

(1) เรียน อธิการบดี

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

- เห็นควรมอบ ทุกหน่วยงาน

- เพื่อโปรดพิจารณา

นางสาวนันทกา เรื่องศิริกุล
24 ธันวาคม 2567

(2) -เห็นควร พชส.ทุกหน่วยงาน

-โปรดทราบและพิจารณา

นางวรัญชานันท์ เมธีวัชรโยธิน
ผู้อำนวยการกองกลาง
24 ธันวาคม 2567

(3) -ควรดำเนินการตามเสนอ

-โปรดพิจารณา

นายจตุพร จันทรมา
ผู้อำนวยการ สำนักงานอธิการบดี
24 ธันวาคม 2567

(4) ดำเนินการตามเสนอ

ผศ.สุวรรณี จันทร์ตา
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
24 ธันวาคม 2567

สทศ NIETS สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)
ที่ สทศ. ๐๐๑/ว.๓๓๘๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการส่งบทความ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ได้จัดทำวารสารการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ (Journal Of National Educational Testing and Assessment) เลขรหัสประจำวารสาร (ISSN) ๒๕๓๐-๓๕๓๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานวิชาการงานวิจัยและบทความวิชาการด้านการบริหารจัดการ, การทดสอบ, การวัดผล และการประเมินผลทางการศึกษาในรูปแบบบทความวิจัย, บทความวิชาการ, บทความวิทยานิพนธ์, บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีกำหนดตีพิมพ์และเผยแพร่วารสารฯ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๘)

ในกรณี สทศ. จึงขอความอนุเคราะห์แจ้งประชาสัมพันธ์และเชิญชวนบุคลากร นักศึกษา และนักวิชาการ หรือบุคคลที่สนใจในสังกัดของท่านส่งบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๘) ผ่านระบบออนไลน์ได้ทาง <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JOURNALNIETS/index> หรือสแกนคิวอาร์โค้ด โดยมีรายละเอียดคำแนะนำตามเอกสารแนบหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ บรรณาธิการวารสาร (นางกัญญากร สวัสดิ์โกมล) โทร. ๐๒-๒๑๑๗-๓๘๐๐ ต่อ ๔๐๐๒ หรือ ๐๘๕-๓๓๒๖-๖๓๓๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริดา บุรชาติ)
ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และทรัพยากรบุคคล
งานวิจัยและพัฒนา
โทร. ๐๒-๒๑๑๗-๓๘๐๐ ต่อ ๔๐๐๒
E-mail: saraban@niets.or.th

คำแนะนำ การส่งบทความ วารสาร สทศ. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑

๑๒๘ อาคารพญาไทพลาซ่า ชั้น ๓๖ ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๑๑๗-๓๘๐๐ โทรสาร ๐-๒๑๑๗-๒๕๙๖
“เรียนดี มีความสุข”

ที่ สทศ. ๐๐๐๑/ว.๓๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
รับเลขที่ ๑๐๒๑
วันที่ ๒๒ ธ.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๑๑:๒๑ น.

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสาร
การทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการส่งบทความ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ได้จัดทำวารสาร
การทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ (Journal Of National Educational Testing and
Assessment) เลขรหัสประจำวารสาร (ISSN) ๒๗๓๐-๓๕๓๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่
ผลงานวิจัยและงานวิชาการงานวิจัยและบทความวิชาการด้านการบริหารจัดการ, การทดสอบ, การวัดผล
และการประเมินผลทางการศึกษาในรูปแบบบทความวิจัย, บทความวิชาการ, บทความวิทยานิพนธ์, บทความ
วิจารณ์หนังสือ และบทความทั่วไป ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีกำหนดตีพิมพ์และเผยแพร่วารสารฯ
ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๘)

ในการนี้ สทศ. จึงขอความอนุเคราะห์แจ้งประชาสัมพันธ์และเชิญชวนบุคลากร นักศึกษา
และนักวิชาการ หรือบุคคลที่สนใจในสังกัดของท่านส่งบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่
ในวารสารการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๘)
ผ่านระบบออนไลน์ได้ทาง <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JOURNALNIETS/index> หรือสแกนคิว
อาร์โค้ด โดยมีรายละเอียดคำแนะนำตามเอกสารแนบหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ บรรณาธิการ
วารสาร (นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล) โทร. ๐๒-๒๑๑๗-๓๘๐๐ ต่อ ๔๐๐๒ หรือ ๐๘๕-๓๓๒-๖๓๓๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริดา บุรชาติ)

ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และทรัพยากรบุคคล

งานวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐๒-๒๑๑๗-๓๘๐๐ ต่อ ๔๐๐๒

E-mail: saraban@niets.or.th

คำแนะนำ

การส่งบทความ

QR Code

วารสาร สทศ.

วารสารการทดสอบฯ

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑

๑๒๘ อาคารพญาไทพลาซ่า ชั้น ๓๖ ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๑๗-๓๘๐๐ โทรสาร ๐-๒๒๑๙-๒๙๙๖

“เรียนดี มีความสุข”

สิ่งที่ส่งมาด้วย

คำแนะนำการส่งบทความ

๑. พิจารณาประเภทของบทความ ขอบเขตของวารสาร และรูปแบบการเขียนบทความ ให้ครบถ้วน ตรวจสอบเนื้อหาของบทความที่เขียนขึ้นว่าเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาเบื้องต้นของวารสารหรือไม่
๒. การส่งบทความ บทความนั้นจะต้องไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น หรืองานประชุมวิชาการอื่น และไม่เคยตีพิมพ์และเผยแพร่ส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น บทความย่อ ผลการวิจัย หรือบทความฉบับเต็มในวารสารหรือเอกสารสืบเนื่องจากงานประชุมวิชาการ
๓. ผู้แต่งจะต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) หรือคัดลอกผลงานของตนเอง (Self-Plagiarism)
๔. งานวิจัยและบทความวิชาการที่เปิดรับ ได้แก่ บทความด้านการบริหารจัดการ การทดสอบ การวัดผล และการประเมินผลทางการศึกษาในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิชาการ บทความวิทยานิพนธ์ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความทั่วไป อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านวัดและประเมินผลทางการศึกษา โดยบทความที่ส่ง ผู้เขียนต้องไม่เคยตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารฉบับอื่น หรือช่องทาง การเผยแพร่อื่นมาก่อน
๕. การจัดส่งบทความจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานของวารสาร และหากสงสัย ในการดำเนินงานของวารสารประการใด สามารถติดต่อสอบถามก่อนทำการจัดส่งผ่านระบบ ThaiJo ได้ที่ บรรณารักษ์วารสาร (นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล) โทร. ๐๒-๒๑๗-๓๘๐๐ ต่อ ๔๐๐๒ หรือ ๐๘๕-๓๓๒-๖๓๓๘
๖. ผู้แต่งจะต้องติดตามบทความผ่านระบบ ThaiJo จนจบสิ้นกระบวนการวารสาร

โปรดสแกนคิวอาร์โค้ด เพื่อเข้าสู่เว็บไซต์ส่งบทความวารสาร

วารสารการทดสอบ

และการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2567

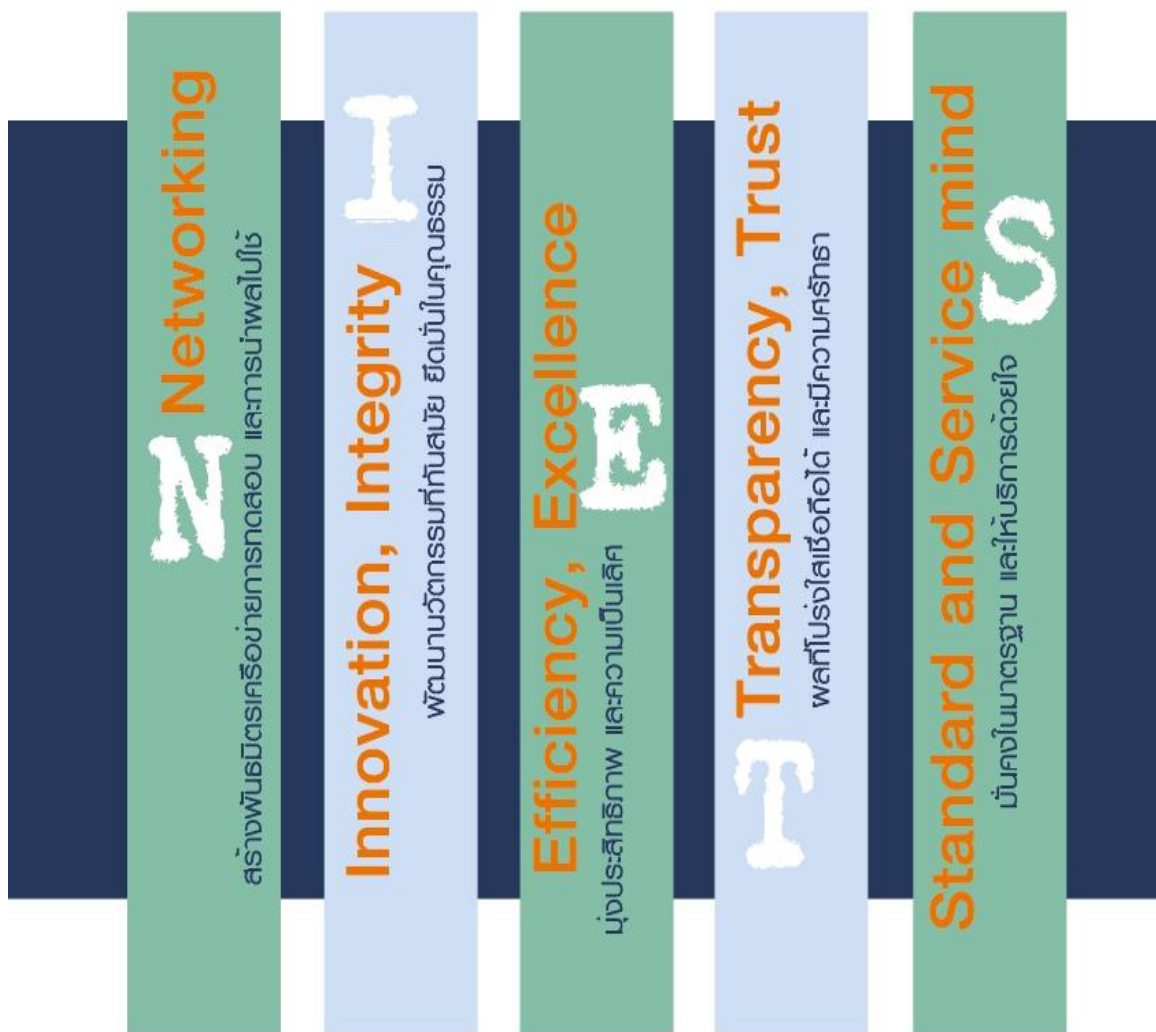
ISSN 2730-3535 ISSN 3027-8333 (Online)

JOURNAL OF NATIONAL
EDUCATIONAL
TESTING
AND
ASSESSMENT

JOURNAL OF NATIONAL
EDUCATIONAL
TESTING
AND
ASSESSMENT
NIETS

ค่านิยมหลัก ของ สกศ.

“องค์กรที่ยึดมั่นในคุณธรรม ความมีมาตรฐาน ความเป็นเลิศ
ความมีประสิทธิภาพ ความโปร่งใส ให้เป็นที่ยอมรับเชื่อถือและศรัทธา
สร้างสรรค์ นวัตกรรมที่ทันสมัย สานสัมพันธ์เครือข่ายการทดสอบ
และการนำผลไปใช้ เปี่ยมด้วยใจบริการ”

วารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

Journal of National Educational Testing and Assessment

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2567

Vol. 5 No. 1 January – June 2024

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย บทความวิชาการ นวัตกรรมทางด้านการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติ ของบุคลากรทางการศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต และนักศึกษา
2. เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติที่สามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้

กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ของปี เดือนมกราคม-มิถุนายน

ฉบับที่ 2 ของปี เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม

ขอบเขตวารสาร

บทความวิจัย บทความวิชาการ บทวิจารณ์หนังสือ บทความปริทัศน์ และ บทความการถอดบทเรียน/การถามตอบ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการทดสอบ นโยบายการศึกษา การบริการจัดการทดสอบ การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมเกี่ยวกับระบบการทดสอบ เทคนิคด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา บทความที่เป็นศาสตร์ทางการศึกษาในแขนงที่เกี่ยวข้อง อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

กระบวนการพิจารณาบทความ

บทความที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ต้องผ่านการกลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) อย่างน้อย 3 คน ในรูปแบบที่ผู้พิจารณาและผู้แต่งไม่ทราบข้อมูลซึ่งกันและกัน (Double-Blind Peer Review) และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ

ติดต่อวารสาร

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 128 อาคารพญาไท พลาซ่า ชั้น 36

ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2217 3800 ต่อ 4002 โทรสาร 0 2219 2996

E-mail: journal.niets@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ (Journal of National Education Testing and Assessment) เป็นวารสารของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ แนวคิด ผลงานวิจัย และบทความวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการทดสอบ นโยบายการศึกษา การบริการจัดการทดสอบ การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมเกี่ยวกับระบบการทดสอบ เทคนิคด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา บทความที่เป็นศาสตร์ทางการศึกษาในแขนงที่เกี่ยวข้อง อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา เพื่อประโยชน์และการนำไปใช้ระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป

วารสารฉบับนี้ มีบทความทั้งหมด 5 บทความ ซึ่งประกอบด้วย บทความวิชาการ 2 เรื่อง และบทความวิจัย 3 เรื่อง จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญในการพิจารณาและคัดเลือกบทความที่มีคุณภาพเพื่อตีพิมพ์ผลงาน โดยทุกบทความผ่านการกลั่นกรองจากกองบรรณาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ตรงสาขาวิชาและหลากหลายสถาบัน พร้อมทั้งพิจารณางานที่มีคุณค่าทางวิชาการ และมีประโยชน์ต่อสังคมซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวารสาร สทศ.

กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาคุณภาพผลงานและตรวจสอบความถูกต้องทางด้านภาษา รวมทั้งให้คำชี้แนะบทความแต่ละฉบับให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ตีพิมพ์ผลงานในวารสารฉบับนี้ หากท่านมีข้อเสนอแนะทางกองบรรณาธิการยินดีน้อมรับคำแนะนำ เพื่อจะได้ไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพวารสารให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นต่อไป

นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล

บรรณาธิการ

กองบรรณาธิการและคณะทำงานขับเคลื่อนวารสาร

ที่ปรึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริดา บุรชาติ

กองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา	กองบรรณาธิการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์	กองบรรณาธิการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กฤษณะหาสน์	กองบรรณาธิการ
4. ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง	กองบรรณาธิการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์	กองบรรณาธิการ
6. นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล	บรรณาธิการ
และเลขานุการ

คณะทำงานขับเคลื่อนวารสาร

1. ดร.ชวลิต หมิ่นนุช	ประธานคณะทำงาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรัตน์ เอกศาสตร์	คณะทำงาน
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา	คณะทำงาน
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธรินทร์	คณะทำงาน
5. นางสาวอารี พลดี	คณะทำงาน
6. นายสรรเสริญ ตาแก้ว	คณะทำงาน
7. นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล	คณะทำงานและเลขานุการ
8. นางสาวพรนภา ภูมิทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณากลั่นกรองคุณภาพของบทความ
และตรวจสอบความถูกต้องทางด้านภาษา
ประจำวารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ
ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2567

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณากลั่นกรองคุณภาพของบทความ

1. ศ.ดร. ปรัชญนันท์ นิลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
2. ศ.ดร.ปกรณ ประจันบาน	มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. รศ.ดร.ปานใจ ชารัตน์วงษ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. รศ.ดร.กมลวรรณ ตังธนากานนท์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รศ.ดร.พรทิพย์ ไชโยโส	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. รศ.ดร.จิรดา วุฒฒยากร	สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. รศ.ดร.สำราญ มีแจ้ง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
8. รศ.ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
9. รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
10. รศ.ดร.อวยพร เรื่องตระกูล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รศ.ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
12. ผศ.ดร.สมเกียรติ ทานอก	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
13. ผศ.ดร.กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
14. ดร.นาฎฤดี จิตรรังสรรค์	ผู้อำนวยการโรงเรียนสุจริต
15. ดร.ชุตีวัฒน์ สุวัตถิพงษ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านภาษา

นางสาวอารี พลดี	สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

สารบัญ

	หน้า
บทความวิชาการ.....	1-33
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กับระบบสารสนเทศใหม่ ยุคการศึกษาฐานสมรรถนะ.....	1-16
นิตยา ก้านบัว	
แนวทางการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับชั้นมัธยมศึกษา.....	17-33
เมธาสิทธิ์ ธีรรัตน์ศรีสกุล ทรงชัย อักษรคิด และชานนท์ จันทรา	
บทความวิจัย.....	1-49
การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชา ภาษาไทยรูปแบบอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี.....	1-16
ศิริดา บุรชาติ และ ภาณุพงศ์ แก้วดวง	
ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยบูรณาการ ChatGPT ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	17-34
สหรัฐ ลักษณะสุด	
ผลของการใช้โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมต่อการพัฒนา ทักษะการเขียนในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้.....	35-49
ณัฐบดินทร์ ประสมศรี และ ปารณีย์ วิสุทธิพันธ์	

Contents

	Page
Academic Article	1-33
Next NIETS' IT Platform in the Age of Competency-Based Education.....	1-16
Nittaya Kanbaou	
Guidelines for Assessing Statistical Literacy at the Secondary School Level.....	17-33
Mathasit Tanyarattanasrisakul Songchai Ugsonkid and Chanon Chuntra	
Research Articles	1-49
Comparison of Results of Ordinary National Educational Test (O-NET) in Thai language of Subjective Format for Secondary 3 Students in Ratchaburi Province	1-16
Sirida Burachat and Panupong Kaewdoug	
The Pedagogical Impact of ChatGPT on High-school Student's Creative Writing Skills: An Exploration of Generative AI Assisted Writing Tools.....	17-34
Saharat Laksanasut	
Effect of a Writing Program by Augmented Reality Technology on Writing Skill in Children With Learning Disability.....	35-49
Natbordin Prasomsri and Paranee Visuthipan	

บทความวิชาการ
Academic Article

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กับระบบสารสนเทศใหม่
ยุคการศึกษาฐานสมรรถนะ

Next NIETS' IT Platform in the Age of Competency-Based Education

นิตยา กานบัว^{1*}

Nittaya Kanbua^{1*}

Received: January 04, 2024; Revised: February 06, 2024; Accepted: April 26, 2024

บทคัดย่อ

ระบบสารสนเทศใหม่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ยุคการศึกษาฐานสมรรถนะ เป็นผลมาจากการประเมินความสำเร็จของการดำเนินพันธกิจของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในช่วง 18 ปีแรกของการก่อตั้งองค์กร ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปว่า 2 ปัจจัยความสำเร็จคือ ความเป็นผู้นำด้านการทดสอบทางการศึกษา และความแข็งแกร่งของเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือการบริหารการจัดการจัดสอบแบบออนไลน์ ครบวงจร แบบบริการตนเอง ส่งผลให้ สทศ. มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศมาโดยตลอด ตามมาตรฐานการตรวจสอบของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ปัจจุบันจะมีการเริ่มใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งหลักการ ความมุ่งหมาย และผลลัพธ์การเรียนรู้ใหม่ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงวิทยาการและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อตลาดงาน วิถีชีวิต และสังคม และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปของชาติและของกระทรวงศึกษาธิการ จากการประเมินนำไปสู่ข้อสรุปสำคัญว่า สทศ. ต้องปรับระบบการทดสอบใหม่ ภายใต้ความไม่แน่นอนทางความคิดแนวปฏิบัติและระบบธรรมาภิบาลที่กำกับการดำเนินงานในแต่ละส่วนงานของผู้เกี่ยวข้อง ทำให้สภาวะความไม่แน่นอนดังกล่าว เป็นเหตุปัจจัยให้ สทศ. ต้องปรับระบบสารสนเทศใหม่ รวมถึงการพัฒนาองค์กร ชีตความสามารถ และระบบธรรมาภิบาลใหม่ให้เป็นองค์กรที่สามารถรับมือกับความไม่แน่นอนและความแปรปรวนของสภาพแวดล้อมการทำงานได้เร็ว ต่อเนื่อง และได้ผล

คำสำคัญ : องค์การมหาชน การบริหารการทดสอบ การศึกษาฐานสมรรถนะ มาตรฐานแกนกลาง ระบบธรรมาภิบาลใหม่

¹ นักวิชาการคอมพิวเตอร์, สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

¹ Computer Technical Officer, National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)

* Corresponding Author e-mail: nittaya.kanbua@gmail.com

Abstract

The National Institute of Educational Testing Service (Public Organization) (NIETS) by the standard of public services in Thailand could be considered one of the most successful public organizations in Education and Non-education sectors. Throughout 18 years of its existence, it excels in Test administration performance both qualitatively and quantitatively. Today, the Ministry of Education mandates the new core curriculum for all schools under its jurisdiction to provide educational services to the people living in the country with the co-called Competency-Based Education. The shift from the Common Core Standards to character and competence development deeply impacts how NIETS would carry out its mission to its roots: what to test and how. This happens amidst the uncertainty amongst the education circle as what competency-based education (CBE) really means, and how to administer learning that leads to the desired learning outcomes for the students and for the job market in particular and for the country's competitiveness in general. NIETS needs to re-think and re-design the testing systems that takes into account such uncertainty, and is able to adopt, adapt, and operate successfully. New IT platform is need, despite the past success, and incorporate two new systems: Item Bank Management and Decision and Predictive Analytics to enable NIETS as public organization to cope with rapid and uncertain requirements from the Ministry and from the actual practice of the schools. To this, it entails new organization, new capabilities, and new governance system.

Keywords: public organizations, Test administration performance, Competency-Based Education, Common Core Standards, governance system

บทนำ

แนวคิดและข้อเสนอเกี่ยวกับระบบสารสนเทศใหม่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ยุคการศึกษาฐานสมรรถนะเริ่มต้นจากการประเมินความสำเร็จและความท้าทายที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติต้องเผชิญตลอด 18 ปีแรกของการก่อตั้ง ข้อค้นพบปัจจัยความสำเร็จ 2 ประการคือ ความเป็นผู้นำด้านการทดสอบทางการศึกษา และความแข็งแกร่งของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสนับสนุนการบริหารการปฏิบัติการและการตัดสินใจได้รวดเร็วบนฐานข้อมูลจริง ที่มีการจัดเก็บและเครื่องมือการวิเคราะห์ที่ทรงพลัง การประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2564 เกี่ยวกับแผนการทยอยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะแทนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่กระทบการดำเนินงานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ จนถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางความสงสัยและลังเลในแวดวงการศึกษา เกี่ยวกับขอบเขตและความแตกต่างของหลักสูตรใหม่ ขอบเขตและแรงกระทบต่อหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในความสัมพันธ์กับความไม่แน่นอนดังกล่าวสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ยังต้องเผชิญกับภาวะการตัดสินใจที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์เกี่ยวกับการออกแบบและดำเนินการทดสอบระดับชาติ ตั้งแต่ประเด็นของสิ่งวัด การวัด เครื่องมือวัด และการนำผลการทดสอบไปใช้ความไม่แน่นอนและสภาวะการมีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ จำเป็นต้องพัฒนาแพลตฟอร์มเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ที่มีความยืดหยุ่น ปรับตัวเร็ว ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทั้งในแง่ของระบบการทดสอบ รูปแบบคำถาม รูปแบบคำตอบ และการดำเนินการจัดสอบหลายรูปแบบสอดคล้องกับความพร้อมและความจำเป็นของผู้เรียน สถานศึกษาและต้นสังกัด

1. ภูมิทัศน์การศึกษา จากการปฏิรูปลู่การศึกษาฐานสมรรถนะ

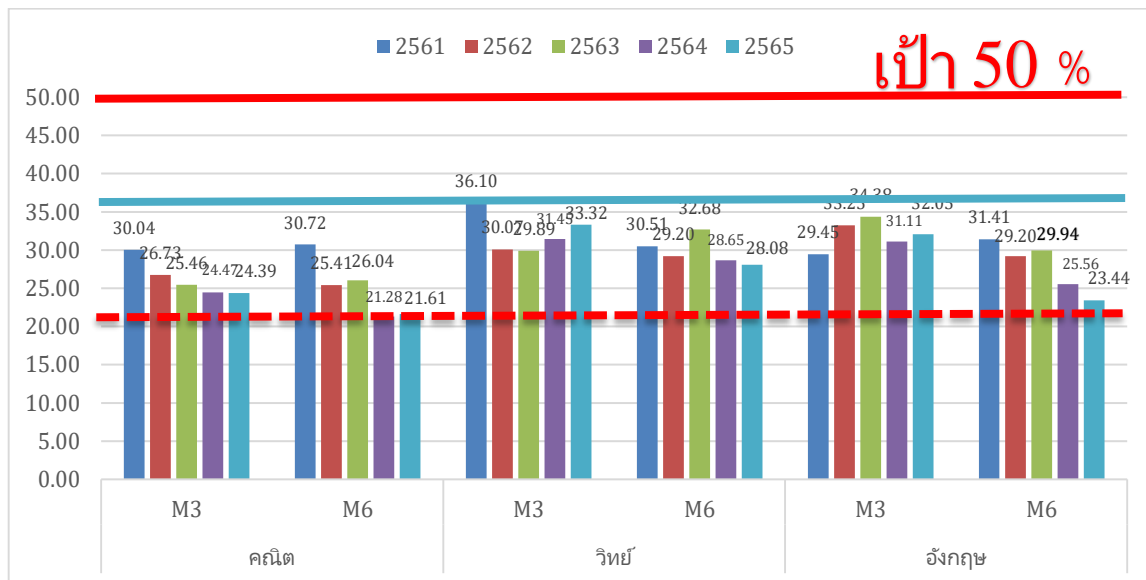
1.1 18 ปีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พันธกิจ ปัจจัยความสำเร็จ

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน มีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการจัดสอบแบบครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนาเครื่องมือวัด การรับสมัคร การพิมพ์และส่งข้อสอบ การจัดสอบ การตรวจกระดาษคำตอบ การประมวลผลและการวิเคราะห์ผลสอบ การประกาศผลสอบและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทางการศึกษาของสถานศึกษา กว่า 43,000 แห่งทั่วประเทศ การดำเนินการตามพันธกิจเป็นไปตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ด้วยดี เห็นได้จากผลการประเมินผลงานโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ตลอดช่วงอายุการให้บริการทางการศึกษาขององค์กร

ประโยชน์และความสำคัญของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติต่อระบบการศึกษา เป็นที่ประจักษ์เห็นได้จากการเป็นผู้รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบ เพื่อเป็นหลักฐานหนึ่งในการประเมินระดับความสำเร็จของสถานศึกษา ต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง ในช่วง 18 ปี มีการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงหลักสูตร 2 ครั้ง คือ ปี 2551 และ 2560 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ สามารถปรับตัว

และจัดสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้โดยไม่ติดขัด และมีการนำผลการทดสอบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจนถึงปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างของการใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลการทดสอบระดับชาติอย่างหนึ่ง คือ การเปรียบเทียบการสังเกตแพทเทิร์น แนวโน้มของผลสอบแต่ละวิชา ทั้งในภาพใหญ่ระดับชาติ และแยกวิเคราะห์เป็นรายภาค รายสังกัด จนถึงรายจังหวัดและรายสถานศึกษา ซึ่งจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมองแพทเทิร์นและแนวโน้ม 3 วิชาที่เป็นสากล (ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) มีผลคะแนนต่ำกว่า 50 จากคะแนนเต็ม 100 มาโดยตลอด ซึ่งเทียบเคียงได้กับการทดสอบนานาชาติ PISA (การอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) ซึ่งมีผลการทดสอบอยู่ในกลุ่มต่ำ โดยเฉพาะความรอบรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่เข้าสอบถึง 90 คะแนนในปี 2018

ภาพที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ONET วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ปี 2561 - 2565

ความสำเร็จของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ในการจัดการทดสอบระดับชาติ เป็นผลมาจากการเป็นองค์กรที่เน้นนวัตกรรม (Innovative Organization) มีภาวะการนำและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ยุทธศาสตร์ที่แหลมคม การปฏิบัติการที่เข้มแข็งด้วยความเชี่ยวชาญและความเป็นผู้นำของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ทั้งในด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา และระบบสารสนเทศที่แข็งแกร่ง (Strong IT Systems) ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ รวมถึงสถานศึกษา สนามสอบ ศูนย์สอบ และต้นสังกัด ครอบคลุมภาคส่วนของผู้เกี่ยวข้อง เป็นระบบแบบออนไลน์ครบวงจร และบริการตนเอง (Total, Online, Self-Service) ส่งผลให้ในช่วง 18 ปีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติมีสถานะเป็นผู้นำทั้งด้านการทดสอบทางการศึกษา และด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างได้ผล สร้างผลงานคุณภาพ

ด้วยการทำงานที่ตรงเวลา ผลสอบถูกต้อง ครบถ้วน ปลอดภัย สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา และในเชิงปริมาณ สามารถจัดสอบได้ทั้ง ONET V-NET B-NET N-NET I-NET GAT/PAT และ 9 วิชาสามัญ ในช่วงสามปีสุดท้ายสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติยังได้นำระบบการสอบออนไลน์มาใช้ในการจัดสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ONET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และการจัดสอบบางประเภท

1.2 ภูมิทัศน์ใหม่ของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ความท้าทายและโอกาส

วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2564 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้กล่าวถึงแนวคิดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ มีใจความตอนหนึ่งว่า “หลักสูตรฉบับนี้ (หลักสูตรฐานสมรรถนะ) สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)” (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ.2564) และกล่าวถึงสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการให้การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการและในทิศทางเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยังได้กล่าวถึงแผนของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะเริ่มใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ในปีการศึกษา 2565 สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีความพร้อมในปีการศึกษา 2566 สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่มีความพร้อมและจะทยอยใช้ให้ครบทุกโรงเรียนในปีการศึกษา 2567 (Ibid.) ไม่ว่าแผนการดังกล่าวจะมีการดำเนินการหรือไม่ สำหรับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ภูมิทัศน์การทดสอบระดับชาติกำลังเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง เหมือนที่เคยเกิดในปี 2551 และ 2560 แต่ครั้งนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่กว้างและลึกกว่าที่ผ่านมา ครั้งนี้ความเปลี่ยนแปลงไม่ได้เกิดเฉพาะกับการปรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ แต่เกี่ยวข้องกับการวัดประเมินผลสมรรถนะแกนกลาง (เว็บไซต์ CBE Thailand) ซึ่งมีแนวคิด หลักการ วิธีวัดประเมินผลที่แตกต่างจากการวัดมาตรฐานในหลักสูตรที่เปลี่ยนไป (Goodyear, Tina. Competency-Based Education and Assessment: The Excelsior Experience. Hudson Whitman/ Excelsior College Press. Kindle Edition.; Darling-Hammond, Linda. Next Generation Assessment: Moving Beyond the Bubble Test to Support 21st Century Learning (p. 43). Wiley. Kindle Edition)

ความท้าทายและโอกาสของการปรับตัวครั้งนี้ให้เข้ากับสถานการณ์ทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นผลมาจากความเร่งด่วน 2 ด้าน ด้านที่ 1 คือ การพัฒนาและรักษาความเป็นผู้นำด้านการวัดประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จนสามารถเป็นจุดอ้างอิงสำหรับกระทรวงศึกษาธิการและของสถานศึกษา ไม่เพียงเฉพาะด้านการวัดผลสัมฤทธิ์ แต่รวมถึงบทบาทของการวัดผลอื่นอย่างการประเมินความก้าวหน้า เพื่อให้การดำเนินการเปลี่ยนสู่หลักสูตรใหม่ จะมีเครื่องมือวัดประเมินผลที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ จนสามารถใช้ข้อมูลของการวัดประเมินผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียน สังคม และประเทศต้องการ ส่วนด้านที่ 2 เป็นเรื่องของการพัฒนาระบบบริหารการทดสอบใหม่บนฐานความสำเร็จในช่วง 18 ปี เป็นระบบใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการด้านคลังข้อสอบ ซึ่งมีความอ่อนไหวสูง เนื่องจาก

สมรรถนะเป็นคอนเซ็ปต์ที่มนุษย์สร้างขึ้นที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง ทั้งนี้ ระบบใหม่ยังคงต้องสนับสนุนการทำงาน การบริหาร และการสื่อสารข้อมูลอย่างครบวงจรให้ดีขึ้นกว่าเดิม ทั้งในส่วนของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในการบริหารการเปลี่ยนผ่านให้ได้ผล และในส่วนของต้นสังกัด สถานศึกษา ศูนย์สอบและสนามสอบ ให้บรรลุตามพันธกิจ บทบาทหน้าที่ เป้าหมาย และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของตนเอง โดยครั้งนี้ ประโยชน์สูงสุดจะตกอยู่ที่ผู้เรียนเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตและการทำงานในปัจจุบันและอนาคต จนถึงสังคมโดยรวมที่ตั้งความคาดหวังว่า ระบบการศึกษาใหม่ตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศที่กล่าวถึงข้างต้น จะนำเยาวชนยุคดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ยุคสอง (หุ่นยนต์ที่สามารถทำงาน คิด รู้สึก แก้ปัญหา สื่อสารสนทนาได้) ให้เป็นผู้มีทั้งคุณลักษณะและความสามารถ (Character & Competence) ของพลเมืองที่เข้มแข็ง ผู้มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จในปัจจุบันและอนาคต

1.3 หลักฐานสมรรถนะ การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการวัดประเมินผลทางการศึกษา

ปัญหาและคำถามสำคัญสำหรับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในช่วงเปลี่ยนผ่าน คือ ในการทดสอบระดับชาติ อะไรคือสิ่งที่ต้องการทดสอบ ส่วนหนึ่งของปัญหามาจากความล้มเหลวในแวดวงการศึกษาเอง เกี่ยวกับธรรมชาติ หลักการของการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเอง ซึ่งจากการสำรวจบรรยากาศของการอภิปรายแบบไม่เป็นทางการ สามารถแบ่งแนวคิดออกได้เป็น 3 แบบ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นแนวพัฒนาต่อเนื่อง (Continuous Improvement) มองหลักฐานสมรรถนะเป็น “การต่อยอด” จากหลักสูตรแกนกลางเดิม แต่เปลี่ยนจุดเน้นเป็นสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะรายวิชา (CBE Thailand) แนวคิดนี้มีที่มาจากข้อเท็จจริงที่ว่าในหลักสูตรแกนกลางฯ ได้กล่าวถึงสมรรถนะต้องพัฒนา 5 ด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) แม้ว่าการออกแบบสมรรถนะเป้าหมายจะมีลักษณะแตกต่างกันตามตรรกะนี้ หลังจากเปลี่ยนหลักสูตรแล้ว การเรียนการสอน การวัดผลการเรียนรู้ เป็นเพียงการปรับกิจกรรมให้ตอบโจทย์สมรรถนะเป้าหมายที่ต้องการก็เพียงพอ ถ้ายึดตามแนวคิดนี้การทดสอบระดับชาติ ยังสามารถรักษารูปแบบคำถาม คำตอบ วิธีวัดและการวัดไว้เหมือนเดิม เปลี่ยนแค่สาระ (Contents) มาตรฐาน (Standard) และเกณฑ์การวัด (Measuring Criteria) ให้สอดคล้องกับสมรรถนะเป้าหมาย

กลุ่มที่ 2 เป็นแนวทางแบบสร้างใหม่ (Disruptive Development) ใช้กรอบแนวคิดของโรงเรียนทางเลือกเป็นต้นแบบ และมีความเชื่อว่าเนื้อหาสาระของการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบ รักษาสมรรถนะแกนกลางไว้เป็นกรอบ ปรับบริบท เนื้อหา และทักษะการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน สภาวะการณ์ของแต่ละท้องถิ่น มีเป้าหมายเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ปรับระบบการเรียนรู้เป็นแบบบูรณาการระหว่างสาขาวิชา เปลี่ยนการวัดประเมินผลเป็นเรื่องของความสามารถในการแก้ปัญหาจริง การสร้างสรรค์งานจริง ตามความสนใจและเป้าหมายของผู้เรียน ตามแนวคิดกลุ่มนี้ สถานศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจ

ออกแบบและเลือกใช้แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ที่ลงตัวกับความต้องการ ความคาดหวัง และผลลัพธ์ที่ผู้เรียนเป็นผู้เลือก ตามแนวทางนี้การทดสอบระดับชาติเป็นการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แบบไม่อิงเนื้อหา (Non-Content-Based) และประเมินความสามารถในการทำด้วยสิ่งที่รู้ โดยความรู้เป็นสิ่งที่ให้ในสถานการณ์จริงหรือแต่งขึ้น

กลุ่มที่ 3 สร้างสมดุลระหว่างเนื้อหาสาระกลางและสมรรถนะเป้าหมาย (Balanced Approach) แนวทางนี้เริ่มต้นด้วยแนวคิดของการปรับกระบวนการจัดการศึกษาใหม่ (เหมือนกับกลุ่มที่ 2) แต่ยังรักษาวิทยาการหลักที่เป็นฐานไว้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ (คล้ายกลุ่มที่ 1) แนวคิดนี้มีความเชื่อว่า หลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบอ้างอิงที่สถานศึกษาใช้เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ (Baseline) โดยหลักสูตรเป็นตัววางกรอบเนื้อหาสาระที่จำเป็น (Common Cores) และตั้งสมรรถนะเป้าหมายไว้ 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือสมรรถนะแกนกลางเป็นสมรรถนะผลลัพธ์ โดยแต่ละสถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนในบริบทของเหตุการณ์และปัญหาจริง ปรับหลักการสอน ยุทธศาสตร์ และวิธีการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ซับซ้อน ไม่แน่นอนของยุคปัจจุบัน สำหรับแนวคิดนี้ การทดสอบระดับชาติจึงเป็นการประเมินมาตรฐานด้านเนื้อหาสาระที่เป็นแก่นของศตวรรษที่ 21 และความสามารถในการแก้ปัญหา สร้างสรรค์ ด้วยสิ่งที่รู้ เท่ากับเป็นการผสมผสานระหว่าง Content-based และ Non-content-based ในเวลาเดียวกัน ทั้ง 3 กลุ่มของแนวคิดแม้เป็นเพียงการสำรวจแบบไม่เป็นทางการและไม่ครอบคลุมทุกมิติของการศึกษา แต่ในด้านหนึ่งสะท้อนความเข้าใจที่แตกต่างกันของนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษาของชาติ ในอีกด้านหนึ่งสะท้อนความไม่มั่นใจว่า การดำเนินการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไรจึงบรรลุเป้าหมายได้ผลลัพธ์ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 2 ด้าน สะท้อนปัญหาสำคัญพื้นฐานเดียวกับการปกครอง (Governance) ในแต่ละระดับของราชการ ระหว่าง “แนวคิดแบบรวมศูนย์ราชการ” (Bureaucratic Centralization) ที่ใช้กฎระเบียบเป็นกลไกควบคุม หรือแบบกระจายอำนาจ (Empowered Delegation) ซึ่งใช้กลไกควบคุมด้วยพันธกิจร่วม (Mission Command Decentralization) ซึ่งกระจายความรับผิดชอบตามบทบาทและหน้าที่การดำเนินพันธกิจ ทำให้การจัดการศึกษามีการจัดทิศทางในแนวเดียวกัน (Alignment) และการกระจายอำนาจสู่ผู้ปฏิบัติจริง (Empowerment) ให้เป็นผู้ตัดสินใจถ้าฉกทัศน์ ประกอบด้วย ผู้แต่ง ผู้แสดง การกระทำ สภาพแวดล้อมและผลตาม ในพื้นที่ปฏิบัติการแตกต่างหรือเปลี่ยนแปลงไปจากที่วางแผน

ความแตกต่างของความคิด แนวทางปฏิบัติ และระบบการปกครองดังกล่าว ส่งผลให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในฐานะผู้วัดประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติ จำเป็นต้องจำลองผลลัพธ์ที่ต้องการทดลองและทดสอบสมมุติฐานแบบรวดเร็ว ยืดหยุ่น และปรับการบริหารและการปฏิบัติการ ให้ทันกับความต้องการที่ยังอ่อนไหวใน 3 ด้านที่กล่าวถึง สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติอาจแปลปัญหา ความท้าทายนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับ “บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ” ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เป็นข้อแรกว่า ในฐานะองค์การมหาชน การพัฒนาขีดความสามารถและเครื่องมือ ทำให้สถาบันทดสอบทางการศึกษา

แห่งชาติยังอยู่ในแผนของการทดสอบฐานสมรรถนะได้อย่างไร จึงตอบสนองความคาดหวังของกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และผู้เรียนได้ในระดับมีอาชีพและผู้นำทางความคิด ข้อเสนอแนะผู้พัฒนาเครื่องมือวัด ผู้รวบรวมข้อมูลหลักฐาน และผู้นำ จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศได้อย่างไร (Performance Excellence) เพื่อให้การดำเนินพันธกิจมีประโยชน์และความสำคัญ (Relevance) สำหรับทั้งผู้กำหนดนโยบายการศึกษา และผู้ดำเนินนโยบายทุกภาคส่วน (ต้นสังกัดหรือสถานศึกษา) โดยเฉพาะในบทบาทของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ด้านผู้พัฒนา “ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ” ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติในการขับเคลื่อนการศึกษาของชาติสู่ความสำเร็จ

2. การพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติด้านไอที

2.1 ความสำเร็จ บทเรียนและปัจจัยทางเทคโนโลยี

บทเรียนหนึ่งจากความสำเร็จของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในอดีต คือความเข้มแข็งของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Strong Information Systems) ที่มีบทบาทเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกวิธีวัด การวัด และรูปแบบ ดังจะเห็นได้จากการตอบแบบเชื่อมโยงและการค้นคำตอบที่เครื่องตรวจสามารถตรวจความถูกต้องและการให้คะแนนได้ การสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการทดสอบที่ดำเนินการโดยนักวิชาการของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ด้วยฐานข้อมูลผลการทดสอบ ทั้งคำตอบ ข้อถูกผิด คะแนนที่ได้ พร้อมกับการคำนวณค่าสถิติพื้นฐานอย่างค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ต่ำสุด แยกตามสาระ มาตรฐาน และจำแนกได้เป็นระดับชาติ ภาค จังหวัด สังกัด และสถานศึกษา สนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ การรับสมัคร จัดที่นั่งสอบ ส่งข้อมูลโรงพิมพ์ ตรวจรับกระดาษคำตอบ ตรวจกระดาษคำตอบ ประมวลผลและประกาศ รายงานผลเป็นรายบุคคล สนับสนุนการทำงานของศูนย์สอบ สนามสอบ ในการจัดการสอบในระดับพื้นที่ รองรับการตรวจกระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบ การส่งกระดาษคำตอบ และตรวจความครบถ้วนสมบูรณ์ของกระดาษคำตอบ พร้อมกับการลงลายมือชื่อของผู้เข้าสอบ ความสำเร็จของระบบบริหารการทดสอบระดับชาติ มาจากระบบและเทคโนโลยีที่เลือกใช้ ในด้านของระบบงานแบ่งเป็น 3 ระบบหลัก ได้แก่

- 1) ระบบบริหารการจัดสอบ ครอบคลุมงานการรับสมัคร ส่งข้อมูลผู้เข้าสอบและสนามสอบ การจัดที่นั่งสอบ การส่งข้อมูลสำหรับการพิมพ์ข้อสอบและกระดาษคำตอบ ข้อมูลการจัดส่ง การรับกระดาษคำตอบ ระบบการตรวจ การบันทึกคำตอบ การให้คะแนนและการประมวลผล
- 2) ระบบประกาศและรายงานผลสอบ ทั้งรายบุคคล รายสถานศึกษา ต้นสังกัด จังหวัดและสถานศึกษา สามารถส่งออก (Export) ข้อมูลผลสอบได้ตามสิทธิ์ ทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และ Excel เพื่อใช้วิเคราะห์ต่อได้ด้วยตนเอง ในรายงานผลสอบรายบุคคล มีข้อมูลผลสอบ

แผนภาพแสดงข้อมูลเปรียบเทียบที่จำเป็นสำหรับนักเรียนใช้ในการประเมินตำแหน่งตนเอง เทียบผลสอบระดับชาติ สังกัด จังหวัด

- 3) ระบบการสอบออนไลน์ ประกอบด้วยการจัดชุดข้อสอบ การสอบ และการรวบรวมคำตอบ ระบบนี้ยังอยู่ในระยะต้นของการพัฒนา สามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็นระบบจัดสอบออนไลน์ แบบอัตโนมัติ มีความยืดหยุ่นด้านสถานที่สอบและเวลาได้

ด้านเทคนิค เทคโนโลยีที่เลือกใช้เป็น Web Technology ซึ่งในแง่ของตัวระบบที่ได้ ถือว่าระบบแรก เป็นระบบบริหารจัดการจัดสอบครบวงจรแบบออนไลน์และบริการตนเอง มีลักษณะเป็น Process Automation มีฟังก์ชันการทำงานครบถ้วน สะดวกต่อการใช้งานของผู้เกี่ยวข้องที่สามารถทำงานได้จากทุกที่และทุกเวลา มีกลไกการแก้ไขรวมอยู่ในระบบการทำงาน ทำให้ไม่ต้องใช้เจ้าหน้าที่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ ในการแก้ไขข้อมูล ระบบที่ 2 มีคลังข้อมูลขนาดใหญ่ ออกแบบเพื่อการวิเคราะห์ผลสอบเบื้องต้นและการแสดงข้อมูล (Data Analysis & Visualization) ส่วนระบบที่ 3 ใช้ Open Source เป็นแกนหลัก ถ้ามีการพัฒนาต่อเนื่อง จะทำให้ได้ระบบการสอบที่สมบูรณ์และครบฟังก์ชันงานมากขึ้น ในภาพรวม จะเห็นได้ว่าเป็นระบบที่ล้ำหน้าและทันสมัยที่สุดระบบหนึ่งในสมัยที่มีการพัฒนาครั้งแรก

2.2 ทิศทาง เป้าหมายใหม่ และเส้นทางการพัฒนา

มิติใหม่สำหรับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ประเมินจากความต้องการ ความคาดหวังจาก หลักสูตรฐานสมรรถนะตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ การดำรง รักษาความเป็นผู้นำ ความเป็นประโยชน์และความสำคัญ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจำเป็นต้อง สร้างมิติใหม่ของการทดสอบระดับชาติ ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ ภายใต้ความลึกลับสูงทั้งด้านแนวคิด วิธีดำเนินการ และระบบธรรมาภิบาล (Uncertainty) ภายใต้สภาวะ ของการมีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ (Incomplete Information) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติต้องตัดสินใจ อย่างน้อย 2 ด้านที่มีปฏิสัมพันธ์กันภายใน ได้แก่

- 1) ด้านการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ตัดสินใจเรื่อง ขอบเขตการทดสอบ สิ่งที่จะทดสอบ วิธี ทดสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ โดยมีหลักประกันว่า ระบบการทดสอบฐานสมรรถนะ สามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เร็วและยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับนโยบาย การดำเนินการ และความต้องการ ความคาดหวังที่สำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทุก ฝ่าย เป็นระบบการทดสอบระดับชาติที่ตอบสนองและเชื่อถือได้ (Responsive & Reliable)
- 2) การพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร ครอบคลุมบุคลากรและความเชี่ยวชาญ วัฒนธรรม และวิธีคิด กระบวนการและเทคโนโลยี รวม 3 องค์ประกอบเป็นอย่างน้อย ในส่วนนี้ เทคโนโลยีทำหน้าที่ตามบทบาทของการเป็นเครื่องมือสำหรับการบริหาร การทำงานแบบ ครบวงจร ที่จัดเป็นข้อมูลสำหรับการติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง (Environmental Sensing) เพื่อเข้าใจ (Gaining Insight) เกี่ยวกับสถานการณ์ และ

สถานะการดำเนินงาน จนนำไปสู่การสนับสนุนการตัดสินใจ (Actionable Decision) เช่นเดียวกับการปรับตัวและการพัฒนาต่อเนื่อง และพัฒนาสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ให้เป็นองค์กร 3 ลักษณะคือ Lean, Agile, Innovative ดำรงขีดความสามารถของการเป็นผู้นำด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสังคม (Trust & Reputation)

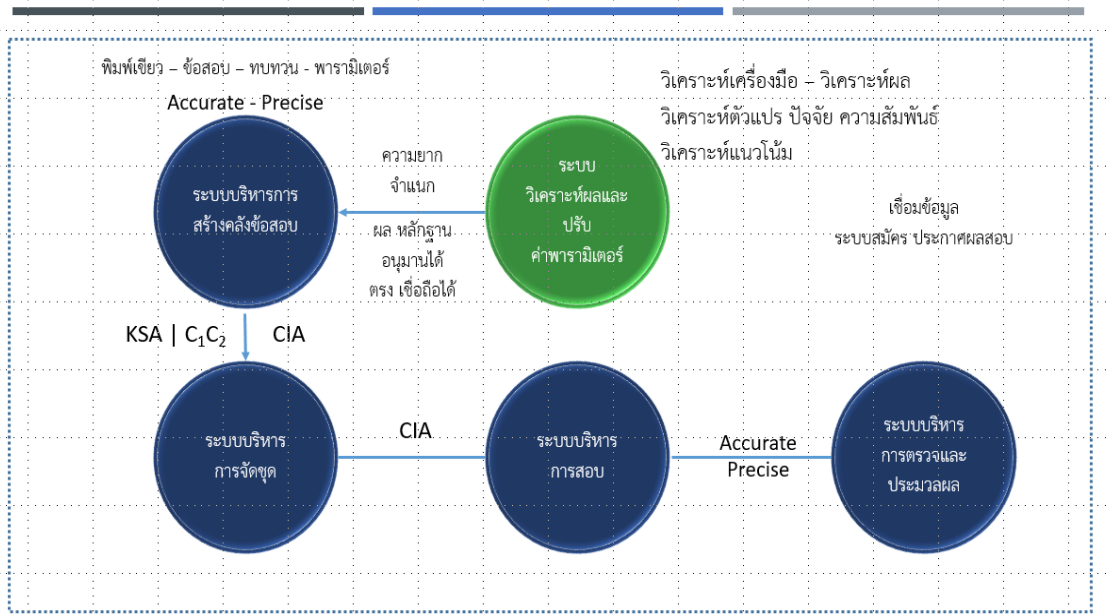
สำหรับเส้นทางการพัฒนา (Development Path) ในระดับองค์กร สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเดินทางมาถึงจุดเปลี่ยนสำคัญที่ไม่มีทางวนกลับ (Great Inflection Point) ดังนั้น โครงสร้างวัฒนธรรม ระบบการปกครอง (Structure, Culture, Governance) จึงเป็น 3 ปัจจัยที่จำเป็นต้องออกแบบทดลองและทดสอบโดยทันที เพราะความไม่แน่นอนและการมีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และพัฒนาขึ้นใหม่ให้ยืดหยุ่นปรับตัวรวดเร็วและได้ผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคุณภาพของบริการทางการศึกษา (คุณค่า ประโยชน์และความสำคัญต่อประเทศ)

ในระดับการพัฒนาขีดความสามารถ (Competitive Edge) 3 ปัจจัยที่จำเป็นคือ บุคลากรและความเชี่ยวชาญ กระบวนการ และเทคโนโลยี (People, Process, Technology) 3 ตัวแปรของผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (Performance Excellence) ตามพันธกิจ (Mission Orientation) การบริหารทรัพยากรเท่าที่มีให้มีประสิทธิภาพ จนบรรลุตามพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย สามารถสร้างแรงกระทบ (Impact) ทางบวกต่อระบบการศึกษาของชาติ

ปฏิสัมพันธ์ภายในระหว่างคน กระบวนการและเทคโนโลยี เป็นความสัมพันธ์ของการเสริมแรงกันกับบุคลากรที่มีความเก่ง เชี่ยวชาญ และมุ่งมั่น เป็นปัจจัยแรกที่สำคัญ กระบวนการและเทคโนโลยีคือเครื่องมือเสริมความสามารถของบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ ภารกิจให้ลุล่วงสำเร็จ ส่งมอบคุณค่าได้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในขอบเขตของเวลาและงบประมาณ ด้วยการใช้ทรัพยากรน้อยสุดเท่าที่จำเป็น

2.3 สถาปัตยกรรมแนวคิดการพัฒนาแพลตฟอร์มเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่

เพื่อใช้โอกาสและความท้าทายดังกล่าว แพลตฟอร์มเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ อาจมีโครงสร้าง องค์กรประกอบ และหน้าที่หลัก ดังนี้ (ภาพประกอบด้านล่าง)

ภาพที่ 2 โครงสร้างเชิงความคิดแพลตฟอร์มใหม่

จากภาพระบบบริหารการสร้างคลังข้อสอบ จะเป็นเครื่องมือครบวงจรสำหรับผู้สร้างเครื่องมือวัด ตั้งแต่การวางนโยบาย ขอบเขต พินิจพิจารณา รูปแบบคำถาม คำตอบ การสร้างข้อสอบ การกำหนดพารามิเตอร์ ก่อนและหลังการนำไปใช้ การตรวจทาน การอนุมัติ สามารถใช้ได้กับการจัดสอบด้วยกระดาษและออนไลน์ KSA | C₁C₂ คือตัวอย่างของสิ่งที่ต้องการวัด โดย K คือสิ่งที่รู้และเข้าใจ S คือทักษะ A คือความสามารถในการแก้ปัญหา หรือ สร้างสรรค์ C₁ คือบริบทจริง สถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง C₂ คือเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ กฎ สูตร ที่นำมาใช้

CIA คือลักษณะของการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลตลอดการทำงาน ตั้งแต่สร้าง ส่งและจัดเก็บ C คือ Confidentiality หมายถึงรักษาความลับและการเข้าถึงข้อมูล I คือ Integrity หมายถึงการป้องกันการแก้ไขจากผู้ไม่มีสิทธิ์ และ A คือ Availability หมายถึงข้อมูลต้องพร้อมใช้สำหรับผู้มีสิทธิ์ใช้ ป้องกันการโจมตีจากผู้ต้องการทำให้ระบบไม่สามารถให้บริการ (วันพิชิต ชินตระกูลชัย.2564)

ระบบบริหารการจัดการข้อสอบ เป็นการสร้างชุดข้อสอบตามเงื่อนไข ข้อจำกัด และลักษณะที่ต้องการ รวมถึงการจับคู่ชุดข้อสอบกับผู้เข้าสอบ การส่งชุดข้อสอบไปยังสนามสอบออนไลน์ การจัดชุดและรูปแบบสำหรับการพิมพ์ข้อสอบในการจัดสอบด้วยกระดาษ

ระบบบริหารการสอบ ประกอบด้วย การรับสมัคร จนถึงการสอบและการส่งคำตอบ คล้ายกับระบบปัจจุบันที่ใช้งาน สำหรับการสอบออนไลน์ แจกผลสอบเบื้องต้นแบบไม่เป็นทางการ

ระบบบริหารการตรวจและประมวลผล ประกอบด้วย การรับคำตอบ การตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของกระดาษคำตอบและชุดข้อสอบ (ออนไลน์) การจัดป้อนข้อมูล การตรวจถูก-ผิด การให้คะแนน

การประมวลผลคะแนน การตรวจสอบความถูกต้องของการตรวจ การประกาศผลสอบ การพิมพ์ผลสอบและ การวิเคราะห์รายบุคคล

ระบบวิเคราะห์และปรับค่าพารามิเตอร์ ประกอบด้วย แพลตฟอร์มวิเคราะห์สมัยใหม่ คลังข้อมูล แบบจำลองข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์และการคาดการณ์ เครื่องมือวิเคราะห์ทางสถิติ เครื่องมือแสดงผลและ รายงาน (Data Visualization & Reports) และกลไกการปรับค่าพารามิเตอร์หลังการใช้ข้อสอบ

ด้วยแพลตฟอร์มดังกล่าวสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจะพัฒนาขึ้นอีกระดับ โดยใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีปัจจุบันและอนาคตในการทำให้เป็นอัตโนมัติ กระบวนการทำงานทั้งระบบ สร้างระบบ วิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การคาดการณ์ และการปรับค่าพารามิเตอร์ข้อสอบ ข้อมูลจากคลังข้อมูล จะถูกเปิดให้กับผู้เข้าถึงและใช้บริการได้ด้วยตนเอง (Self-Service) มีระบบจัดการสิทธิ์การใช้งานและ ให้บริการอัตโนมัติ (Authentication & Automatic Provisioning) ทำให้สถานะเข้าถึงผลการดำเนินงานของ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ สร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

เมื่อเทียบกับระบบสารสนเทศปัจจุบัน มี 2 ระบบหลักที่ต้องพัฒนาใหม่ (ระบบบริหารการสร้างคลัง ข้อสอบ และระบบวิเคราะห์) และดำเนินการเชื่อมกับระบบสารสนเทศเดิมในแบบใหม่ ให้การไหลของงานทั้ง ระบบการทดสอบ ตั้งแต่ก่อน ระหว่าง และหลังการทดสอบ มีลักษณะเป็นการทำงานแบบอัตโนมัติ (Process Automation) แบบออนไลน์ บริการตนเอง (Online, Self-Service) และมีกลไกการแก้ไขปัญหาข้อมูลด้วย ตนเอง (Problem Detection & Solution) ลดการเข้าแทรกแซงและดำเนินการของบุคลากรให้มากที่สุด (Human Intervention)

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากความคิด ความไม่ฝันสู่ความเป็นจริง (Realization Approach) เพื่อให้สถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติสามารถดำเนินการได้สำเร็จ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 สร้างแผนแม่บทพัฒนาองค์กร และแผนยุทธศาสตร์ IT

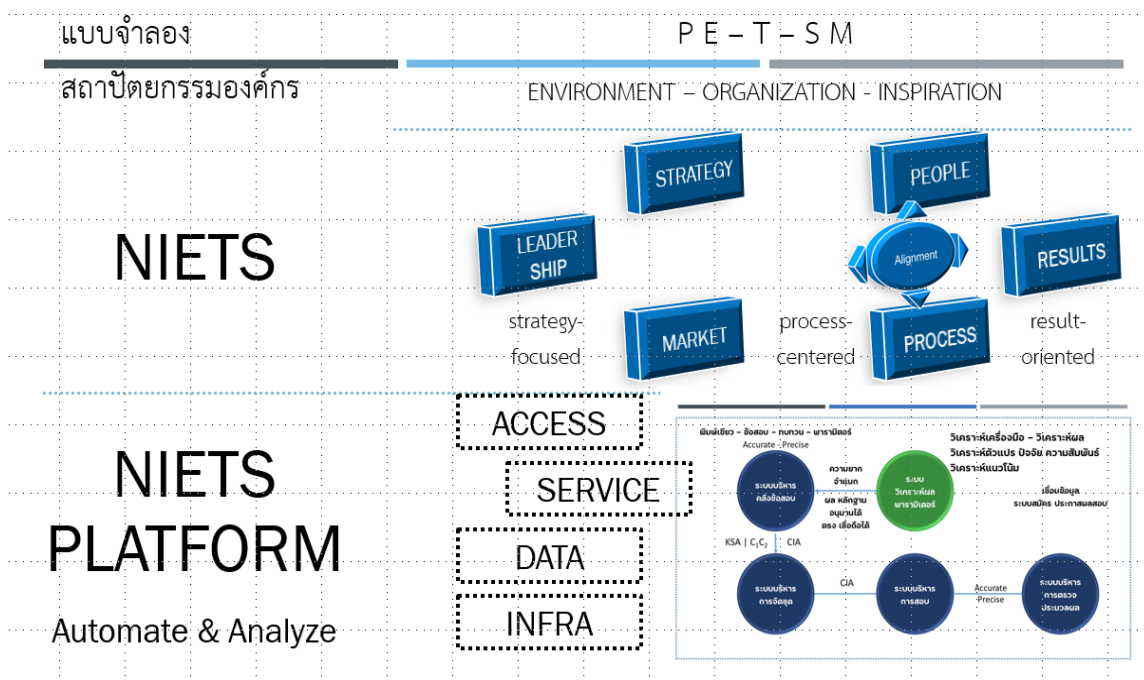
ผู้บริหารร่วมกับทีมบริหารจัดการพัฒนาองค์กร (Organization Development) เลือกกรอบการ พัฒนาองค์กรที่เหมาะสม เช่น องค์กรความรู้ (Body of Knowledge) สำหรับองค์กรนวัตกรรม (Innovative Organization) หรือ Lean Enterprise Development Practices สามารถวัดวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โดยใช้กรอบมาตรฐาน เช่น PMQA ปรับวัฒนธรรม ระบบธรรมาภิบาล (Governance) และโครงสร้างองค์กร ใหม่ โดยเชื่อมโยงระหว่าง Corporate Governance กับ IT & Security Governance โดยใช้มาตรฐานอย่าง ISO 27001 เป็นแนวทางสำหรับการสร้างกรอบความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITSM) (สถาบันการมอง อนาคตนวัตกรรม.2563)

ด้านที่ 2 ออกแบบสถาปัตยกรรมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Enterprise Architecture)

การสร้างแพลตฟอร์มเทคโนโลยีสารสนเทศไม่สามารถบรรลุเป้าหมายข้างต้นได้ ถ้าการพัฒนา ระบบงานคอมพิวเตอร์ยังมีลักษณะแบ่งเป็นระบบงานเล็กหรือย่อย (Piecemeal) ไม่เชื่อมโยง หลังพัฒนาแผนแม่บทขององค์กรและยุทธศาสตร์ด้านไอที จำเป็นต้องออกแบบสถาปัตยกรรมไอที ประกอบด้วย ชั้นการเข้าถึง บริการ ชั้นบริการ ชั้นข้อมูล และชั้นโครงสร้างพื้นฐาน คล้ายกันแต่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับภาพด้านล่าง ในอนาคต หลังจากวิเคราะห์ความจำเป็นและความคุ้มค่า การนำเทคโนโลยี Block chain มาใช้ในการรักษาความปลอดภัยของผลสอบ (Certification) แต่กรณีนี้ เฉพาะถ้าผลสอบมีผลกระทบสำคัญที่จำเป็นต้องป้องกันการปลอมแปลง

ผลผลิตสำคัญด้านข้อมูลที่ได้จากแพลตฟอร์มข้างต้น มีความสำคัญต่อสถานศึกษาในการนำข้อมูล การวิเคราะห์ “แบบทดสอบ” (ระบบบริหารการสร้างคลังข้อสอบ) ที่พัฒนาขึ้นตามกรอบ $C = KSA | C_1C_2$ (ตามภาพด้านล่าง โดย $C =$ สมรรถนะที่ต้องการวัด $K =$ สิ่งที่ต้องรู้ $S =$ ทักษะที่ต้องพัฒนา และ $A =$ ทักษะสติ และความสามารถในการใช้สิ่งที่รู้และทำได้ในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ ขณะที่ $C_1 =$ สารการเรียนรู้ และ $C_2 =$ บริบทที่เป็นปัญหาจริงและสถานการณ์จริงในชีวิตความสัมพันธ์และเหตุการณ์ทางสังคมและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ไปเชื่อมโยงกับผลสอบและการวิเคราะห์ทางสถิติ (ระบบวิเคราะห์ผล) ทำให้สถานศึกษาสามารถใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการออกแบบระบบการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ให้ตรงกับเป้าหมาย ในทำนองเดียวกัน

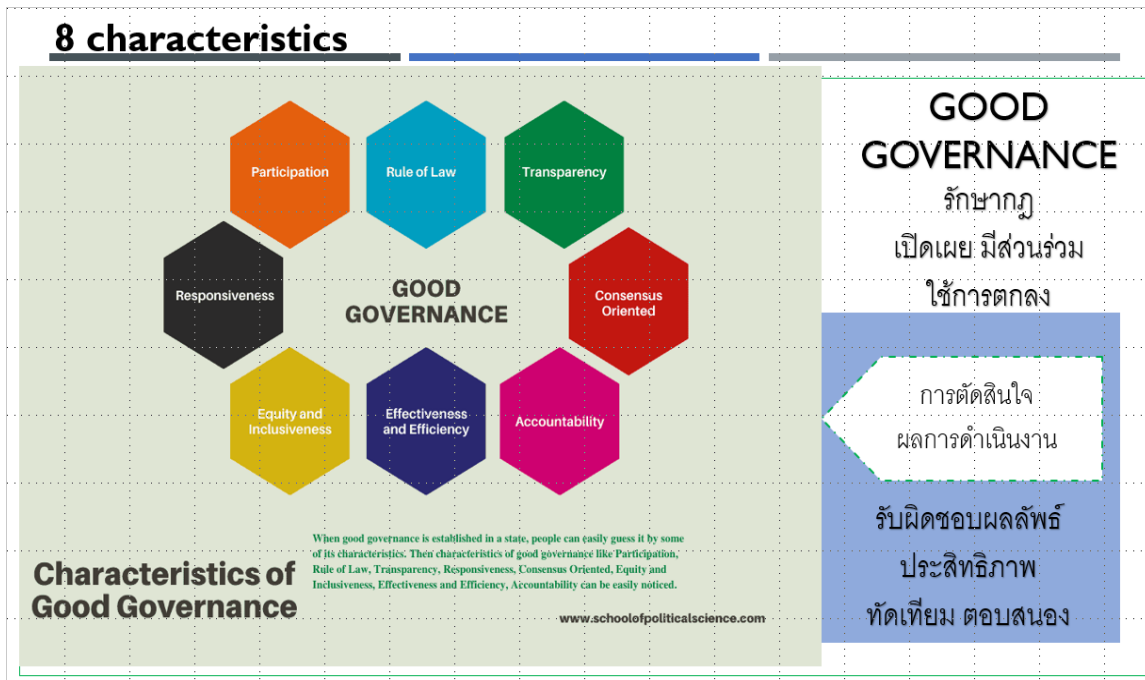
ด้วยชุดข้อมูลเดียวกันสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ สามารถใช้ข้อมูลเพื่อทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา(Content) และเป็นตัวชี้ที่แสดงคุณสมบัติของเครื่องมือถึงความสามารถในการวัดสิ่งที่ต้องการวัด (Construct Validity) ส่งผลให้การทดสอบระดับชาติสร้างผลกระทบทางบวกต่อการวัดประเมินผลการเรียนรู้ระดับสมรรถนะ ที่ไม่ใช่เพียงการวัดความรู้ความเข้าใจ แต่วัดความสามารถ (Performance) ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงโดยอ้อมถึงการพัฒนาสมรรถนะที่ต้องการ

ภาพที่ 3 สถาบันตยกรรมองค์กร และโครงสร้างแพลตฟอร์มเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านที่ 3 สร้างระบบธรรมาภิบาลและทีมงานพัฒนาแพลตฟอร์มใหม่

เพื่อให้มีการทำแผนพัฒนาองค์กรและแผนยุทธศาสตร์ไอที ไปดำเนินการปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องจนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการปฏิบัติการในมิติใหม่ ได้ผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศตามความมุ่งหมาย สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ โดยผู้บริหารและคณะสามารถเริ่มต้นด้วยการออกแบบระบบ Corporate Governance และถ่ายทอดสู่ IT & Security Governance ให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อความสำเร็จของการดำเนินการ อาจจำเป็นต้องตั้งทีมงานโดยเฉพาะ (Task Force) เนื่องจากการพลิกโฉมองค์กรครั้งใหญ่ เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ การปรับวิถีคิด แนวทาง วิธีปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากรที่แตกต่าง ที่เรียกร่องการทดลอง ทดสอบ การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในการออกแบบระบบธรรมาภิบาล อาจปรับใช้กรอบลักษณะ 8 ข้อตามภาพ (ปรับใช้จาก <https://schoolofpoliticalscience.com/> โดยสาระสำคัญของระบบธรรมาภิบาล แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือการตัดสินใจ เป็นการปกครองตามกฎหมาย ที่เปิดเผย มีส่วนร่วม และใช้การตกลงแทนอำนาจและการบังคับ และส่วนของผลการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายได้ประโยชน์ทัดเทียม และตอบสนองความต้องการที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็วไม่แน่นอน

ภาพที่ 4 ลักษณะ 8 ประการของระบบธรรมาภิบาล

จาก <https://schoolofpoliticalscience.com/what-is-good-governance/>

บทสรุป

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติประสบความสำเร็จตลอด 18 ปีนับจากการก่อตั้ง ผ่านการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านนโยบาย หลักสูตร การเมือง และเศรษฐกิจได้สำเร็จ มีพัฒนาการต่อเนื่องทั้งด้านคุณภาพและปริมาณของผลงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ปัจจุบันสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ มาถึงจุดเปลี่ยนสำคัญ ที่จากการประเมินเบื้องต้น มีผลกระทบตั้งแต่ระบบการทดสอบ และส่งผลกระทบต่อบุคลากร กระบวนการทำงาน โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่ใช้ เรียกร้องการปรับกระบวนการที่สนับสนุนตั้งแต่การพัฒนาองค์กร ระบบธรรมาภิบาล จนถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เคยเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

ในด้านเทคนิค ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศน่าจะได้รับพัฒนาขึ้นเป็นแพลตฟอร์ม พัฒนาและปรับโครงสร้าง 2 ระบบใหญ่ ได้แก่ ระบบบริหารคลังข้อสอบและระบบวิเคราะห์ เพื่อจัดการกับความท้าทายของหลักสูตรฐานสมรรถนะที่ยังมีความไม่แน่นอนด้านความคิด แนวปฏิบัติ และระบบการจัดการศึกษา ประกอบกับการมีข้อมูลไม่สมบูรณ์เมื่อต้องตัดสินใจเกี่ยวกับระบบการทดสอบระดับชาติ เทคโนโลยีที่แข็งแกร่งออนไลน์ บริการตนเอง จึงคงเป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินพันธกิจให้ได้ผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศต่อไป ข้อเสนอแนะทั้ง 3 ข้อ ต้องการพัฒนาระดับองค์กร บุคลากร กระบวนการ เทคโนโลยี และเรียกร้องการสร้างระบบธรรมาภิบาลใหม่ ที่เหมาะกับพันธกิจและความคาดหวัง ทำให้จำเป็นต้องสร้างทีมงานเฉพาะเพื่อวางแผนดำเนินการและประเมินความลงตัวขององค์กรใหม่ ชีตความสามารถใหม่ และระบบการปกครองใหม่ ที่ตอบโจทย์ยุคของความไม่แน่นอนและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเร็ว ซับซ้อน และเปราะบาง

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2551). สอบถามค่าสถิติพื้นฐานทั่วประเทศ.

<http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Notice/FrBasicStat.aspx>.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). คู่มือประเมินสมรรถนะ

สำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. https://www.thaischool1.in.th/_files_school/34100878/data/34100878_1_20170918-174710.pdf

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/curriculum51_assess.pdf

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). Competency - based Education โครงการพัฒนาหลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช (หลักสูตรฐานสมรรถนะ). <https://cbethailand.com/>

สถาบันการมองอนาคตนวัตกรรม. (2563). Innovative Organization Book of Knowledge การจัดการสู่องค์กรนวัตกรรม. <https://ifi.nia.or.th>

วันพิชิต ชินตระกูลชัย. (2564). ระบบ Security Standard ที่ PDPA Platform ต้องมี.

<https://t-reg.co/blog/t-reg-knowledge/confidentiality-integrity-availability-and-aaa-system-of-t-reg-pdpa-platform/>

ภาษาอังกฤษ

The Nation. (2019). The PISA 2018 scores of Thai students showed test results unchanged for maths and science but reading scores continued to be on the decline.

<https://www.nationthailand.com/in-focus/30379136>

Political Science, Public Administration International Relations, India.

<https://schoolofpoliticalscience.com/what-is-good-governance/>

แนวทางการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับชั้นมัธยมศึกษา

Guidelines for Assessing Statistical Literacy at the Secondary School Level

เมธาสิทธิ์ ธัญรัตน์ศรีสกุล^{1*} ทรงชัย อักษรคิด² และชานนท์ จันทร์³Mathasit Tanyarattanasrisakul^{1*} Songchai Ugsonkid² and Chanon Chuntra³

Received: April 14, 2024; Revised: June 13, 2024; Accepted: June 25, 2024

บทคัดย่อ

ความฉลาดรู้ด้านสถิติเป็นทักษะสำคัญสำหรับพลเมืองในยุคที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลข่าวสาร เป้าหมายปลายทางคือการรู้เท่าทันข้อสรุปทางสถิติที่พบในบริบทส่วนตัวและส่วนรวม เนื่องด้วยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ทางสถิติ บริบท และคณิตศาสตร์ ทำให้การวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติมีแนวคิดต่างออกไปจากการตรวจสอบเพียงว่าถูกหรือผิด บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดสำหรับการวัดและการประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติ สาหรับสำคัญของบทความประกอบด้วย 1) ความฉลาดรู้ด้านสถิติเป็นความสามารถในการตีความ การประเมินข้อสรุปทางสถิติอย่างมีวิจารณญาณ และการอภิปรายหรือสื่อสารความคิดเห็นของตนเองเพื่อโต้แย้งหรือสนับสนุนข้อสรุปทางสถิติ และนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและส่วนรวม 2) การวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติสำหรับนักเรียน พิจารณาจากความสามารถที่เป็นโครงสร้าง 3 ลำดับชั้น ได้แก่ ความเข้าใจคำศัพท์พื้นฐานทางสถิติ ความเข้าใจคำศัพท์ทางสถิติเมื่อปรากฏในบริบท และความสามารถในการตั้งคำถามหรือข้อสงสัยบนแนวคิดที่ซับซ้อนหรือปราศจากการให้เหตุผลทางสถิติเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือโต้แย้งข้อสรุป นิยมจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติเป็น 6 ระดับ จากระดับล่างสุดไปสู่ระดับสูงสุด ได้แก่ ระดับขีดจำกัด ระดับไม่เป็นทางการ ระดับไม่สอดคล้องกัน ระดับสอดคล้อง แต่ปราศจากวิจารณญาณ ระดับมีวิจารณญาณ และระดับมีวิจารณญาณทางคณิตศาสตร์ และ 3) การใช้ข้อสอบจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติทั้ง 6 ระดับ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 28 คน รวม 63 คน พบว่าสามารถเลือกข้อสอบที่สอดคล้องกับลักษณะข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมในระดับมีวิจารณญาณทางคณิตศาสตร์ จากนั้นสร้างเกณฑ์การพิจารณาโดยอาศัยพฤติกรรมบ่งชี้ของความฉลาดรู้ด้านสถิติแต่ละระดับ

คำสำคัญ: การวัดและประเมิน ความฉลาดรู้ด้านสถิติ ข้อสอบสถิติ

¹ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาการสอนคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

³ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาการสอนคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

* Corresponding Author e-mail: mathasit24@gmail.com

Abstract

Statistical literacy (SL) is an essential skill for citizens in an information-driven era. The ultimate goal of SL is to be cognizant of the statistical information found in both private and public contexts. SL includes important components such as knowledge of statistics, context, and mathematics. Therefore, assessing SL involves more than simply checking for right or wrong answers. The objective of this article was to present the concept of SL assessment. The main points of the article include: 1) SL was the ability to interpret, critically evaluating statistical information and discussing or communicating the opinions to argue or support statistical conclusions, and lead to decisions regarding personal and public matters 2) the assessment of SL for students based on three hierarchical levels of construct: understanding basic statistical terminology; understanding statistical terminology as it appears in context, and the ability to question claims made in context without proper statistical justification, classify the level of SL into 6 levels from the lowest level to the highest level, namely the idiosyncratic, informal, inconsistent, consistent non-critical, critical, and critical mathematical level and 3) the using a test item to classify the 6 levels of SL among 35 Matthayomsuksa 3 students and 28 Matthayomsuksa 6 students, totaling 63 students. The findings indicate that it is possible to select test items consistent with the critical mathematical level and create criteria based on behavioral indicators for each level of SL.

Keywords: assessment, statistical literacy, statistical test items

บทนำ

สังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี (Society Driven by Technology) ทำให้ข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศส่งต่อไปยังพลเมืองอย่างรวดเร็ว สารสนเทศเหล่านั้นส่วนใหญ่มาจากกระบวนการทางสถิติหรือเป็นการเสนอข้อสรุปทางสถิติ (Schield, 2004: 6) แต่ในบางครั้งข้อสรุปที่นำเสนอกลับไม่มีหลักฐาน ร่องรอย หรือการให้เหตุผลทางสถิติ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในสังคมจากการรับและตีความข้อสรุปนั้น และเกิดปัญหาจากความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน จึงปฏิเสธไม่ได้ว่า นักเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมจากโรงเรียนให้รู้เท่าทันข้อสรุป ผลการวิจัย หรือคำกล่าวที่อ้างว่ามาจากกระบวนการทางสถิติเหล่านั้น (Aziz & Rosli, 2021: 1) กล่าวคือ การเตรียมให้นักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านสถิติ (Statistical Literacy) ซึ่งเป็นความฉลาดรู้ประเภทหนึ่งที่รวมทักษะการทำความเข้าใจข้อสรุปทางสถิติหรือผลการวิจัย การจัดการข้อมูล การนำเสนอข้อมูล ความเข้าใจแนวคิด คำศัพท์ สัญลักษณ์ ทั้งทางสถิติและความน่าจะเป็น (Ben-Zvi & Garfield, 2004: 7) รวมทั้งความสามารถในการพิจารณาสืบย้อนกลับไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการตั้งคำถามทางสถิติ ซึ่งนับเป็นทักษะสำคัญของพลเมืองที่มีความรู้ (Büscher, 2022: 1) จากความสำคัญข้างต้น ความฉลาดรู้ด้านสถิติจึงเป็นอีกอรรถบท (Theme) ที่ควรมีการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอน (Bakker, Cai & Zenger, 2021: 7) และเพิ่มพูนต่อเนื่องกันในการศึกษาทุกระดับ

แม้ว่าความฉลาดรู้ด้านสถิติจะเป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงมามากกว่า 3 ทศวรรษ ผ่านการให้นิยามของ Wallman (1993: 1) แต่ยังมีคามใหม่สำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการจากการค้นคว้าแนวทางส่งเสริม รวมทั้งการวัดและประเมินในการจัดการเรียนการสอนสถิติอยู่ค่อนข้างมาก (Sharma, 2017: 118) ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรตระหนักและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติได้มีการเน้นย้ำความสำคัญให้เห็นอย่างเป็นทางการจากเอกสารชื่อ “Pre-K–12 Guidelines for Assessment and Instruction in Statistics Education II” หรือ GAISE II ที่ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติตามกรอบแนวคิดการศึกษาสถิติและวิทยาศาสตร์ข้อมูล (A Framework for Statistics and Data Science Education) สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (Bargagliotti, Franklin, Arnold, Gould, Johnson, Perez & Spangler, 2020: 13) ทั่วโลก โดยได้แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมผ่านกระบวนการแก้ปัญหาทางสถิติ (Statistical Problem-Solving Process) เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจกระบวนการแก้ปัญหาทางสถิติและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560: 29) โดยได้อธิบายความสำคัญของความฉลาดรู้ด้านสถิติที่เป็นพื้นฐานความเข้าใจสำหรับครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560: 88) ไว้วพอสังเขป ทว่าในเรื่องของการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติ กระบวนการที่ใช้ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนและสร้างข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ในการพัฒนานักเรียนที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติ อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับการเรียนการสอนยังไม่ได้รับการศึกษ ทำความเข้าใจ หรือปรากฏการนำไปใช้ใน

ประเทศไทยเท่าใดนัก ทำให้เมื่อต้องการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติจะมุ่งไปที่ความรู้ทางสถิติเพียงอย่างเดียว สารสนเทศที่ได้จากการวัดและประเมินจึงไม่สามารถบ่งชี้ถึงความฉลาดรู้ด้านสถิติที่แท้จริงของนักเรียนได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของแนวทางการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติ จึงได้ทำการวิเคราะห์ เรียบเรียง และนำเสนอแนวคิดไว้ในบทความฉบับนี้ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้เตรียมการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์พฤติกรรมความคิด และพัฒนาความฉลาดรู้ด้านสถิติของนักเรียนให้สูงขึ้นอย่างเป็นลำดับ

ความหมายของความฉลาดรู้ด้านสถิติ

ความฉลาดรู้ด้านสถิติหรืออาจเรียกว่าการรู้เรื่องสถิติ เป็นหนึ่งในความฉลาดรู้เชิงปริมาณ (Quantitative Literacy) (Callingham & Watson, 2017: 181; Ben-Zvi & Garfield, 2004: 6) มีความสำคัญเป็นอย่างมากในสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ทำให้วงการศึกษาศึกษาหิบบกขึ้นมาเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับการเรียนรู้สถิติ (Statistical Education) ทุกระดับ ปรากฏนิยามให้เห็นอย่างชัดเจนจากแนวคิดของ Wallman (1993: 1) ที่อธิบายว่าความฉลาดรู้ด้านสถิติเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจและประเมินผลลัพธ์ทางสถิติที่แทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวันด้วยวิจรรย์ญาณควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมในการคิดทางสถิติเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและส่วนรวม ต่อมา Gal (2002: 2-4) ได้พัฒนารอบแนวคิดของความฉลาดรู้ด้านสถิติสำหรับผู้ใหญ่ซึ่งรวมถึงนักเรียนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในฐานะพลเมืองวิถีประชาธิปไตย (Democracy) ในอนาคต โดยให้ความหมายว่าเป็นความสามารถของบุคคลใน 2 ประการ ได้แก่ 1) การตีความและการประเมินข้อสรุป ข้อโต้แย้ง หรือปรากฏการณ์ทางสถิติอย่างมีวิจรรย์ญาณในบริบทที่หลากหลาย และ 2) การอภิปรายและการสื่อสารความเข้าใจข้อสรุปทางสถิติ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ข้อสรุป รวมทั้งความกังวลและการยอมรับข้อสรุปทางสถิติ นอกจากนี้ ยังได้อธิบายส่วนประกอบเชิงลึกที่ก่อให้เกิดความฉลาดรู้ด้านสถิติไว้ใน 2 มิติ คือ มิติแรก ได้แก่ ความรู้ (Knowledge Elements) ประกอบด้วย ทักษะการอ่านออกเขียนได้ (Literacy Skills) ฐานความรู้ที่จำเป็นสำหรับความฉลาดรู้ด้านสถิติ เนื่องจากข้อความทางสถิติเกือบทั้งหมดจะถูกส่งผ่านข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจาผ่านการแสดงข้อมูลแบบตารางหรือกราฟที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านออกเขียนได้เพื่อทำความเข้าใจ ความรู้ทางสถิติ (Statistical Knowledge) เจื่อนไขสำคัญสำหรับการทำความเข้าใจข้อความทางสถิติซึ่งเกี่ยวข้องกับแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ วิธีการทางสถิติ รวมทั้งการอ่านตาราง แผนภูมิ และกราฟ ความรู้ทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Knowledge) ส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งของความฉลาดรู้ด้านสถิติ เนื่องด้วยบุคคลจำเป็นต้องทราบถึงขั้นตอนทางคณิตศาสตร์บางอย่างที่เป็นพื้นฐานของการสร้างข้อบ่งชี้หรือสูตรทางสถิติทั่วไป เช่น ร้อยละ ทักษะการคำนวณ และการให้เหตุผลเชิงสัดส่วน เป็นต้น ความรู้เกี่ยวกับบริบท (Context Knowledge) เนื่องด้วยบริบทเป็นแหล่งที่มาของความหมายและการตีความผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ข้อมูล การรู้บริบทจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญของความฉลาดรู้ด้านสถิติ และทักษะการตั้งคำถามอย่างมีวิจรรย์ญาณ (Critical Question Skills) ความสามารถในการประเมินข้อความอย่างมีวิจรรย์ญาณผ่านคำถามความกังวล (Worry Question) เพื่อการรู้เท่าทันข้อสรุปทางสถิติและกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อสรุปทางสถิตินั้น และมิติที่สอง ได้แก่ ลักษณะ

บุคคล (Dispositional Elements) คุณลักษณะเชิงลึกที่ทำให้บุคคลไข้มิติความรู้และแสดงความฉลาดรู้ด้านสติออกมาให้เห็น ประกอบด้วย การแสดงจุดยืน (Critical Stance) การยืนยันแนวคิดของตนเองเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งข้อสรุปทางสติ ความเชื่อ (Beliefs) การมีมุมมองเชิงบวกต่อตนเองและเชื่อว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความสามารถที่จะใช้สติ และเจตคติ (Attitudes) ความเต็มใจและความสนใจที่จะคิดเชิงสติในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง แนวคิดของ Gal สะท้อนให้เห็นถึงส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลมีความฉลาดรู้ด้านสติและได้รับความนิยมนำไปใช้เป็นฐานคิดของการศึกษาวิจัยต่อยอดในวงกว้าง

จากแนวคิดข้างต้น ความฉลาดรู้ด้านสติจึงเป็นความสามารถในการตีความ การประเมินข้อสรุปทางสติอย่างมีวิจารณญาณ และการอภิปรายหรือการสื่อสารความคิดเห็นของตนเอง เพื่อโต้แย้งหรือสนับสนุนข้อสรุปทางสติ และนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและส่วนรวม ซึ่งเกิดจากการหลอมรวมความรู้ทางสติ บริบท และคณิตศาสตร์ เข้ากับการตั้งคำถามอย่างมีวิจารณญาณ ความเชื่อ และเจตคติของแต่ละบุคคล แม้ว่ามุมมองของความฉลาดรู้ด้านสติจะขยายไปถึงบริบทส่วนรวม (Public) ที่อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตและการทำงาน โดยอาจมองว่าเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับนักเรียน แต่ได้มีการวิเคราะห์ความสามารถและสร้างกรอบการประเมินที่เป็นไปได้สำหรับนักเรียน ซึ่งจะอธิบายไว้ในหัวข้อถัดไป

การวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสติ

จากหัวข้อก่อนหน้า ผู้เขียนได้อธิบายความหมายของความฉลาดรู้ด้านสติจากแนวคิดของนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงในด้านนี้ หัวข้อนี้ผู้เขียนจะอธิบายถึงแนวทางการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสติของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านมุมมองของ Watson & Callingham (2003: 7-9) นักการศึกษาชาวออสเตรเลีย ซึ่งได้พัฒนาแนวคิดจากการวิจัย พร้อมทั้งยกตัวอย่างงาน (Task) หรือข้อสอบ (Item) ที่ใช้ในการประเมินให้เห็นอย่างชัดเจนใน ค.ศ. 2003 ผ่านแนวคิดของ Wallman และ Gal และสร้างเป็นแนวทางการจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสติและถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตาม แนวคิดนี้จะมุ่งอธิบายในส่วนที่เป็นข้อสอบประเภทการเขียนตอบด้วยกระดาษ (Paper Test) เท่านั้น

Watson & Callingham (2003: 7-9) มีมุมมองว่าการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสติสำหรับนักเรียนพิจารณาจากความสามารถของบุคคลในการตีความข้อมูลทางสติที่ปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกสารรายงานหรือข้อมูลทางดิจิทัล พื้นฐานมาจากความสามารถ 3 ลำดับชั้น ได้แก่ 1) ความเข้าใจคำศัพท์พื้นฐานทางสติ 2) ความเข้าใจคำศัพท์ทางสติเมื่อปรากฏในบริบท และ 3) ความสามารถในการตั้งคำถามหรือข้อสงสัยบนแนวคิดที่ซับซ้อนหรือปราศจากการให้เหตุผลทางสติเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือโต้แย้งข้อสรุป ซึ่งเป็นการนำความรู้ทางสติ บริบท และคณิตศาสตร์มาบูรณาการเพื่อหาคำตอบ พฤติกรรมบ่งชี้สะท้อนผ่านอนุกรมวิธานโซโล (SOLO Taxonomy) 4 ระดับแรก ได้แก่ ระดับก่อนมีโครงสร้าง (Prestructural) หมายถึง นักเรียนตอบสนองกับข้อสอบสติแต่ไม่สามารถเข้าถึงส่วนประกอบที่ใช้ในการหาคำตอบ ระดับใช้โครงสร้างเดียว (Unistructural) หมายถึง นักเรียนตอบสนองกับข้อสอบสติโดยใช้ส่วนประกอบของข้อสอบหรือความรู้เรื่องเดียวในการหาคำตอบ ระดับใช้หลายโครงสร้าง (Multistructural) หมายถึง นักเรียนตอบสนองกับข้อสอบสติ

โดยใช้หลายส่วนประกอบของข้อสอบที่เตรียมไว้ให้หรือใช้ความรู้หลายเรื่องในการหาคำตอบ และระดับใช้ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง (Relational) หมายถึง นักเรียนตอบสนองกับข้อสอบสถิติโดยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อสอบและความรู้หลายเรื่องเพื่อบูรณาการร่วมกันหาคำตอบ และจำแนกความฉลาดรู้ด้านสถิติเป็น 6 ระดับ ดังตารางที่ 1 (Watson & Callingham, 2003: 14; Callingham & Watson, 2017: 185)

ตารางที่ 1 ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ

ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับที่ 1 ชิดจำกัด (Idiosyncratic Level)	นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมกับการหรือสถานการณ์ (เลือก ระบุ หรือร่วมตัดสินใจ) โดย 1) ปราศจากคำอธิบาย 2) จากการอ่าน ข้อมูลในตาราง แผนภูมิ หรือกราฟ 3) นับข้อมูลที่ละตัว หรือ 4) นำข้อมูลที่ให้มาเปรียบเทียบกัน
ระดับที่ 2 ไม่เป็นทางการ (Informal Level)	นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมกับการหรือสถานการณ์ (เลือก ระบุ หรือร่วมตัดสินใจ) โดย 1) ทำการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากตาราง แผนภูมิ หรือกราฟ เพียงส่วนเดียวในการหาคำตอบจากงาน ที่มีองค์ประกอบซับซ้อน หรือ 2) อธิบายความหมายของคำศัพท์ ทางสถิติ หรือ 3) ใช้การอ้างอิงความรู้อื่นโดยไม่ใช้ข้อมูลที่กำหนดให้ หรือไม่เชื่อการใช้สถิติ (Non-Statistical Beliefs)
ระดับที่ 3 ไม่สอดคล้องกัน (Inconsistent Level)	นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมกับการหรือสถานการณ์ (เลือก ระบุ หรือร่วมตัดสินใจ) โดยนำความรู้ทางสถิติในเชิงคุณภาพมาสนับสนุน เช่น การเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดี มากกว่าการคำนวณค่าสถิติ
ระดับที่ 4 สอดคล้อง แต่ปราศจากวิจารณ์ญาณ (Consistent Non-Critical Level)	นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมกับการหรือสถานการณ์ (เลือก ระบุ หรือร่วมตัดสินใจ) โดย 1) ใช้ความไม่แน่นอนของโอกาสมาสนับสนุน 2) ใช้ความรู้ทางสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย ความน่าจะเป็นอย่างง่าย และลักษณะของตาราง แผนภูมิ กราฟ และค่าสถิติที่เหมาะสม (ข้อมูลตัวแปรเดียวที่เก็บรวบรวมจาก 1 กลุ่ม)
ระดับที่ 5 มีวิจารณ์ญาณ (Critical Level)	นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมกับการหรือสถานการณ์ (เลือก ระบุ หรือร่วมตัดสินใจ วิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็น) ทั้งในบริบท การสำรวจที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย โดย 1) การคำนวณเกี่ยวกับ ข้อมูลตัวแปรเดียวที่เก็บรวบรวมมากกว่า 1 กลุ่ม หรือ 2) พยายาม ใช้เหตุผลเชิงสัดส่วนกับข้อมูล 2 ตัวแปรแต่ได้คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 1 ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ (ต่อ)

ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับที่ 6 มีวิจาร์ณญาณทางคณิตศาสตร์ (Critical Mathematical Level)	นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมกับงานหรือสถานการณ์ (เลือก ระบุร่วมตัดสินใจ วิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็น) ทั้งในบริบทการสำรวจที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย โดย 1) ใช้เหตุผลเชิงสถิติส่วนตัดสินความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ตัวแปร ได้อย่างถูกต้อง หรือ 2) ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ สถิติ และความน่าจะเป็นและการตีความแง่มุมต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้เพื่อพิจารณาความผิดพลาดของการนำเสนอข้อมูล

จากตารางที่ 1 พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความฉลาดรู้ด้านสถิติเริ่มจากการมีส่วนร่วมในการอ่านข้อมูลจากตาราง แผนภูมิ หรือกราฟที่ไม่ซับซ้อน จากนั้นขยายไปสู่การคำนวณโดยใช้ส่วนประกอบของบริบทได้อย่างครอบคลุม ท้ายที่สุดเป็นการนำความสามารถขั้นก่อนหน้ามาผนวกกับการใช้วิจาร์ณญาณเพื่อวิพากษ์หรือตั้งคำถามเกี่ยวกับบริบทพร้อมกับใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ สถิติ และความน่าจะเป็นและการตีความแง่มุมต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ หรืออาจอธิบายได้ว่าความฉลาดรู้ด้านสถิติระดับขีดจำกัด และระดับไม่เป็นทางการ สะท้อนถึงความรู้ทางสถิติเท่านั้น ระดับไม่สอดคล้องกันและระดับสอดคล้องแต่ปราศจากวิจาร์ณญาณ สะท้อนถึงการใช้ความรู้ทางสถิติในบริบทการสำรวจที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและแฝงแนวความคิดความไม่แน่นอนของข้อมูล และระดับมีวิจาร์ณญาณและมีวิจาร์ณญาณทางคณิตศาสตร์ สะท้อนถึงการนำความรู้ทางสถิติบริบท และคณิตศาสตร์มาบูรณาการเพื่อตัดสินใจจากข้อมูลตัวแปรเดียวที่มีหลายกลุ่ม พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 2 ตัวแปร รวมทั้งสร้างข้อสรุปหรือโต้แย้งค่ากล่าวอ้างทางสถิติ

อนึ่ง ความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับขีดจำกัดและระดับไม่เป็นทางการ มีพื้นฐานมาจากโครงสร้างลำดับขั้นที่ 1 ความเข้าใจคำศัพท์พื้นฐานทางสถิติ ระดับไม่สอดคล้องกันและระดับสอดคล้องแต่ปราศจากวิจาร์ณญาณ มีพื้นฐานมาจากโครงสร้างลำดับขั้นที่ 2 ความเข้าใจคำศัพท์ทางสถิติเมื่อปรากฏในบริบท สำหรับระดับมีวิจาร์ณญาณและระดับมีวิจาร์ณญาณทางคณิตศาสตร์ มีพื้นฐานมาจากโครงสร้างลำดับขั้นที่ 3 ความสามารถในการตั้งคำถามหรือข้อสงสัยบนแนวคิดที่ซับซ้อนหรือปราศจากการให้เหตุผลทางสถิติเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือโต้แย้งข้อสรุป

ในมุมมองของข้อสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับต่าง ๆ Watson & Callingham (2003: 14-19) ได้อธิบายลักษณะสำคัญของข้อสอบแต่ละระดับ เมื่อนำมาผนวกกับลักษณะข้อสอบที่ผู้เขียนทำการวิเคราะห์จาก Watson & Callingham (2003: 31-46) Callingham & Watson (2017: 198-201) Sharma (2017: 124-126) Kurnia, Lowrie & Patahuddin (2023: 11-12) ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะข้อสอบที่สามารถนำมาใช้ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติแต่ละระดับดังนี้

ระดับที่ 1 ชัดจำกัด ข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมมีลักษณะเป็นการถามข้อมูลในตาราง แผนภูมิ และกราฟ แสดงข้อมูลทางสถิติให้นักเรียนอ่านข้อมูลและนำมาตอบคำถาม ซึ่งยังไม่มีคำถามคำนวณด้วยค่าสถิติหรือความน่าจะเป็น แต่อาจมีการคำนวณพื้นฐานอยู่บ้างเพื่อการเปรียบเทียบข้อมูลที่ละตัวแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-by-One)

ระดับที่ 2 ไม่เป็นทางการ ข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมมีลักษณะเป็น 1) การถามความหมายของคำศัพท์ทางสถิติ หรือ 2) การให้อ่านข้อมูลจากตาราง แผนภูมิ และกราฟ เพื่อนำค่ามาคำนวณเปรียบเทียบกัน หรือ 3) การหาโอกาสจากการทดลองสุ่มอย่างง่าย หรือ 4) การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอนของข้อมูล

ระดับที่ 3 ไม่สอดคล้องกัน ข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมมีลักษณะเป็น 1) การหาผลลัพธ์ที่เป็นไปได้จากการทดลองสุ่ม หรือ 2) การระบุวิธีการที่ยุติธรรมเพื่อใช้ในการตัดสินใจ หรือ 3) การให้พิจารณาการเลือกกลุ่มตัวอย่างการสำรวจ ซึ่งล้วนเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบในเชิงคุณภาพ

ระดับที่ 4 สอดคล้องแต่ปราศจากวิจารณ์ ข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมมีลักษณะเป็น 1) การหาโอกาสและความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์ หรือ 2) การตัดสินใจเหมาะสมของการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวแสดงแทนเชิงสถิติ (ตารางและกราฟ) หรือ 3) การให้ตัดสินใจเหมาะสมของการใช้ค่าสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ยมัธยฐาน หรือฐานนิยม หรือ 4) การให้คำนวณค่าสถิติของข้อมูลตัวแปรเดียวหนึ่งกลุ่มที่มีจำนวนไม่มาก

ระดับที่ 5 มีวิจารณ์ ข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมมีลักษณะเป็นการถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในบริบทชีวิตจริงที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคยและตัดสินใจโดยใช้วิจารณ์ โดย 1) การให้เขียนตารางหรือกราฟเพื่อแสดงข้อมูลตามที่กำหนดในบริบท หรือ 2) การคำนวณค่าสถิติของข้อมูลตัวแปรเดียวที่มีหลายกลุ่ม

ระดับที่ 6 มีวิจารณ์ทางคณิตศาสตร์ ข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมมีลักษณะเป็นการถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในบริบทชีวิตจริงที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคยและตัดสินใจใช้วิจารณ์ โดย 1) การให้ทำนายความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลสองตัวแปรโดยอาศัยการให้เหตุผลเชิงสัดส่วนและสรุปภายใต้ข้อมูลบริบท หรือ 2) การให้อ่านตาราง แผนภูมิ หรือกราฟ และนำมาสร้างข้อสรุปหรือข้อโต้แย้งซึ่งเกิดจากความผิดพลาดของการนำเสนอข้อมูล

ข้อสรุปข้างต้นทำให้เห็นภาพกว้างของลักษณะของข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติแต่ละระดับ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดเตรียมข้อสอบไว้ในการประเมินหรือประยุกต์เป็นข้อคำถามไว้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับที่สูงขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม การใช้ข้อสอบบ่งชี้หรือตัดสินว่านักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านสถิติอยู่ในระดับใด ขึ้นอยู่กับลักษณะการตอบคำถามและเหตุผลที่ใช้ร่วมด้วย และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่กับโครงสร้างทั้ง 3 ลำดับชั้นที่อธิบายไว้ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ด้วยการจัดเรียงเป็นโครงสร้าง 3 ลำดับชั้น การจัดระดับความฉลาดรู้ และพื้นฐานจากอนุกรมวิธานไซโล สะท้อนให้เห็นว่าข้อสอบในระดับที่ต่ำกว่าไม่สามารถวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนระดับที่สูงกว่าได้อย่างครอบคลุม ทำให้ไม่สามารถจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติของนักเรียนเป็น 6 ระดับได้ด้วยข้อสอบเพียง 1 ข้อ ที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามีวิจารณ์ทางคณิตศาสตร์

แนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจและลบล้างข้อจำกัดนี้ได้ คือ การนำข้อสอบที่มีลักษณะสอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมในระดับมีวิจรรย์ญาณทางคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นระดับสูงสุด มาสร้างเกณฑ์การประเมินเป็น 6 ระดับตามพฤติกรรมบ่งชี้ในตารางที่ 1 เนื่องด้วยความรู้ในระดับสูงสุดย่อมอาศัยความรู้และความสามารถของความรู้ในระดับก่อนหน้าทั้งหมด แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Kaplan & Thorpe (2010: 3-4) และ Kurnia, Lowrie & Patahuddin (2023: 4-6) ที่ใช้แนวคิดของ Watson & Callingham ในการจำแนกระดับความรู้ด้านสถิติ แต่ออกแบบให้ข้อสอบ 1 ข้อ สามารถตัดสินความรู้ด้านสถิติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ 6 ระดับ ในทำนองเดียวกัน หากต้องการจำแนกระดับความรู้ด้านสถิติของนักเรียนระดับประถมศึกษาใน 3 ระดับแรก สามารถนำข้อสอบที่มีลักษณะตรงตามข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมในระดับที่ 3 และสร้างเกณฑ์การประเมินเป็น 3 ระดับ ได้เช่นกัน

จากแนวคิดข้างต้น การวัดและประเมินความรู้ด้านสถิติสำหรับนักเรียนพิจารณาจากความรู้และความสามารถที่เป็นโครงสร้าง 3 ลำดับชั้น ได้แก่ ความเข้าใจคำศัพท์พื้นฐานทางสถิติ ความเข้าใจคำศัพท์ทางสถิติเมื่อปรากฏในบริบท และความสามารถในการตั้งคำถามหรือข้อสงสัยบนแนวคิดที่ซับซ้อนหรือปราศจากการให้เหตุผลทางสถิติเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือโต้แย้งข้อสรุป นิยมจำแนกระดับความรู้ด้านสถิติเป็น 6 ระดับ จากระดับล่างสุดไปสู่ระดับสูงสุด ได้แก่ ระดับขีดจำกัด ระดับไม่เป็นทางการ ระดับไม่สอดคล้องกัน ระดับสอดคล้องแต่ปราศจากวิจรรย์ญาณ ระดับมีวิจรรย์ญาณ และระดับมีวิจรรย์ญาณทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมีลักษณะของข้อสอบหรืองานที่ใช้ส่งเสริมในแต่ละระดับโดยเฉพาะ ทั้งนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเกณฑ์การจำแนกระดับความรู้ด้านสถิติได้ผ่านการกำหนดลักษณะพฤติกรรมให้สอดคล้องกับระดับความรู้ด้านสถิติที่อยู่ก่อนหน้าจนถึงระดับที่ต้องการวัด ซึ่งผู้เขียนได้แสดงตัวอย่างไว้ในหัวข้อถัดไป

ตัวอย่างการใช้ข้อสอบจำแนกระดับความรู้ด้านสถิติ

หัวข้อนี้ ผู้เขียนขอยกตัวอย่างข้อสอบชื่อ “T2X2” ที่ใช้วัดและประเมินความรู้ด้านสถิติจากงานวิจัยของ Batanero, Estepa, Godino, & Green (1996: 169) ซึ่งต่อมา Callingham & Watson (2017: 199) ได้นำมาพัฒนาต่อยอดใช้ในการวิจัยเพื่อจำแนกระดับความรู้ด้านสถิติ ผู้เขียนพบว่าข้อสอบนี้สอดคล้องกับลักษณะข้อสอบในระดับมีวิจรรย์ญาณทางคณิตศาสตร์ และตรงกับโครงสร้างลำดับขั้นที่ 3 แสดงข้อสอบดังนี้

ข้อสอบ T2X2: ตารางสองทางต่อไปนี้เป็นที่เกิดจากการสำรวจเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และการเป็นโรคปอดของประชาชนจำนวน 250 คน ให้นักเรียนพิจารณาใช้ข้อมูลและตัดสินว่าการเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่หรือไม่ โดยเขียนคำตอบ พร้อมทั้งอธิบายวิธีคิดหรือการคำนวณของนักเรียนอย่างละเอียด

การจำแนก	เป็นโรคปอด	ไม่เป็นโรคปอด	รวม (คน)
สูบบุหรี่	90	60	150
ไม่สูบบุหรี่	60	40	100
รวม (คน)	150	100	250

คำตอบที่ถูกต้อง ได้แก่ การเป็นโรคปอดไม่ได้เกิดจากการสูบบุหรี่ เนื่องจากสัดส่วนของคนสูบบุหรี่ และเป็นโรคปอดกับสูบบุหรี่และไม่เป็นโรคปอดเท่ากับ 3 : 2 เช่นเดียวกับสัดส่วนของคนที่ไม่สูบบุหรี่และเป็นโรคปอดกับไม่สูบบุหรี่และไม่เป็นโรคปอด

เนื่องจากข้อสอบนี้ใช้วัดในระดับมีวิจรรย์ญาณทางคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นระดับสูงสุด แสดงว่าการแสดงพฤติกรรมในระดับนี้ต้องอาศัยพฤติกรรมของความฉลาดรู้ด้านสถิติทั้ง 5 ระดับก่อนหน้า ผู้เขียนได้สร้างเกณฑ์การพิจารณาเพื่อจำแนกนักเรียนตามระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์การพิจารณาระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติสำหรับข้อสอบ T2X2

ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ	พฤติกรรม
ระบุว่า การเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่หรือไม่เกิดจากการสูบบุหรี่	
ระดับขีดจำกัด (Idiosyncratic Level)	ใช้การเปรียบเทียบข้อมูลที่อยู่ในตารางจากการพิจารณา ส่วนต่างของจำนวน
ระดับไม่เป็นทางการ (Informal Level)	ใช้การเปรียบเทียบจากการคำนวณข้อมูลเพียงส่วนเดียวของตาราง เช่น จากข้อมูลในแถวใดแถวหนึ่งหรือหลักใดหลักหนึ่ง (มากกว่าการหาส่วนต่าง) หรืออ้างอิงความรู้ด้านอื่นมาตัดสิน
ระดับไม่สอดคล้องกัน (Inconsistent Level)	ให้เหตุผลจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ ที่อาจไม่แสดงถึงการเป็นตัวแทนที่ดี
ระดับสอดคล้องแต่ปราศจาก วิจรรย์ญาณ (Consistent Non-Critical Level)	ให้เหตุผลจากความไม่แน่นอนของโอกาสที่จะพบการสูบบุหรี่ และเป็นโรคปอด หรือการสูบบุหรี่และไม่เป็นโรคปอด หรือเน้นไปที่ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการเป็นโรคปอด
ระดับมีวิจรรย์ญาณ (Critical Level)	พิจารณาคำนวณจากข้อมูลในตารางทั้งสองแถวสองหลัก (พิจารณาทีละตัวแปร) เพื่อนำมาพิจารณาความสัมพันธ์ แต่ไม่ถูกต้อง หรือใช้การให้เหตุผลเชิงสัดส่วนที่ไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 2 เกณฑ์การพิจารณาระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติสำหรับข้อสอบ T2X2 (ต่อ)

ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ	พฤติกรรม
ระบุว่า การเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่หรือไม่เกิดจากการสูบบุหรี่	
ระดับมีวิจรรย์ญาณทางคณิตศาสตร์ (Critical Mathematical Level)	พิจารณาคำนวณจากข้อมูลทั้งหมดในตารางเพื่อนำมาพิจารณาความสัมพันธ์โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เช่น พิจารณาสัดส่วน ร้อยละ และได้คำตอบที่ถูกต้อง

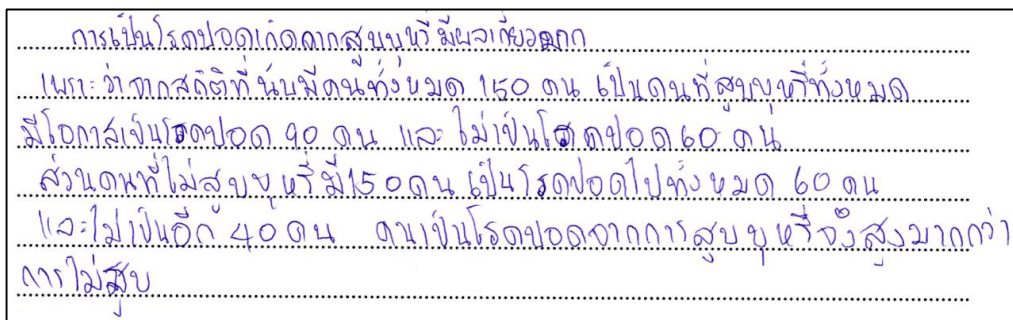
ผู้เขียนได้นำข้อสอบ T2X2 และเกณฑ์ไปใช้วัดและประเมินระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 63 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 28 คน ในช่วงหลังสอบปลายภาคเรียนที่ 2 โดยใช้เวลาทดสอบ 30 นาที แสดงผลการจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติด้วยข้อสอบ T2X2

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (คน) จำแนกตามระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติ						รวม (คน)
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4	ระดับที่ 5	ระดับที่ 6	
ม.3	15	7	-	6	3	4	35
ม.6	2	2	1	1	14	8	28

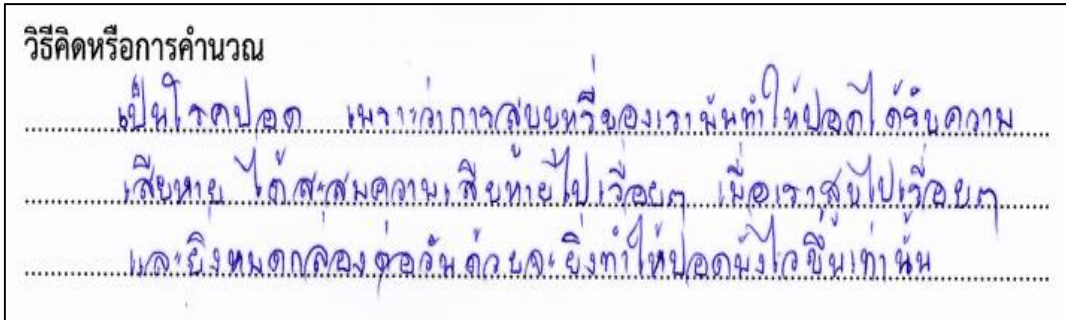
จากผลการนำข้อสอบไปใช้ดังตารางที่ 3 พบว่าเกณฑ์การพิจารณาครอบคลุมการคิดของนักเรียนทุกคน สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจในการจำแนกนักเรียนตามระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้แสดงตัวอย่างร่องรอยการคิดที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติทั้ง 6 ระดับของนักเรียนดังนี้

1. **ระดับขีดจำกัด** นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมโดยการระบุว่าการเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่ ซึ่งเกิดจากการเปรียบเทียบจำนวนคนที่สูบบุหรี่และเป็นโรคปอด (90 คน) จากจำนวนคนที่สูบบุหรี่ทั้งหมด (150 คน) กับจำนวนคนที่ไม่สูบบุหรี่และเป็นโรคปอด (60 คน) จากจำนวนคนที่ไม่สูบบุหรี่ (150 คน, นักเรียนอ่านข้อมูลผิดพลาด) และพบว่าจากจำนวนคนที่เท่ากันคือ 150 คน จำนวนคนที่สูบบุหรี่และเป็นโรคปอดมีจำนวนมากกว่า ร่องรอยการคิดของนักเรียนแสดงดังภาพที่ 1

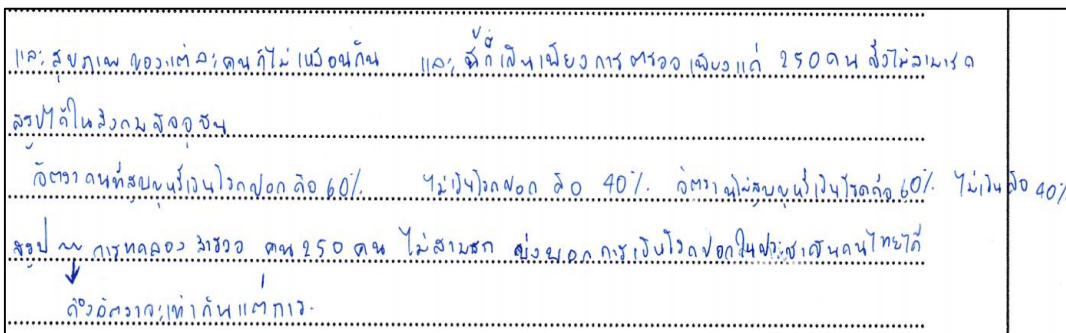
ภาพที่ 1 ร่องรอยการคิดของนักเรียนที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับขีดจำกัด

2. **ระดับไม่เป็นทางการ** นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมโดยการระบุว่าการเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่ ซึ่งนักเรียนไม่ได้ใช้ข้อมูลในตารางเพื่อหาคำตอบ แต่ใช้การอ้างอิงและลงข้อสรุปจากความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ทำให้ปอดได้รับความเสียหาย และผลของการสะสมความเสียหายที่จะทำให้เป็นโรคปอด และสะท้อนถึงการไม่เชื่อการใช้สถิติ (Non-Statistical Beliefs) อย่างชัดเจน ร่องรอยการคิดของนักเรียนแสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ร่องรอยการคิดของนักเรียนที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติ
ในระดับไม่เป็นทางการ

3. ระดับไม่สอดคล้องกัน นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมโดยระบุว่าการเป็นโรคปอดอาจเกิดจากการสูบบุหรี่หรือไม่เกิดจากการสูบบุหรี่ก็ได้ แม้ว่าก่อนลงข้อสรุปนักเรียนได้ทำการคำนวณและพบว่าร้อยละของจำนวนคนที่สูบบุหรี่และเป็นโรคปอดกับสูบบุหรี่และไม่เป็นโรคปอดเท่ากับ 60 และ 40 ตามลำดับ ซึ่งเท่ากับร้อยละของจำนวนคนที่ไม่สูบบุหรี่และเป็นโรคปอดกับไม่สูบบุหรี่และไม่เป็นโรคปอด แต่ในการสรุปนักเรียนไม่ได้ใช้ข้อมูลส่วนนี้ในการตัดสินใจ กลับให้น้ำหนักไปที่การอ้างเหตุผลจากมุมมองของการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจที่อาจไม่ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ผ่านการระบุว่าการสำรวจเพียง 250 คน ไม่สามารถบ่งบอกการเป็นโรคปอดในประชาชนคนไทยได้ เป็นการตีความบริบทนี้ไปยังประชากรที่เป็นคนไทยทั่วประเทศ ร่องรอยการคิดของนักเรียนแสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ร่องรอยการคิดของนักเรียนที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติ
ในระดับไม่สอดคล้องกัน

4. ระดับสอดคล้องแต่ปราศจากวิจารณญาณ นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมโดยระบุว่าการสูบบุหรี่ทำให้เป็นโรคปอด แต่ตระหนักว่าการเป็นโรคปอดอาจไม่ได้เกิดจากการสูบบุหรี่เสมอไป สะท้อนถึงการให้เหตุผลจากความไม่แน่นอนของโอกาสที่จะพบการสูบบุหรี่และเป็นโรคปอดหรือการสูบบุหรี่และไม่เป็นโรคปอด แม้ว่าในช่วงต้นนักเรียนจะมีการนำจำนวนในตารางมาคำนวณค่าทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบข้อมูล แต่ไม่ได้นำผลการคำนวณมาสร้างข้อสรุป ร่องรอยการคิดของนักเรียนแสดงดังภาพที่ 4

∴ สิบยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์โรคปอด และ เงินโรคปอดคิดจากทรสยบน $\frac{1}{100\%}$ หนึ่ง
บาทไม่จำเป็นต้องสุข แต่ได้กับวันก็ สามารถใช้ได้ (กันฉะ)

ภาพที่ 4 ร่องรอยการคิดของนักเรียนที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติ
ในระดับสอดคล้องแต่ปราศจากวิจารณ์ญาณ

5. ระดับมีวิจารณ์ญาณ นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมโดยระบุว่าการเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด โดยเกิดจากการคำนวณข้อมูลในตารางทั้งสองแถวและสองหลักเพื่อนำมาพิจารณาความสัมพันธ์และพยายามที่จะใช้เหตุผลเชิงสัดส่วน ร่องรอยการคิดของนักเรียนแสดงดังภาพที่ 5

Sol ⁿ	สิบยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์โรคปอด	$\frac{90}{250} = 0.36$	ยี่สิบสี่เปอร์เซ็นต์โรคปอด	$\frac{60}{250} = 0.24$
	สิบยี่สิบสี่เปอร์เซ็นต์โรคปอด	$\frac{60}{250} = 0.24$	ยี่สิบเปอร์เซ็นต์โรคปอด	$\frac{40}{250} = 0.16$
	∴ ออกอัตราส่วน ทำให้นึกว่า ทรสยบน $\frac{1}{100}$ บาทไม่จำเป็นต้อง			

ภาพที่ 5 ร่องรอยการคิดของนักเรียนที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับมีวิจารณ์ญาณ

6. ระดับมีวิจารณ์ญาณทางคณิตศาสตร์ นักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมโดยการระบุว่าการเป็นโรคปอดไม่เกิดจากการสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องจากการพิจารณาข้อมูลชุดนี้ อนึ่ง นักเรียนแสดงการคำนวณสัดส่วนให้เห็นอย่างชัดเจนและเขียนกำกับไว้ในตาราง ช่วงท้ายมีการคำนวณเพื่อปรับให้อยู่ในรูปร้อยละ และพบว่าร้อยละของคนที่เป็นโรคปอดและสูบบุหรี่กับร้อยละของคนที่เป็นโรคปอดและไม่สูบบุหรี่เท่ากัน ร่องรอยการคิดของนักเรียนแสดงดังภาพที่ 6

การจำแนก	เป็นโรคปอด	ไม่เป็นโรคปอด	รวม (คน)
สูบบุหรี่	90 3	60 2	150 5
ไม่สูบบุหรี่	60 3	40 2	100 5
รวม (คน)	150	100	250

วิธีคิดหรือการคำนวณ

สูบบุหรี่ / ไม่เป็น สูบบุหรี่ / เป็น

$$\frac{60}{150} = \frac{6}{15} = \frac{2}{5} \quad \frac{90}{250} = \frac{9}{25} = \frac{3}{5}$$

ไม่สูบบุหรี่ / ไม่เป็น ไม่สูบบุหรี่ / เป็น

$$\frac{40}{100} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \quad \frac{60}{100} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

ไม่สูบบุหรี่ / ไม่เป็น เป็น

$$\frac{40}{100} / \frac{40}{100} \quad \frac{60}{100} / \frac{60}{100}$$

∴ ไม่เห็นความแตกต่างจากการคิด ผลลัพธ์จากการเป็นโรคปอด เท่ากัน คือใช้สูงไม่สูงนักสามารถเป็นโรคปอดได้ แต่จะขึ้นต่อค่าส่วนนั้นขยับและ อันตรายต่อคนอื่น

ภาพที่ 6 ร่องรอยการคิดของนักเรียนที่สะท้อนความฉลาดรู้ด้านสถิติ
ในระดับมีวิจารณ์ญาณทางคณิตศาสตร์

เห็นได้ว่าการใช้ข้อสอบจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติทั้ง 6 ระดับ สามารถเลือกใช้ข้อสอบที่มีลักษณะสอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับมีวิจารณ์ญาณทางคณิตศาสตร์ จากนั้นสร้างเกณฑ์การพิจารณาโดยอาศัยพฤติกรรมบ่งชี้ของความฉลาดรู้ด้านสถิติแต่ละระดับ ควบคู่กับการพิจารณาโครงสร้างทั้ง 3 ลำดับชั้น ตัวอย่างการทำข้อสอบแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่านักเรียนที่มีความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับมีวิจารณ์ญาณทางคณิตศาสตร์ จะต้องมีความรู้ทางสถิติในการอ่านตารางสองทาง มีความรู้เกี่ยวกับบริบทแสดงผ่านความเข้าใจการสำรวจ เข้าใจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และโรคปอด รวมทั้งมีความรู้ทางคณิตศาสตร์ในการคำนวณร้อยละหรือสัดส่วนเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมทำงานผ่านการตัดสินใจระบุงว่าความเป็นโรคปอดเกิดจากการสูบบุหรี่หรือไม่

อย่างไรก็ตาม หากเป็นการวัดและประเมินผลนักเรียนระดับประถมศึกษาอาจใช้การจำแนกเป็น 3 ระดับ ซึ่งเกิดจากการใช้ข้อสอบที่มีลักษณะสอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านสถิติในระดับไม่สอดคล้องกัน และสร้างเกณฑ์การพิจารณาโดยอาศัยพฤติกรรมบ่งชี้ของความฉลาดรู้ด้านสถิติระดับขีดจำกัดระดับไม่เป็นทางการ และระดับไม่สอดคล้องกัน ร่วมกับการพิจารณาโครงสร้างลำดับขั้นที่ 1 และลำดับขั้นที่ 2

สรุป

การวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติมีความแตกต่างจากการวัดและประเมินด้านความรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสถิติที่ไม่สามารถบ่งชี้ระดับความฉลาดรู้ได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและขาดไม่ได้สำหรับการเรียนการสอนสถิติที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาและมุ่งหวังให้นักเรียนรู้เท่าทันสารสนเทศทางสถิติที่พบในสังคม ทั้งนี้ครูผู้สอนสถิติในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ต้องการวัดและประเมินความฉลาดรู้ด้านสถิติ ควรเริ่มต้นจากการเลือกข้อสอบสถิติที่มีลักษณะตรงกับระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติที่ต้องการวัด จากนั้นสร้างเกณฑ์เพื่อจำแนกระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติให้ครอบคลุมระดับที่อยู่ต่ำกว่า ซึ่งผลการนำข้อสอบไปใช้จะทำให้ทราบว่านักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านสถิติอยู่ในระดับใด และควรใช้ข้อสอบสถิติหรืองานลักษณะใดในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนก้าวสู่ระดับความฉลาดรู้ด้านสถิติที่สูงขึ้นต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). *คู่มือการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ภาษาอังกฤษ

Aziz, A.M., & Rosli, R. (2021). A Systematic Literature Review on Developing Students' Statistical Literacy Skills. *Journal of Physics: Conference Series*, 1806 (2021), 1-7. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1806/1/012102>

Bakker, A., Cai, J., & Zenger, L. (2021). Future Themes of Mathematics Education Research: An International Survey Before and During the Pandemic. *Educational Studies in Mathematics*, 107, 1-24. <https://doi.org/10.1007/s10649-021-10049-w>

- Bargagliotti, A., Franklin, C., Arnold, P., Gould, R., Johnson, S., Perez, L., & Spangler, D.A. (2020). *Pre-K–12 Guidelines for Assessment and Instruction in Statistics Education II (GAISE II)*. American Statistical Association.
- Batanero, C., Estepa, A., Godino, J.D., & Green, D.R. (1996). Intuitive Strategies and Preconceptions About Association in Contingency Tables. *Journal for Research in Mathematics Education*, 27 (2), 151-169. <https://doi.org/10.2307/749598>
- Ben-Zvi, D., & Garfield, J. (2004). *The Challenge of Developing Statistical Literacy, Reasoning and Thinking*. Kluwer Academic.
- Büscher, C. (2022). Design Principle for Developing Statistical Literacy in Middle Schools. *Statistics Education Research Journal*, 21 (1), 1-16. <https://doi.org/10.52041/serj.v21i1.80>
- Callingham, R., & Watson, J. (2017). The Development of Statistical Literacy at School. *Statistics Education Research Journal*, 16 (1), 181-201. [https://iase-web.org/documents/SERJ/SERJ16\(1\)_Callingham.pdf](https://iase-web.org/documents/SERJ/SERJ16(1)_Callingham.pdf)
- Gal, I. (2002). Adults' Statistical literacy: Meanings, Components, Responsibilities. *International Statistical Review*, 70 (1), 1-25. <https://doi.org/10.2307/1403713>
- Kaplan, J.J., & Thorpe, J. (2010). Post Secondary and Adult Statistical Literacy: Assessing Beyond the Classroom. In C. Reading (Ed.), *Data and Context in Statistics Education: Towards an Evidence-Based Society. Refereed Proceedings of the Eighth International Conference on Teaching Statistics*, International Statistical Institute. www.stat.auckland.ac.nz/~iase/publications.php
- Kurnia, A.B., Lowrie, T., & Patahuddin, S.M. (2023). The Development of High School Students' Statistical Literacy Across Grade Level. *Mathematics Education Research Journal*, 36 (1), 7-35. <https://doi.org/10.1007/s13394-023-00449-x>
- Schild, M. (2004). *Information Literacy, Statistical Literacy and Data Literacy*. IASSIST Quarterly. https://iassistquarterly.com/public/pdfs/iqvol282_3shields.pdf
- Sharma, S. (2017). Definitions and Models of Statistical Literacy: A Literature Review. *Open Review of Educational Research*, 4 (1), 118-133. <https://doi.org/10.1080/23265507.2017.1354313>
- Wallman, K.K. (1993). Enhancing Statistical Literacy: Enriching Society. *Journal of the American Statistical Association*, 88 (421), 1-8. <https://doi.org/10.2307/2290686>

Watson, J., & Callingham, R. (2003). Statistical Literacy: A Complex Hierarchical Construct. *Statistics Education Research Journal*, 2 (2), 3-46. [https://iase-web.org/documents/SERJ/SERJ2\(2\)_Watson_Callingham.pdf](https://iase-web.org/documents/SERJ/SERJ2(2)_Watson_Callingham.pdf)

บทความวิจัย

Research Article

การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย
รูปแบบอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี
Comparison of Results of Ordinary National Educational Test (O-NET) in Thai language
of Subjective Format for Secondary 3 Students in Ratchaburi Province

ศิริดา บุรชาติ¹ และ ภาณุพงศ์ แก้วดวง^{2*}
Sirida Burachat¹ and Panupong Kaewdoun^{2*}

Received: January 04, 2024; Revised: March 01, 2024; Accepted: April 18, 2024

บทคัดย่อ

ข้อสอบอัตนัยเป็นเครื่องมือในการประเมินที่สะท้อนถึงความสามารถในการใช้ภาษาการเขียนและการสื่อสารอย่างเป็นทางการของผู้เรียน โดยการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัยทั้งคะแนนรวมและรายข้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี และเปรียบเทียบผลการสอบข้อสอบอัตนัยเมื่อปีการศึกษาและสังกัดของโรงเรียนต่างกัน และเพื่อเปรียบเทียบผลของการสอบในปีการศึกษาที่มีข้อสอบอัตนัยกับปีการศึกษาที่ไม่มีข้อสอบอัตนัย โดยประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดราชบุรี ที่เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระหว่างปีการศึกษา 2563 ถึง 2565 ในวิชาภาษาไทย โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย t-test และ ANOVA เพื่อเปรียบเทียบระดับคะแนน ผลการศึกษาพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยจากการสอบวิชาภาษาไทย โดยข้อสอบอัตนัยในภาพรวมของนักเรียนในปีการศึกษา 2565 สูงกว่าปี 2564 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในบางรายข้อ คำถามนักเรียนในปีการศึกษา 2565 กลับมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 2) ผลคะแนนเฉลี่ยจากการสอบข้อสอบอัตนัยยังแปรปรวนไปตามปีการศึกษาทั้งกับสังกัดโรงเรียน โดยนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่่านักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 3) ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET วิชาภาษาไทยที่ไม่มีข้อสอบอัตนัย (ปีการศึกษา 2563) ไม่แตกต่างกับปีที่มีข้อสอบอัตนัยในปีการศึกษา 2564 แต่กลับพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

¹Assistant Professor, Director of National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)

²นักวิจัยอิสระ

²Independent researcher

*Corresponding Author e-mail: Peth.Panupong@gmail.com

กับปีการศึกษา 2565 จากผลการศึกษาคควรมินโยบายสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเชื่อมโยงกับการอ่านออกเขียนได้

คำสำคัญ: การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET), ข้อสอบอัตนัย, ภาษาไทย,

Abstract

Subjective tests are assessment tools that reflect a learner's language, writing, and formal communication abilities. The purpose of this study is to compare O-NET test results in the Thai language by subjective examinations, both total and individual scores of Secondary 3 students in Ratchaburi Province and compare the results of subjective examinations from different academic years and school affiliations. And compare the results of examinations in academic years that have held subjective examinations - there have been no subjective examinations. The population was Secondary 3 students in Ratchaburi Province who took the O-NET between 2020 and 2022 in the Thai language. Data were analyzed using t-test and ANOVA to compare examination results. The results of the study found that 1) the average score from the language exam The overall subjective examination of students in the 2022 academic year was significantly higher than in 2021. But in some cases, student questions in the 2022 academic year had lower average scores. 2) In addition, it was found that the average scores from the subjective examinations also varied according to the academic year and the school affiliation, with the students under Office of the Private Education Commission has a higher average score than students under Office of the Basic Education Commission and Department of Local Administration. 3) As for the examination results in the academic year where there was a subjective examination - there were no subjective examinations, it was found that the average O-NET score in Thai language without a subjective exam (academic year 2020) is not different from the year in which there was a subjective exam in the 2021 academic year, but significant differences were found with the 2022 academic year. Therefore, the results suggest the need for policies supporting teaching and learning activities related to reading and writing.

Keyword: Ordinary National Educational Test (O-NET), Subjective exam, Thai language

บทนำ

การวัดและประเมินผลคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนในระดับชาติ ดำเนินการตามมาตรฐานการเรียนรู้โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) โดยสถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีการทดสอบที่ได้มาตรฐานไปสู่ระดับชาติ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. เป็นหน่วยงานสำคัญในการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) โดยมีวัตถุประสงค์ของการทดสอบเพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียน ตลอดจนข้อมูลจากการประเมินเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้วางแผนการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายทางการศึกษา

ต่อมาในปีการศึกษา 2564 สทศ. ได้จัดการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย รูปแบบอัตนัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นครั้งแรก ร่วมกับข้อสอบแบบปรนัย (Multiple Choice) โดยข้อสอบอัตนัยเป็นการทดสอบวัดความรู้สาระที่ 2 การเขียน หรือการประเมินมาตรฐาน ท 2.1 ของผู้เรียนที่ต้องมีความสามารถในการกระบวนกรเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) นอกจากนี้ในทางภาษาศาสตร์ การเขียนยังเป็นการสะท้อนถึงความสำเร็จต่อความสามารถในการอ่าน กล่าวคือผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน (Knowledge of the Writing) ในลักษณะทั้งที่เป็นตัวเขียนและตัวพิมพ์ รวมไปถึงการสะกดคำ การผสมคำ และความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ทางการเขียนของภาษานั้น ซึ่งการรู้คำศัพท์เป็นจำนวนมาก การพัฒนาความสามารถและการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ซับซ้อน รูปแบบการเขียน และมีการสะกดคำที่ดี สิ่งเหล่านี้เกิดจากการบันทึกสะสมความเข้าใจทางภาษาจากการอ่าน (Krashen, 1993; William, 1986)

จากรายงานผล O-NET วิชาภาษาไทย รูปแบบอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มักพบข้อบกพร่องในการเขียนที่ควรพัฒนา คือ การเขียนใจความสำคัญเขียนไม่ครบถ้วน ปรับแต่งจนผิดความหมาย หลักการใช้ภาษา มักใช้ภาษาสนทนาตามช่วงวัย และเขียนผิดค่อนข้างมาก เป็นต้น และเมื่อต้องเขียนแสดงข้อคิดเห็น มักมีการเขียนพาดพิง แสดงความคิดความรู้สึกอย่างไม่เหมาะสม มีการลำดับเรื่องราวหรือเชื่อมโยงความคิดที่สับสน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566a) และจากการรายงานผลค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบ O-NET ในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี 7 ปีซ้อนหลัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 จนถึง 2565 พบว่ามีระดับผลการสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยสูงขึ้นทุกปี ยกเว้นปีการศึกษา 2565 ที่ผลการทดสอบลดลง และผลการสอบของนักเรียนยังสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศทุก ๆ ปี แม้ต้องเผชิญสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

(สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566b) ดังนั้นจึงมีความสนใจศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในวิชาภาษาไทยของนักเรียนในจังหวัดราชบุรี

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบในรูปแบบข้อสอบอัตนัย ซึ่งเป็นระดับการเรียนรู้ที่สำคัญต่อทักษะการเขียนของผู้เรียนในการนำผลการทดสอบไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของนักเรียน รวมทั้งเมื่อนำข้อสอบในรูปแบบอัตนัยมาใช้มีผลกระทบต่อระดับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานวิชาภาษาไทยอย่างไรกับปีที่ยังไม่นำข้อสอบอัตนัยมาใช้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานวิชาภาษาไทยในรูปแบบอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2565 ในจังหวัดราชบุรี และทบทวนการนำข้อสอบอัตนัยในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาระหว่างปีที่ไม่ใช่ข้อสอบอัตนัย (ปีการศึกษา 2563) และปีที่มีข้อสอบอัตนัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนรู้สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับทางการศึกษาให้สอดคล้องในแต่ละบริบทหรือสังกัดของโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งเพื่อเป็นข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการวัดและประเมินผลทางการศึกษาระดับชาติและระดับโรงเรียน

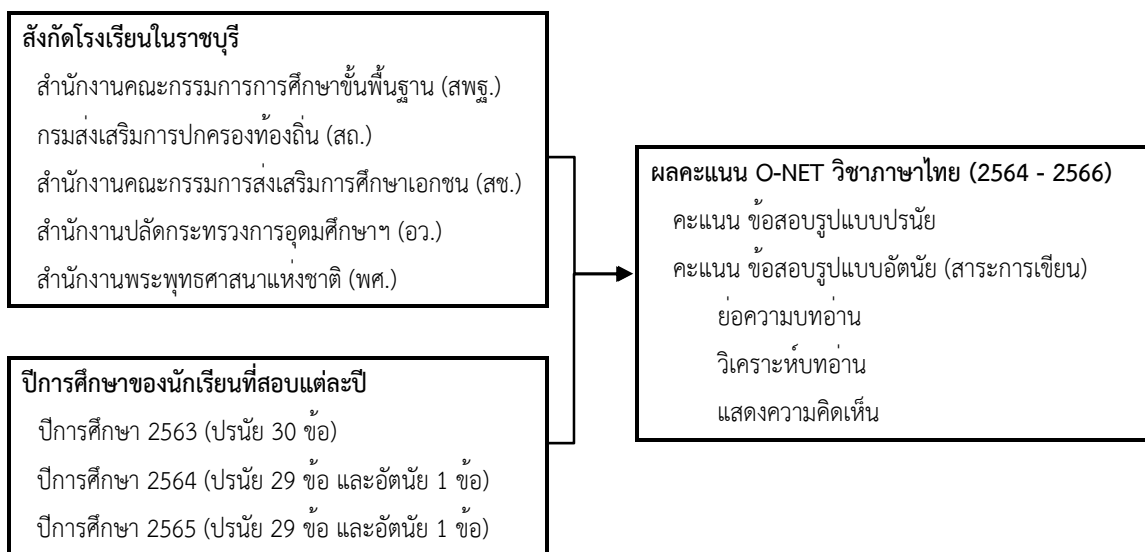
วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัย ระหว่างปีการศึกษา 2564 กับ 2565 ทั้งจำแนกตามรายข้อและคะแนนรวม
2. เพื่อศึกษาผลสัมพัทธ์ระหว่างปีการศึกษาที่เข้าสอบกับสังกัดโรงเรียนของนักเรียนต่อผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัย ระหว่างปีการศึกษา 2564 กับ 2565
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ในปีการศึกษาที่มีการจัดสอบข้อสอบอัตนัย (ปี 2564 และ 2565) กับปีการศึกษาที่ไม่มีข้อสอบอัตนัย (ปี 2563)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทยย้อนหลังจากฐานข้อมูล สทศ. ระหว่างปีการศึกษา 2563 จนถึงปีการศึกษา 2565 โดยโครงสร้างของข้อสอบแบบอัตนัยวิชาภาษาไทยในปีการศึกษา 2564 และ 2565 แบ่งออกเป็น 3 ข้อย่อย แต่ละข้อย่อยจะประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัดหลัก และแตกออกไปแต่ละตัวชี้วัดในการให้คะแนน ดังนี้ ข้อที่ 1) การย่อความบทอ่าน ประกอบด้วย ด้านเขียนตรงตามคำสั่ง ด้านเนื้อหา (ได้แก่ ใจความสำคัญ ลำดับความคิด และหลักการเขียนย่อความ) ด้านการใช้ภาษา (ได้แก่ การสะกดคำ การใช้คำ และประโยค) ข้อที่ 2) การเขียนวิเคราะห์บทอ่านตามที่โจทย์กำหนด ประกอบด้วย ด้านเขียนตรงตามคำสั่ง ด้านเนื้อหา (ได้แก่ จุดมุ่งหมายและวิธีปฏิบัติ

และวิธีการนำเสนอ/ลำดับความคิด) ด้านการใช้ภาษา (ได้แก่ การสะกดคำ การใช้คำ และประโยค) ข้อที่ 3) การเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน ประกอบด้วย ด้านเขียนตรงตามคำสั่ง ด้านเนื้อหา (ได้แก่ การยกตัวอย่าง ข้อคิดเห็น เหตุผลสนับสนุน ลำดับความคิด และหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น) ด้านการใช้ภาษา (ได้แก่ การใช้คำ และประโยค) ทั้งในปีการศึกษา 2564 และ 2565 ทำให้สามารถเปรียบเทียบผลการทดสอบระหว่างปีได้ และจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่แตกต่างกันไปตามการบริหารงานหรือบริบทของสถานศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566b; ปันดดา หัสปราบ และนันทนา จันทร์ฝัน, 2564; ตริคม พรหมมาบุญ และคนอื่น, 2564) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรในการศึกษา

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดราชบุรีทั้งหมดที่เข้ารับการทดสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยเป็นรายบุคคล กับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในปี 2564 - 2566 หรือระหว่างปีการศึกษา 2563 - 2565 โดยประชากรที่นำมาศึกษาในการคิดค่าสถิติไม่รวมผู้เข้าสอบ ดังนี้ นักเรียนที่มีความบกพร่อง/พิการ นักเรียนที่สมัครหน้าสนามสอบ นักเรียนที่ทำกระดาษคำตอบหาย นักเรียนเข้าสอบแต่ไม่ทำข้อสอบ และนักเรียนที่ทำการทุจริตในการสอบ โดยนักเรียนส่วนใหญ่เข้าสอบในปีการศึกษา 2565 มากที่สุด รองลงมาเป็นปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้ารับการทดสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในสังกัดโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการทดสอบในแต่ละปี

สังกัดโรงเรียน	ปีการศึกษา 2563		ปีการศึกษา 2564		ปีการศึกษา 2565	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1,937	63.63	1,636	69.65	3,124	58.13
- สพป.ราชบุรี เขต 1	1,406	46.19	1,246	76.16	2,302	73.69
- สพป.ราชบุรี เขต 2	335	11.01	228	13.94	488	15.62
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี	196	6.43	162	9.90	334	10.69
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	187	6.14	143	5.73	425	7.91
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	832	27.33	510	6.78	1,780	33.12
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา	84	2.76	46	7.41	45	0.84
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	4	0.13	14	5.02	-	-
จังหวัดราชบุรี	3,044	100.00	2,349	100.00	5,374	100.00

ในปีการศึกษา 2565 ไม่มีผู้เข้าสอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ: พศ.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในวิชาภาษาไทยที่ สทศ. ได้ดำเนินการจัดสอบไปแล้วและเก็บรวบรวมเป็นฐานข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

แบบทดสอบ O-NET ข้อสอบวิชาภาษาไทย ในปีการศึกษา 2563 โดย สทศ. ได้ดำเนินการจัดการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2564 ข้อสอบมีจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ ในรูปแบบปรนัย โดยในปียังไม่มีกรทดสอบในรูปแบบอัตนัย

แบบทดสอบ O-NET ข้อสอบวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2564 โดย สทศ. ได้ดำเนินการจัดการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565 ข้อสอบมีจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ ประกอบด้วยข้อสอบ 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบปรนัย จำนวน 29 ข้อ คือ ข้อ 1 – 29 และ (2) รูปแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 30 การเขียนย่อความและแสดงความคิดเห็นของบทอ่าน ประกอบด้วยข้อสอบจำนวน 3 ข้อย่อย ได้แก่ 30.1 เขียนย่อความจากบทอ่าน 30.2 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของบทอ่านพร้อมระบุสิ่งที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านปฏิบัติ และ 30.3 เขียนแสดงความคิดเห็นจากบทอ่าน

แบบทดสอบ O-NET ข้อสอบวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2565 โดย สทศ. ได้ดำเนินการจัดการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2566 ข้อสอบมีจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ ประกอบด้วยข้อสอบ 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบปรนัย จำนวน 29 ข้อ คือ ข้อ 1 – 29 และ (2) รูปแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 30. การเขียนย่อความและแสดงความคิดเห็นของบทอ่าน จำแนกเป็น 3 ข้อย่อย ได้แก่ 30.1 การย่อความบทอ่าน 30.2 การเขียนวิเคราะห์บทอ่านตามที่โจทย์กำหนด และ 30.3 การเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูลกลางของ สทศ. โดยเรียกใช้เฉพาะข้อมูลย้อนหลังจากการเขียนโปรแกรม Structured Query Language (SQL) ข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องจากโปรแกรม SQL แล้ว ดังนั้นผลการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี ที่เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในวิชาภาษาไทย ระหว่างปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2565 เป็นผลคะแนนรายบุคคล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการอธิบายและทำความเข้าใจผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัย ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และในการเปรียบเทียบผลการทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัย สังกัดโรงเรียนและปีการศึกษา โดยใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ในข้อสอบอัตนัยจำแนกตามปีการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการตอบวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี ในข้อสอบอัตนัยระหว่างปีการศึกษา 2564 และ 2565 จะทำการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนระหว่าง 2 ปี โดยมีสมมติฐานการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าสอบในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนในการทำข้อสอบอัตนัยไม่แตกต่างกับนักเรียนที่เข้าสอบในปีการศึกษา 2565 ซึ่งทำการทดสอบด้วยสถิติ t-test ทั้งในภาพรวมและรายข้อของข้อสอบอัตนัย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ในข้อสอบอัตนัย

ปีการศึกษา	N	M	SD	Levene's Test	Mean Difference	t-test		
						t	df	p
ภาพรวมข้อสอบอัตนัย (30 คะแนน)								
ปี 2564	2,349	16.41	6.25	24.061***	0.385	2.425*	48.44.946	0.015
ปี 2565	5,374	16.79	6.81					
ข้อที่ 1: ย่อความบทความ (10 คะแนน)								
ปี 2564	2,349	6.54	2.26	135.017***	0.468	7.875***	5310.706	<.001
ปี 2565	5,374	6.08	2.70					

ปีการศึกษา	N	M	SD	Levene's Test	Mean Difference	t-test		
						t	df	p
ข้อที่ 2: วิเคราะห์บทอ่าน (5 คะแนน)								
ปี 2564	2,349	2.05	1.26	1525.156***	0.107	2.873**	6719.753	0.004
ปี 2565	5,374	1.95	1.97					
ข้อที่ 3: แสดงความคิดเห็น (15 คะแนน)								
ปี 2564	2,349	7.81	4.30	0.798	0.960	9.346***	7721.000	<.001
ปี 2565	5,374	8.77	4.09					

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลของคะแนนรวมในข้อสอบอัตนัย (30 คะแนน) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอบในปีการศึกษา 2564 จะมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับนักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2565 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลการทดสอบในปีการศึกษา 2565 มีคะแนนรวมสูงกว่าผลการทดสอบในปีการศึกษา 2564 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามจะพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอบในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับนักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2565 ทั้งในข้อคำถามข้อที่ 1: ย่อความบทอ่าน (10 คะแนน) ข้อที่ 2: วิเคราะห์บทอ่าน (5 คะแนน) และข้อคำถามข้อที่ 3: แสดงความคิดเห็น (15 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยในภาพรวมคะแนนรวมในข้อสอบอัตนัย (30 คะแนน) ผลการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2565 ($M = 16.79$, $SD = 6.81$) มีคะแนนรวมสูงกว่าผลการทดสอบในปีการศึกษา 2564 ($M = 16.41$, $SD = 6.25$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านกลับพบว่า ผลการทดสอบของนักเรียนในปีการศึกษา 2564 ในข้อคำถามข้อที่ 1: ย่อความบทอ่าน และข้อที่ 2: วิเคราะห์บทอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผลการทดสอบในปีการศึกษา 2565 แต่ในข้อคำถามข้อที่ 3: แสดงความคิดเห็น ผลการทดสอบในปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีการศึกษา 2564 อย่างไรก็ตามเนื่องด้วยข้อคำถามข้อที่ 3: แสดงความคิดเห็น (15 คะแนน) มีค่าน้ำหนักความสำคัญหรือเกณฑ์การให้คะแนนมากกว่ารายข้ออื่น ๆ ทำให้ผลคะแนนในภาพรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2565 สูงกว่าปี 2564 นอกจากนี้เมื่อทำการวิเคราะห์เชิงลึก กลับพบว่าข้อสอบ “จงเขียนวิเคราะห์บทอ่านตามโจทย์ที่กำหนด (5 คะแนน)” มีผู้ได้คะแนน 0 คะแนนเกือบครึ่งหนึ่งของผู้เข้าสอบ โดยในปีการศึกษาปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 49.43 และปี 2565 คิดเป็นร้อยละ 44.32 ของนักเรียนที่เข้าสอบในปีนั้น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ในข้อสอบอัตนัย จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างปีการศึกษาและสังกัดโรงเรียนของนักเรียนและผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยรูปแบบอัตนัยเมื่อนักเรียนมีความแตกต่างกันไประหว่างปีการศึกษาและสังกัดโรงเรียนของนักเรียนหรือไม่ โดยมีสมมติฐาน

การวิจัย คือ ปีการศึกษาที่นักเรียนเข้าสอบและสังกัดโรงเรียนไม่ทำให้ผลคะแนนในการทำข้อสอบอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกัน ซึ่งทำการทดสอบด้วยสถิติ Two-way ANOVA โดยมีรายละเอียดดังนี้ ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบเชิงซ้อนข้อสอบอัตนัยในวิชาภาษาไทยตามสังกัดและปีการศึกษา

ขนาดโรงเรียน	N	M	SD	ผลต่างคะแนนเฉลี่ย ปี 2564 - ปี2565
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: สพฐ.				
ปีการศึกษา 2564	1,636	16.36	6.39	0.225
ปีการศึกษา 2565	3,124	16.13	7.09	
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น: สถ.				1.454*
ปีการศึกษา 2564	143	14.79	5.82	
ปีการศึกษา 2565	425	16.25	6.40	
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน: สช.				
ปีการศึกษา 2564	510	17.08	5.78	0.966**
ปีการศึกษา 2565	1,780	18.04	6.18	
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา: อว.				
ปีการศึกษา 2564	46	17.75	6.43	0.825
ปีการศึกษา 2565	45	18.58	6.86	

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบเชิงซ้อนข้อสอบอัตนัยในวิชาภาษาไทยตามสังกัดและปีการศึกษา

ขนาดโรงเรียน	N	M	SD	ผลต่างคะแนนเฉลี่ย			
				สถ.	สช.	อว.	พศ.
ปีการศึกษา 2564							
สพฐ.	1,636	16.36	6.39	1.564	0.718	1.396	6.145**
สถ.	143	14.79	5.82	-	2.282**	2.960	4.579
สช.	510	17.08	5.78	-	-	0.678	6.861**
อว.	46	17.75	5.73	-	-	-	7.538**
พศ.	14	10.21	6.43	-	-	-	-
ปีการศึกษา 2565							
สพฐ.	3,124	16.13	7.09	0.115	1.909***	2.446	-
สถ.	425	16.25	6.40	-	1.794***	2.331	-
สช.	1,780	18.04	6.18	-	-	0.537	-
อว.	45	18.58	6.86	-	-	-	-

*** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 และ 4 พบว่า ผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตรานัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างปีการศึกษากับสังกัดโรงเรียน ซึ่งผลปฏิสัมพันธ์มีค่า F เท่ากับ 4.633 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะแปรปรวนไปตามปีการศึกษาและสังกัดโรงเรียน หรือระดับของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยรูปแบบอัตรานัยได้รับผลกระทบจากความแตกต่างไปตามปีการศึกษาและสังกัดโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อนในแต่ละระดับของกลุ่มย่อยด้วย Bonferroni

โดยพบว่า ในปีการศึกษา 2564 นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด พศ. ($M = 10.21, SD = 6.43$) จะมีผลการสอบวิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตรานัยแตกต่างกับนักเรียนที่อยู่ในสังกัดอื่น ๆ ได้แก่ สพฐ. ($M = 16.36, SD = 6.39$) สช. ($M = 17.08, SD = 5.78$) และ อว. ($M = 17.75, SD = 5.73$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นนักเรียนที่อยู่ในสังกัด สด. สำหรับนักเรียนที่อยู่ในสังกัด สด. ($M = 14.79, SD = 5.82$) จะมีผลการสอบข้อสอบอัตรานัยแตกต่างกับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลอื่น ๆ ของนักเรียนที่อยู่ในสังกัดต่างกันมีผลคะแนนเฉลี่ยข้อสอบอัตรานัยในวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในปีการศึกษา 2565 พบว่า นักเรียนที่อยู่ในสังกัด สช. ($M = 18.04, SD = 6.18$) จะมีผลการสอบข้อสอบอัตรานัยแตกต่างกับนักเรียนที่อยู่ใน สพฐ. ($M = 16.13, SD = 7.09$) และ สด. ($M = 16.25, SD = 6.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนนักเรียนที่อยู่ในสังกัดที่ต่างกันมีผลคะแนนเฉลี่ยข้อสอบอัตรานัยในวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าระหว่างปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 ผลการสอบข้อสอบอัตรานัยของนักเรียนมีพัฒนาการขึ้นโดยนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในสังกัด สด. และ สช. จะมีผลคะแนนเฉลี่ยข้อสอบอัตรานัยในวิชาภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นนักเรียนที่อยู่ในสังกัด สพฐ. มีลดลงแต่ไม่มากนัก

3. ผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ระหว่างปีที่มีข้อสอบอัตรานัยและไม่มีข้อสอบอัตรานัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการตอบวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลคะแนนรวมของการสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ในปีการศึกษาที่มีการจัดสอบข้อสอบอัตรานัย (ปี 2564 และ 2565) กับปีการศึกษาที่ไม่มีข้อสอบอัตรานัย (ปี 2563) ซึ่งใช้ผลคะแนนรวมการสอบ O-NET วิชาภาษาไทย โดยมีสมมติฐานการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอบในปีการศึกษา 2564 และ 2565 จะต้องมีความรวมของ O-NET วิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอบในปีการศึกษา 2563 ทำการทดสอบด้วยสถิติ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบผลคะแนนรวม O-NET ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบเชิงซ้อนผลการสอบ O-NET ปีที่ไม่มีข้อสอบอัตนัย – ปีที่มีข้อสอบอัตนัย

ปีการศึกษา	N	M	SD	ผลต่างคะแนนเฉลี่ย	
				ปีที่มีอัตนัย (ปี 2564)	ปีที่มีอัตนัย (ปี 2565)
ปีที่ไม่มีอัตนัย (ปี 2563)	3,044	56.50	15.49	0.634	1.842***
ปีที่มีอัตนัย (ปี 2564)	2,349	55.86	15.91	-	1.208**
ปีที่มีอัตนัย (ปี 2565)	5,374	54.65	16.44	-	-

$F = 13.820, p < .001$

*** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ระหว่างปีที่มีข้อสอบอัตนัยและไม่มีข้อสอบอัตนัย พบว่า ผลคะแนนรวมของการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยมีอย่างน้อย 1 ปีการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งมีค่า F เท่ากับ 13.820 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ต่อไปด้วย Scheffe โดยพบว่า ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2563 ซึ่งยังไม่มี การนำข้อสอบอัตนัยมาใช้ ($M = 56.50, SD = 15.49$) มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับนักเรียนที่สอบในปี 2564 ที่มีการนำข้อสอบอัตนัยมาใช้ ($M = 55.86, SD = 15.91$) แต่พบความแตกต่างของผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ในวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนที่สอบในปี 2563 กับนักเรียนที่สอบปี 2565 ที่มีการใช้ข้อสอบอัตนัยมาใช้ ($M = 54.65, SD = 16.44$) นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยรวม การสอบ O-NET วิชาภาษาไทยระหว่างปีที่มีการจัดสอบโดยใช้ข้อสอบอัตนัย (ปีการศึกษา 2564 - 2565) พบว่า นักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2564 มีผลของคะแนนเฉลี่ย O-NET ในวิชาภาษาไทยแตกต่างกับนักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2565 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัย ระหว่างปีการศึกษา 2564 กับ 2565 ทั้งจำแนกตามรายข้อ และคะแนนรวม ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยโดยพบว่า นักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2564 จะมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับนักเรียนที่สอบในปีการศึกษา 2565 ทั้งคะแนนอัตนัยในภาพรวมและรายด้าน โดยจากการทำข้อเขียนอัตนัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่อง “จงเขียนวิเคราะห์บทอ่านตามโจทย์ที่กำหนด (5 คะแนน)” มีผู้ได้คะแนน 0 คะแนน เกือบครึ่งหนึ่งของผู้เข้าสอบในจังหวัดราชบุรีทั้งในปี 2564 และ 2565 แม้ว่าตัวชี้วัดในเรื่องการวิเคราะห์บทความจะมีค่าน้ำหนักความสำคัญน้อยกว่าข้อคำถามอื่น ๆ ในข้อสอบอัตนัย แต่ข้อสอบ “จงเขียนวิเคราะห์บทอ่านตามโจทย์ที่กำหนด” เป็นหนึ่งในความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีเพื่อการอ่านจับใจความ หากผู้อ่านจับใจความได้ก็จะทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งเมื่อเทียบกับหลักสูตรแกนกลางวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2551 ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ควรมีความสามารถใน

การเขียน (สาระการเขียน) การเขียนย่อความ/วิเคราะห์ วิเคราะห์ จากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น บทความวิชาการ คำปราศรัย สุนทรพจน์ รวมทั้งการเขียนบรรยายและพรรณนา ผู้เรียนควรมีความสามารถในการอ่าน (สาระการอ่าน) สามารถอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ระบุใจความสำคัญและรายละเอียด การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง และความสามารถในการวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน เป็นต้น ซึ่งความเข้าใจจากการอ่านบทความจะสะท้อนผ่านการเขียนหรือตอบข้อสอบอัตนัยโดยการจับใจความและวิเคราะห์บทความ ตามแนวคิด Bloom's Taxonomy (Bloom et al, 1956) นอกจากนี้ในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาของผู้เรียนในการวิเคราะห์บทอ่านตามแนวคิดจิตวิทยาภาษาศาสตร์ Coady (1979) ได้อธิบายเกี่ยวกับการอ่านเพื่อการเรียนรู้ต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ของปัจจัย 3 ประการ 1) ความสามารถทางความคิด 2) ความรู้เดิม 3) กลวิธีกระบวนการ นอกจากนี้ Goodman (1987) กล่าวว่า ผู้อ่านพยายามสร้างข้อความขึ้นมาใหม่จากข้อความเดิมในเรื่องการสร้างความหมายของผู้อ่านเป็นกระบวนการวัฏจักร คือ กระทำการ สุ่มข้อความ การเดาเรื่อง การทดสอบว่าสิ่งที่ผู้อ่านคิดถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ซึ่งการอ่านเพื่อเขียนวิเคราะห์บทอ่านตามโจทย์ที่กำหนด ต้องอาศัยความรู้เดิมเป็นปัจจัยสำคัญอันดับหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า บทความในข้อสอบอัตนัยอาจเป็นเรื่องราวใหม่สำหรับผู้สอบ ไม่ได้อาศัยความรู้เดิมของผู้สอบ ทำให้คะแนนในข้อสอบด้านนี้ของผู้สอบในปี 2564 และปี 2565 ได้ 0 คะแนนเกือบครึ่งหนึ่งของผู้สอบทั้งหมด ดังนั้นการเลือกบทความที่นำมาให้ผู้สอบอ่านเพื่อเขียนเป็นเรื่องที่สำคัญ

ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างปีการศึกษา 2564 – 2565 กับสังกัดของโรงเรียนที่นักเรียนอยู่ต่อผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยในข้อสอบอัตนัย ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยบางส่วนโดยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวิชาภาษาไทยรูปแบบข้อสอบอัตนัยแปรปรวนไปตามปีการศึกษากับสังกัดโรงเรียน โดยนักเรียนในสังกัด สข. มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในสังกัด สพฐ. และ สด. ในทุกปี โดยเฉพาะในปี 2565 สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนที่อยู่ในสังกัด สพฐ. มีคะแนนเฉลี่ยลดลงแต่ไม่มากนัก ต่างจากนักเรียนที่อยู่ในสังกัดอื่น ๆ กลับมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ระหว่างปีการศึกษา 2564 และ 2565 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2566b) โดยผลการทดสอบวิชาภาษาไทยรูปแบบข้อสอบอัตนัยในระดับประเทศโดยคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวิชาภาษาไทยรูปแบบข้อสอบอัตนัยในปีการศึกษา 2565 ($M=16.09$) จะมีคะแนนเฉลี่ยทั้งประเทศสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($M=14.40$) แต่เมื่อพิจารณาถึงสังกัดนักเรียนในสังกัด สพฐ. ในปีการศึกษา 2565 กลับมีคะแนนเฉลี่ยลดลงจากปีก่อนหน้า เช่นเดียวกับนักเรียนในจังหวัดราชบุรี ซึ่งคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวิชาภาษาไทยรูปแบบข้อสอบอัตนัยของนักเรียนในสังกัด สพฐ. จังหวัดราชบุรี ที่ลดลงอาจเป็นผลมาจากการทำคะแนนในเรื่อง “ย่อความบทอ่าน (10 คะแนน)” และ “วิเคราะห์บทอ่าน (5 คะแนน)” อย่างมีนัยสำคัญ ตัวอย่างข้อผิดพลาดที่มักพบในการย่อความ เช่น ใจความสำคัญที่ผู้เรียนนำมาเขียนยังไม่ครบถ้วน ขาดการยกตัวอย่าง ย่อความไม่แตกต่างจากบทอ่าน เป็นต้น และตัวอย่างข้อผิดพลาดที่มักพบในการวิเคราะห์บทอ่าน เช่น มักใช้ภาษาพูด ผู้สอบตอบผิดประเด็น เป็นต้น (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566a) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทักษะ

การสื่อสารในด้านการพูด การเขียน และการแสดงออก ในภายหลัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2566) นอกจากนี้ความสามารถในการอ่านเขียนยังเป็นคุณลักษณะหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
และการจัดการข้อมูล (Information Management) ในยุคที่เยาวชนมีข้อมูลเนื้อหาที่หลากหลาย และหลาย
ช่องทาง

สำหรับวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ในปี
การศึกษาที่มีการจัดสอบข้อสอบอัตนัย (ปี 2564 และ 2565) กับปีการศึกษาที่ไม่มีข้อสอบอัตนัย (ปี 2563)
ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยบางส่วน โดยพบว่าระหว่างในปีการศึกษาที่ยังไม่ใช้ข้อสอบอัตนัย
ผู้สอบมีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกับปีที่เริ่มมีข้อสอบอัตนัย (ปี 2564) แต่กลับพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติในปีถัดไปที่มีข้อสอบอัตนัยหรือในปีการศึกษา 2565 ซึ่งผู้สอบมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าผู้สอบในปี
2563 ที่ยังไม่มีการนำข้อสอบอัตนัยมาใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ผลต่าง = 1.842) เป็นไปได้ว่าผู้สอบในปี
2565 จะทำคะแนนเฉลี่ยในส่วนของปรนัยลดลง พิจารณาได้จากผลการเปรียบเทียบผลการสอบเฉพาะข้อสอบ
อัตนัยระหว่างปี 2564 และ 2565 ในตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าปี 2565 ผู้สอบทำคะแนนเฉลี่ยข้อสอบอัตนัยสูง
กว่าปี 2564 อย่างมีนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในภาพรวมผลต่างของคะแนนเฉลี่ยรวม (ปรนัย
และอัตนัย) ผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ปี 2563 และ 2565 ไม่มากนัก เมื่อพิจารณาถึงความเที่ยงตรงเชิง
โครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยเทคนิคการเทียบกับกลุ่มที่รู้จัก (Known-Group Technique) กล่าวคือ
ผู้สอบในทุกปีมีลักษณะเด่นชัดเหมือนกันคือเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นต้องมีลักษณะเด่นชัด
เหมือนกันหรือไม่แตกต่างกันในทั้ง 3 ปีการศึกษา ซึ่งผลระหว่างปีการศึกษา 2563 และ 2564 มีความเที่ยงตรง
เชิงโครงสร้าง แต่ระหว่างปีการศึกษา 2563 และ 2565 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างไม่สอดคล้องกัน
แต่ระดับความต่างไม่มากนัก ซึ่งความเที่ยงตรงอาจได้รับผลกระทบจากปัจจัยความเป็นเอกพันธ์ของกลุ่มผู้สอบ
(ศรัณย์ พิมพ์ทอง, 2564) กล่าวคือ ผู้สอบในปีการศึกษา 2565 มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย
ถดถอย เห็นได้จากปีการศึกษา 2564 และ 2565 ผลคะแนนเฉลี่ยรวมการสอบ O-NET วิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างในข้อสอบ
นอกจากนี้ผลการศึกษายังทำให้เห็นว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับผลกระทบต่อจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการเรียนทางไกลหรือออนไลน์ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะเชิง
ปฏิบัติลดลง ทำให้เกิดภาวะการเรียนรู้ถดถอย (Learning Loss) ในความรู้ความสามารถทางภาษาของ
นักเรียน ทั้งทางด้านการอ่านออกเขียนได้ ขาดทักษะการสื่อสาร และยังส่งผลกระทบทางอ้อมต่อการเสีย
โอกาสในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยรวมการสอบ O-NET นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด
ราชบุรีได้รับผลกระทบไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน ผู้สอนควรให้ความสำคัญในสาระการเขียนและสาระการอ่านตามหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการสรุปสาระสำคัญจากการอ่าน และสามารถเรียบเรียง สรุป ลำดับเรื่องราวอย่างถูกต้อง ซึ่งความเข้าใจจากการอ่านบทความจะสะท้อนผ่านการเขียนหรือตอบข้อสอบอัตนัยโดยการจับใจความและวิเคราะห์บทความ ตัวอย่างเช่น กิจกรรมแผนที่ความคิด (Mind Map) เพื่อฝึกเชื่อมโยงความสัมพันธ์และลำดับเรื่องราวที่ความสำคัญก่อนการเขียนบรรยาย ฝึกการแสดงความคิดเห็นด้วยการเขียน เขียนเชิงเปรียบเทียบ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเกี่ยวกับการเขียนและอ่านว่าเป็นทักษะและความสามารถพื้นฐานในการใช้ชีวิตมีประโยชน์ทั้งต่อการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต ผลักดันกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านและเขียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมและความมั่นใจ เช่น กิจกรรมแข่งขันการเขียน สัปดาห์หนังสือ หรือมีโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้สอน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเขียนแก่ผู้เรียน เทคนิคการสอนที่แปลกใหม่และมีความน่าสนใจแก่ผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมความสามารถของผู้สอนในการประเมินการเขียนของผู้เรียน รวมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เช่น เน้นเรื่องการอ่านเขียนในช่วง 2 สัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียนร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างพฤติกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดนโยบายให้โรงเรียนในใต้สังกัดดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความรู้ การเชื่อมโยงความรู้ ด้านทักษะพูด การอ่าน และเขียน รวมทั้งมีนโยบายสนับสนุนผู้สอนในการสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการนิเทศโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผลการสอนสาระการเขียนในวิชาภาษาไทย ลดลง และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ และผลักดันให้เกิดความร่วมมือทางการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมดำเนินการวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอต่อการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

1. จากผลการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ระหว่างปีที่มีข้อสอบอัตนัยกับไม่มีข้อสอบอัตนัย (ตอนที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 3) จะเห็นได้ว่าระหว่างปีที่มีข้อสอบอัตนัยกับปีที่มีข้อสอบอัตนัย ผลคะแนนรวมการสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยแม้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผลความต่างไม่มากนัก (โดยประมาณ 0.63 ถึง 1.84) คะแนน จึงอาจมีการพิจารณานำข้อสอบอัตนัยวิชาภาษาไทยไปใช้เพื่อวัดและประเมินผลใน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างไรก็ตาม ในการออกข้อสอบอัตโนมัติ ต้องคำนึงถึงเวลาและความเหนื่อยล้าจากการสอบของผู้สอบเป็นสำคัญ เพื่อลดปัญหาความคลาดเคลื่อนในการวัด (Measurement Error) ที่อาจเกิดขึ้น

2. ในเชิงบูรณาการ บทความที่นำมาใช้ในการออกข้อสอบอาจใช้บทความจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และเป็นบทความที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมี

ข้อเสนอต่อการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากพบผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างปีการศึกษาและสังกัดโรงเรียนของนักเรียนซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากความเป็นสังกัดโรงเรียนของนักเรียนและระดับคะแนนถดถอยลงตามช่วงเวลา รวมทั้งข้อมูลที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นการเปิดรับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ด้วยความสมัครใจอาจกระทบต่อการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ดังนั้นควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อปิดข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น

1. ควรมีการศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของข้อสอบอัตนัยระหว่างปีการศึกษาให้มากขึ้นและในทุกรายวิชา รวมทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยเทคนิคอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุกลุ่ม (Multi-group Confirmatory Factor Analysis) เพื่อให้แน่ใจว่ากำลังทดสอบสิ่งเดียวกันอยู่ในทุก ๆ กลุ่มของนักเรียนหรือโรงเรียนที่เข้าทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

2. ควรทำการศึกษาโดยนำแนวคิดจิตวิทยาการรู้คิด เพื่อใช้สร้างและพัฒนาข้อสอบอัตนัยที่สอดคล้องกับพัฒนาการแต่ละช่วงวัย หรือการวิจัยระยะยาว (Longitudinal Research) เพื่อศึกษาระดับของพัฒนาการในการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการเขียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยหรือชั้นปี หรือประเด็นการวิจัยอื่น ๆ รวมทั้งผลกระทบจากการเปิดให้สอบ O-NET ตามความสมัครใจ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง วิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

ตรีคม พรหมมาบุญ และคนอื่น. (2564). ผลกระทบจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปัจจัย และแนวปฏิบัติที่ดีในการนำผลการทดสอบไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

ปนัดดา หัสปราบ และนันทนา จันทร์ผืน. (2564). แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติ. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). คู่มือการถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (LEARNING LOSS). <http://academic.obec.go.th/>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566a). รายงานข้อค้นพบการใช้ภาษาไทยของนักเรียนจากการทดสอบ O-NET ด้วยรูปแบบข้อสอบอัตนัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. <https://www.niets.or.th/>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566b). รายงานผล O-NET ด้วยแผนที่ประเทศไทย. <https://www.niets.or.th/>
- ศรัณย์ พิมพ์ทอง. (2564). การพัฒนาเครื่องมือวัดในการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ: บริษัท บุคพลัส พับลิชซิ่ง จำกัด

ภาษาอังกฤษ

- Bloom, B.S. (Ed.). Engelhart, M.D., Furst, E.J., Hill, W.H., Krathwohl, D.R. (1956). Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain. New York: David McKay Co Inc.
- Coady, J. (1979). A psycholinguistic model of the ESL reader. In R. Mackay; B. Barhman; and R. R. Jordan (eds.), Reading in a Second Language, pp. 5-12. Rowley. Mass: Newbury House.
- Goodman, Kenneth. (1987). What's Whole in Whole Language (Excerpts). In Dorothy Watson and Kenneth Goodman (eds.), The Whole Language Approach to Reading, pp. 8-9. Paper presented at the Statewide Conference on Teaching English as a Second Language.
- Krashen, S. D. (1993). The Power of Reading. Eaglewood, CO Libraries Unlimited.
- Williams, E. (1986). Reading in Language Classroom. London: Macmillan Publishers, Ltd.

The Pedagogical Impact of ChatGPT on High-school Student's Creative Writing Skills: An Exploration of Generative AI Assisted Writing Tools

Saharat Laksanasut^{1*}

Received: January 19, 2024; Revised: April 25, 2024; Accepted: June 12, 2024

Abstract

This quasi-experimental research delved into the transformative potential of Generative AI-assisted writing tools, exemplified by ChatGPT, in enhancing the creative writing skills of eleventh-grade students within the Thai educational context. The study encompassed two primary objectives: 1) to assess the impact of Generative AI tools on students' creative writing skills before and after exposure during writing lessons; and 2) to compare the creative writing skills of students using Generative AI tools with those engaged in conventional teaching approaches. The research adopted a multi-stage sampling method, selecting 84 eleventh-grade students from a Thai secondary school, who were then divided into experimental (Generative AI-assisted) and controlled (conventional teaching) groups. The intervention involved the implementation of Generative AI Integrated Lesson Plans, integrating ChatGPT into the Communicative Language Teaching (CLT) approach. A parallel traditional teaching approach served as the controlled group. Creative writing skills were assessed through a 5-point scoring rubric before and after the intervention, covering aspects such as creativity, development, voice, literary devices, and literary conventions. The study employed statistical analyses, including paired sample t-tests and independent-samples t-tests, to scrutinize the research hypotheses. Preliminary findings indicated a statistically significant enhancement in the creative writing skills of students exposed to Generative AI tools, supporting the efficacy of this technological intervention.

Keywords: Generative AI, ChatGPT, Creative Writing Skills, Pedagogy, Thailand, Communicative Language Teaching

¹Head of Research for Educational Development Subdivision, Academic Department, Angsilapittayakom School

*Corresponding Author e-mail: laksanasutsaharat@gmail.com

Introduction

In the contemporary global landscape, proficiency in the English language was synonymous with access to academic success, economic mobility, and active participation in the global workforce. This was particularly true for nations like Thailand, which recognized the pivotal role of English proficiency in navigating the complexities of an interconnected world. In response to this recognition, the Ministry of Education in Thailand had articulated national policies emphasizing the cultivation of English language skills among students, aligning with the broader international focus on multilingualism and intercultural communication (Padmawadi, 2018). These policies underscored the imperative of fostering linguistic competence to empower students in both their academic and professional pursuits.

The dynamic nature of education necessitated the integration of advanced teaching methodologies and technologies to meet the evolving demands of the 21st century learner. Amidst these advancements, Generative Artificial Intelligence (AI) emerged as a transformative force, promising to revolutionize English language teaching in the Thai educational context. At the forefront of this technological wave was ChatGPT, an exemplar of Generative AI, which held the potential to enhance language learning experiences, particularly in the realm of creative writing (Brown et al., 2019).

Generative AI, as embodied by ChatGPT, presented an innovative avenue for educators to augment traditional teaching methodologies. The technology's ability to generate contextually relevant and coherent text made it an ideal tool for developing students' creative writing skills. This aligned seamlessly with the broader objectives of the Thai education system, which seek to nurture well-rounded individuals capable of expressing themselves fluently and creatively in English (Smith & Williams, 2018). A plethora of studies across diverse educational environments have extensively examined the influence of Generative AI on language learning and writing proficiency. Brown et al. (2019) undertook a thorough review of AI advancements in education, illuminating the transformative capabilities of such technologies. Johnson (2020) delved into the application of ChatGPT in creative writing instruction, underscoring its effectiveness in bolstering students' writing abilities. These investigations, spanning various global contexts, offer invaluable insights into the advantages and hurdles linked with the integration of AI tools into language education.

Moreover, recent research by Smith and Jones (2021) delved into the efficacy of AI-generated feedback in language learning tasks, unveiling its potential to enhance writing proficiency and accuracy. Garcia et al. (2022) conducted a longitudinal study examining the sustained impact of incorporating Generative AI platforms into language classrooms, revealing continual advancements in students' writing skills and language acquisition. Additionally, Wang and Li (2023) explored the cognitive processes underlying learner interactions with AI-generated language models during writing tasks, providing nuanced insights into the influence of such interactions on writing strategies and language development. Furthermore, Kim et al. (2024) investigated the attitudes and perceptions of language educators towards integrating Generative AI technologies into their teaching methodologies, shedding light on both the opportunities and challenges associated with the adoption of these tools for language instruction. Lastly, Patel and Gupta (2024) conducted a comparative analysis of traditional language teaching methods against those augmented with Generative AI support, demonstrating significant enhancements in writing fluency, creativity, and language comprehension when AI tools were incorporated.

The present research aimed to contextualize the findings within the specific nuances of the Thai educational system. Thailand's unique cultural and linguistic context appeared to pose distinctive challenges and opportunities in the implementation of Generative AI-assisted teaching methodologies (Thompson, 2022). By delving into this uncharted territory, the study seeks to contribute not only to the theoretical discourse on innovative teaching methodologies but also to offer practical insights tailored to the Thai educational landscape.

For these reasons, the researcher was interested in conducting a study to investigate the pedagogical impact of ChatGPT on high-school student's creative writing skills. The significance of this research extended beyond its immediate academic contributions. The findings held the potential to inform educational policies, guide curriculum development, and empower educators to make informed decisions regarding the integration of AI tools in language instruction. As Thailand continued its pursuit of linguistic excellence and global integration, this study aimed to provide a roadmap for leveraging cutting-edge technologies in achieving these goals. In doing so, it contributed to the broader discourse on the role of AI in education and laid the groundwork for future research and innovations in the realm of language teaching and learning.

Research Objectives

The research objectives of this study were:

1) To assess the impact of Generative AI-assisted writing tools, that is ChatGPT, on the creative writing skills of eleventh-grade students before and after exposure during their writing lessons.

2) To compare the creative writing skills of eleventh graders participated in writing lessons with Generative AI-assisted writing tools to those engaged in the conventional teaching approach.

Research Hypothesis

This study's hypotheses were as follows:

1) The mean creative writing skills of eleventh-grade students after engaged in writing lessons with Generative AI-assisted writing tools was higher than before the intervention.

2) The mean creative writing skills of eleventh graders participated in writing lessons with Generative AI-assisted writing tools was higher than those engaged in the conventional teaching approach.

Methodology

This study employed a quasi-experimental research design, specifically adopting a pretest-posttest-control-group design (Somkid, 2020). Ethical principles were rigorously adhered to throughout the study. Prior to participation, all students were informed about the nature of the study, including the fact that they were under investigation, and assured that their scores would not affect their course grades or any other aspect of their academic standing. Informed consent was obtained from both students and their legal guardians, ensuring voluntary participation and confidentiality of data. Efforts were made to ensure fairness in the treatment of the control group. Although Group B did not receive the AI-assisted intervention, they were provided with comparable learning opportunities and resources to mitigate any potential disparities between the groups. Additionally, the selection process for group allocation was conducted randomly, minimizing bias and ensuring equitable treatment. The methodology utilized in this study is detailed below, with particular attention paid to ethical considerations and rationale for design choices:

Population and Samples

The target population encompassed 16,365 eleventh-grade students enrolled in schools overseen by the Chonburi-Rayong Secondary Educational Service Area Office during the second semester of the 2023 academic year (Angsilapittayakom School, 2023). A meticulous multi-stage sampling method was employed to randomly select 84 eleventh-grade students from Angsilapittayakom School as the study's samples. Employing a simple random sampling method, these students were then allocated into two distinct groups, namely Group A (Experimental Group) and Group B (Controlled Group), each comprising 42 students. Group A was exposed to Generative AI-assisted writing tools (e.g., ChatGPT) during their writing lessons, while Group B adhered to a conventional teaching approach. Statistical analyses were conducted using paired sample t-tests and independent-samples t-tests to test the research hypotheses.

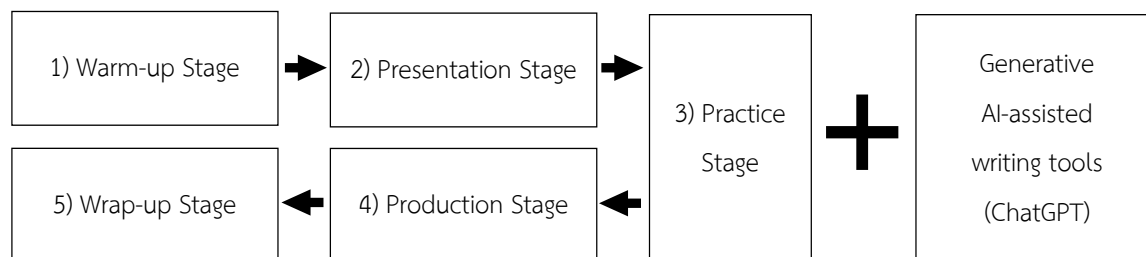
Research Instruments

1) Generative AI Integrated Lesson Plans (10 lesson plans for 20 hours): The lesson plans employed a Communicative Language Teaching (CLT) approach, integrating Generative AI-assisted writing tools, such as ChatGPT, to enhance students' creative writing skills. The strategic incorporation of these tools aimed to provide students with opportunities for generating outlines, refining content, and revising drafts in real-time. The Generative AI integrated lesson plans were meticulously structured, comprising five distinct teaching stages: 1) Warm-up stage, 2) Presentation stage, 3) Practice stage, 4) Production stage, and 5) Wrap-up stage (refer to Figure 1 for a detailed outline). Throughout these stages, ChatGPT was utilized to generate outlines, suggest content revisions, and facilitate the drafting process, enabling students to receive instant feedback and guidance on their writing tasks. Group A students were granted access to and encouraged to use Generative AI-assisted writing tools during their lessons. The utilization of ChatGPT allowed students to engage in interactive writing exercises, where they could experiment with different writing styles, refine their ideas, and improve the coherence and clarity of their compositions. To ensure the robustness of the developed lesson plans, three foreign language learning experts assessed their appropriateness and consistency between learning objectives and activities, utilizing a 5-point rating scale (Somkid, 2020). The composite average quality of all lesson plans stood at 4.32, signifying the highest level of appropriateness. In terms of training, students were provided with introductory sessions on how to effectively utilize ChatGPT for their writing tasks. These

sessions covered topics such as navigating the interface, generating prompts, interpreting suggestions, and incorporating feedback into their drafts. Regarding the choice of ChatGPT version, the study utilized the paid version of the tool, which offered additional features and functionalities compared to the free version. The paid version provided access to a broader range of language models and allowed for more customized settings, enhancing the flexibility and effectiveness of its usage in the classroom setting. While tools like Grammarly were considered for additional support, they were not integrated into the study due to their focus on grammar and syntax correction, which was not the primary emphasis of the intervention. ChatGPT was chosen for its broader capabilities in generating content, providing creative suggestions, and facilitating the writing process, aligning more closely with the study's objectives in enhancing students' creative writing skills.

Figure 1

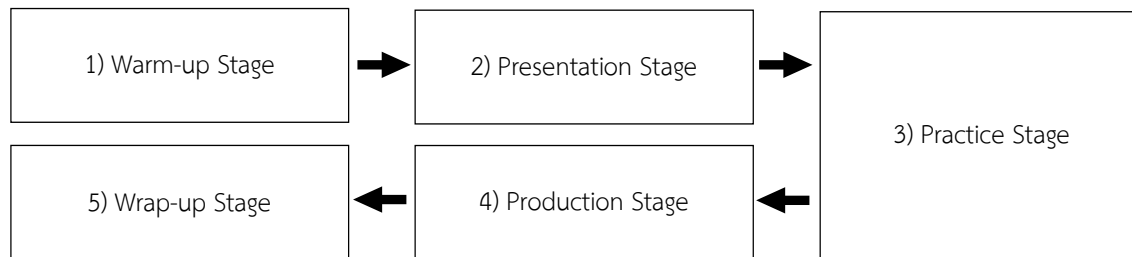
The Communicative Language Teaching (CLT) approach integrating Generative AI-assisted writing tools, such as ChatGPT (Experimental Group)

2) Traditional Teaching Approach Lesson Plans (10 lesson plans for 20 hours): In this strand, the researcher adhered to the Communicative Language Teaching (CLT) approach without integrating Generative AI-assisted writing tools. The lesson plans mirrored those of the Generative AI integrated approach, featuring five teaching stages: 1) Warm-up stage, 2) Presentation stage, 3) Practice stage, 4) Production stage, and 5) Wrap-up stage (Figure 2). Notably, Group B students engaged in learning and practicing their writing skills through activities and tasks assigned by the researcher within the classroom, without the aid of AI-assisted writing tools. Similar to the Generative AI integrated approach, the quality of these lesson plans was evaluated by three foreign language learning experts, attaining an average rating of 4.76, again representing the highest level of appropriateness.

Figure 2

The Communicative Language Teaching (CLT) approach (Controlled Group)

3) Creative Writing Skills Assessment (for collecting pretest and posttest scores):

The assessment process encompassed a comprehensive 5-point scoring rubric meticulously crafted to gauge students' creative writing proficiency both before and after the intervention. Each student was tasked with selecting a writing prompt provided by the researcher, tasked with crafting a narrative within a specified time limit of 50 minutes. Throughout this process, students were strictly prohibited from accessing electronic devices or internet resources to ensure the authenticity and integrity of their responses. During the evaluation phase, the resulting writing tasks underwent rigorous assessment by the researcher and two native speakers. They employed the 5-point scoring rubric, which covered five distinct dimensions: 1) Creativity, 2) Development, 3) Voice, 4) Literary Devices, and 5) Literary Conventions (refer to Table 1 for detailed criteria). This comprehensive rubric facilitated a holistic evaluation of students' writing, capturing both qualitative and quantitative aspects of their compositions. To ensure the validity and reliability of the scoring rubric, its index of congruence underwent meticulous scrutiny by three experts specializing in the measurement and evaluation of foreign language learning subjects. The examination yielded congruence values ranging from 0.67 to 1.00, indicating a high degree of alignment between the rubric's criteria and the intended constructs being assessed. Furthermore, the inter-rater reliability of the scoring rubric was assessed by comparing the evaluation results of the three raters (the researcher and two native speakers). The Pearson Correlation Coefficient revealed robust correlations among the raters, with coefficients of 0.98 (researcher and native speaker A), 0.94 (researcher and native speaker B), and 0.97 (native speaker A and native speaker B). These findings underscore the consistency and reliability of the scoring rubric in evaluating students' creative writing skills across multiple raters. In addition to the assessment process, students' writing prompts also reflected a diverse array of topics and themes, allowing for the exploration of various genres

and styles in their narratives. Examples of writing prompts included: (1) Compose a short story inspired by the image of an abandoned house in the woods; (2) Imagine you are stranded on a deserted island; (3) Write a journal entry detailing your experiences and emotions; (4) Create a dialogue between two characters who find themselves in a mysterious situation. Each writing prompt encouraged students to unleash their creativity and imagination, fostering a dynamic and engaging environment for the assessment of their writing skills. The resulting narratives varied in length, typically ranging from 300 to 500 words, allowing students to explore their ideas and develop their storytelling abilities within the given constraints.

Table 1

Scoring Rubric Criteria for Creative Writing Skills Assessment

Creative Writing Skills Aspects	Description
1) Creativity (5 Points)	Proficiency in narrative storytelling and essay composition, marked by inventiveness and compelling content, stands as a defining strength. The student adeptly avoids contrived or frivolous elements, showcasing the ability to encapsulate facets of human experience and life through an original and refreshing lens.
2) Development (5 Points)	Demonstrating a nuanced skill set, the student exhibits a keen proficiency in developing characters, conflicts, and settings throughout a narrative. These elements not only harmonize with the overarching story structure but also contribute to the establishment of a central theme.
3) Voice (5 Points)	A notable hallmark of the student's writing prowess lies in the creation of a distinct and fitting voice for the narrator or speaker. This crafted voice seamlessly permeates and enriches the entire narrative, whether in the form of a story or essay.
4) Literary Devices (5 Points)	The incorporation of literary devices, such as metaphor, simile, symbolism, and personification, reveals a sophisticated grasp of their application. Importantly, these devices are seamlessly integrated, avoiding any semblance of gimmickry or forced inclusion, thus contributing organically to the overall composition.

Creative Writing Skills Aspects	Description
5) Literary Conventions (5 Points)	The student displays a commendable command of standard written English. Writing is executed with precision, devoid of errors in spelling, punctuation, usage, or mechanics. This proficiency underscores the student's commitment to linguistic accuracy and enhances the overall quality of their written work.

Data Collection

The data collection process was systematically executed through a series of well-defined steps:

1) Introduction and Explanation: At the initiation of the first teaching session, both Group A and Group B were provided with a comprehensive introduction to the overall learning and teaching activities. The researchers took great care to ensure that each group had a clear and accurate understanding of the upcoming sessions. Group B received an in-depth breakdown of each step involved in traditional teaching and learning activities, while Group A was given a succinct introduction to the concepts underpinning Generative AI integrated teaching and learning.

2) Pre-Learning Assessment: Before embarking on the first lesson, a pre-learning assessment was administered to all participants in both Group A and Group B. This assessment aimed to gauge the creative writing skills of the students before their exposure to the designated learning activities. Each participant was given 50 minutes (equivalent to one class period) to select a writing prompt provided by the researcher and craft a narrative. Crucially, the use of electronic devices or internet resources during this process was strictly prohibited. The resulting writing tasks underwent thorough evaluation by the researcher and two native speakers, utilizing the 5-point scoring rubric developed specifically for this purpose. An in-depth analysis of the pre-test scores, as presented in Table 2, revealed no statistically significant differences in the creative writing skills of the two groups. These pretest scores served as the baseline data for this initial stage.

Table 2

The analysis of the sample groups' pre-test scores (Total Score: 25 Points)

Variable	Group A (N = 42)		Group B (N = 42)		t	Sig.
	M	S.D.	M	S.D.		
Pre-test scores of Creative Writing Skills	11.46	7.12	12.86	8.23	1.04	0.35

*No statistical significance at a 0.01 level

3) Teaching Sessions: The subsequent phase involved the implementation of teaching sessions based on the designated lesson plans. Over the course of 20 hours, Group A experienced instruction utilizing the Generative AI Integrated lesson plans, while Group B adhered to the traditional teaching approach lesson plans.

4) Post-Learning Assessment: Upon the completion of the 20-hour teaching sessions, a post-learning assessment of creative writing skills was conducted to evaluate the participants' progress. Participants were given another 50-minute period to compose a narrative based on a different writing prompt provided by the researcher, ensuring variability from the pretest conditions. Similar to the pretest, the use of electronic devices or internet resources was strictly prohibited. The resulting writing tasks underwent meticulous evaluation by the researcher and two native speakers, utilizing the same 5-point scoring rubric. The data collected at this stage constituted the participants' posttest scores, providing insights into the impact of the teaching interventions on their creative writing skills.

5) Data Analysis: Following the collection of both pretest and posttest scores, a rigorous data analysis was undertaken to test the research hypotheses. Statistical methods were applied to scrutinize the differences and potential correlations between the two groups, shedding light on the effectiveness of the teaching approaches in enhancing creative writing skills. This analytical phase served as a crucial bridge between the data collection and the subsequent interpretation of results.

Data Analysis

The data analysis procedures are outlined below:

1) Calculation of Raw Scores: The mean and standard deviation (S.D.) were employed to compute the raw scores derived from the creative writing skills assessment.

2) Paired Samples t-test: The t-test for paired samples was utilized to examine the potential differences between Group A's pre-learning creative writing skills assessment scores and their corresponding post-learning creative writing skills assessment scores.

3) Independent Samples t-test: To discern any variations in creative writing skills following the teaching sessions, the t-test for independent samples was employed. This specific analysis focused on comparing the post-learning creative writing skills assessment scores of Group A with those of Group B.

Findings

The research findings are presented here in alignment with the specified research objectives:

1) Research Objective 1: To assess the impact of Generative AI-assisted writing tools (e.g., ChatGPT) on the creative writing skills of eleventh-grade students before and after exposure during their writing lessons, the research results are detailed in Table 3.

Table 3 *The comparison of Group A's creative writing skills before and after implementation of Generative AI-assisted writing tools during their writing lessons. (Total Score: 25 Points)*

Creative Writing Skills	M	S.D.	t	Sig.
Before the integration of Generative AI tools	11.46	7.12	17.91	0.00*
After the integration of Generative AI tools	22.72	5.72		

*Statistical significance at a 0.01 level.

Examining Table 3 revealed a notable increase in the creative writing skills of the Group A's students following the implementation of Generative AI-assisted writing tools (e.g., ChatGPT) during their writing lessons (M = 22.72, S.D. = 5.72). This was in stark contrast to their creative writing skills before the integration of Generative AI tools (M = 11.46, S.D. = 7.12). The observed difference reached statistical significance at the 0.01 level, aligning with the first

research hypothesis. This finding underscored the positive impact of incorporating Generative AI tools into writing lessons, with students exhibiting a substantial enhancement in their creative writing skills. The statistically significant difference indicated the effectiveness of this technological intervention in fostering creativity among eleventh-grade students.

2) Research Objective 2: To compare the creative writing skills of eleventh graders participated in writing lessons with Generative AI-assisted writing tools to those engaged in the conventional teaching approach. A comprehensive overview of the research findings was outlined in Table 4.

Table 4 *The Comparison of Creative Writing Skills Between Group A and Group B After Writing Lessons (Total Score: 25 Points)*

Creative Writing Skills	M	S.D.	t	Sig.
After participated in writing lessons with Generative AI-assisted writing tools (Group A)	22.72	5.72	14.46	0.00*
After engaged in the conventional teaching approach. (Group B)	19.82	7.42		

*Statistical significance at a 0.01 level.

The data presented in Table 4 revealed a distinct contrast in creative writing skills between the experimental group (Group A) and the controlled group (Group B) following their respective learning approaches. Specifically, the mean creative writing skills score for Group A, engaged in writing lessons with Generative AI-assisted writing tools ($M = 22.72$, $S.D. = 5.72$), surpassed that of the controlled group (Group B), which underwent the conventional teaching approach ($M = 19.82$, $S.D. = 7.42$). This disparity exhibited statistical significance at the .01 level, aligning seamlessly with the second research hypothesis. The findings underscored the efficacy of incorporating Generative AI-assisted writing tools in enhancing students' creative writing skills. The statistical significance accentuated the superiority of this innovative approach compared to traditional teaching methods, offering valuable insights for educators and researchers in the field.

Discussion and Conclusions

The observed substantial enhancement in the creative writing skills of eleventh-grade students after exposure to Generative AI-assisted writing tools, as outlined in Table 3, resonated with a plethora of research at the intersection of technology and language learning. A comprehensive review by Anderson et al. (2021) delved into the transformative potential of AI in shaping modern educational landscapes. The study accentuated the adaptive and personalized nature of AI tools, mirroring the observed improvement in creative writing skills among Group A students. The authors asserted that strategically integrated technology has the capacity to cater to individual learning needs, fostering a more dynamic and responsive educational environment.

Moreover, the findings from this study aligned with Johnson and Smith's (2019) exploration of the impact of AI on language learning. Johnson and Smith highlighted the role of technology, specifically AI tools, in providing novel avenues for language practice and creative expression. Their research suggested that AI tools, endowed with the capacity for generating contextually relevant content, act as catalysts for language development. This aligned seamlessly with the observed increase in creative writing skills among students utilizing Generative AI tools, where the technology functioned as a facilitator for linguistic exploration and expression.

The statistical analysis conducted in this study adds quantitative weight to the discussion. The notable increase in creative writing skills among Group A students, from a pre-intervention mean score ($M = 11.46$, $S.D. = 7.12$) to a post-intervention mean score ($M = 22.72$, $S.D. = 5.72$), was statistically significant at the 0.01 level. This empirical evidence reinforced the findings of Anderson et al. (2021) and Johnson and Smith (2019), providing concrete support for the positive impact of Generative AI on language learning and creative expression.

The comparison between Group A and Group B, detailed in Table 4, provided further evidence of the effectiveness of the Generative AI-assisted approach in enhancing students' creative writing skills. This corroborates findings from the research conducted by Taylor and Martinez (2020), who conducted a detailed investigation into the utilization of ChatGPT as a tool for enhancing creative writing instruction. Taylor and Martinez's study shed light on how they integrated ChatGPT into the writing process, highlighting its capacity to offer real-time feedback and guidance to students. Taylor and Martinez employed ChatGPT to provide various types of feedback to students during their writing tasks. This feedback encompassed both

language-related suggestions, such as grammar corrections and vocabulary enhancements, as well as content-related guidance, including ideas for plot development and character interactions. By leveraging the capabilities of ChatGPT, students were able to receive comprehensive feedback on multiple aspects of their writing, allowing them to refine their compositions and enhance their overall writing proficiency. The observed statistical significance in creative writing skills between the experimental and controlled groups echoed Taylor and Martinez's findings, suggesting that the interactive and dynamic nature of ChatGPT contributed significantly to skill development.

The success of Generative AI in this study is congruent with theoretical frameworks that underscore the augmentation effect of technology in education, as highlighted by Clark and Jones (2018). This theoretical perspective posits that technology serves as a catalyst for enhancing human capabilities rather than replacing them outright. In the context of this study, Generative AI, exemplified by ChatGPT, was integrated as a supplementary tool within the instructional framework. It functioned to augment students' creative writing abilities by providing real-time feedback and guidance, thereby enriching the learning experience. The statistically significant improvement observed within Group A, particularly when compared to their pre-intervention scores, lends support to this conceptualization. It indicates that the utilization of Generative AI, in this case, ChatGPT, acted as a supportive mechanism, facilitating the development and refinement of students' creative writing skills. Rather than serving as a standalone instructional approach, the integration of ChatGPT within the educational context was intended to complement traditional teaching methods, offering additional avenues for student engagement and learning enhancement. Considering the role of ChatGPT within this framework, it becomes apparent that its use should primarily be regarded as supplementary rather than exclusive. While Generative AI tools like ChatGPT offer valuable support in facilitating the writing process and providing feedback, they should not overshadow the role of human instructors or replace traditional teaching methodologies entirely. Instead, ChatGPT should be utilized as a complementary resource, supplementing existing instructional practices to enrich students' learning experiences and foster their development of creative writing skills. By striking a balance between human guidance and technological assistance, educators can harness the full potential of Generative AI in enhancing language learning and writing instruction.

In conclusion, the discussion of the research findings weaved into a rich tapestry of related studies exploring the impact of AI on language learning and creative expression. The consistent theme across these studies highlighted the potential of Generative AI-assisted writing tools in fostering linguistic development and creative skills. The varied perspectives offered by Anderson et al. (2021), Johnson and Smith (2019), and Taylor and Martinez (2020) contributed to a comprehensive understanding of the multifaceted benefits of integrating Generative AI into language education.

As we navigated the implications of these findings, it became evident that the landscape of language education was evolving. The synthesis of theoretical frameworks and empirical evidence underscored the transformative potential of Generative AI in shaping the future of language learning. This discussion not only contributed to the academic discourse but also provided practical insights for educators and policymakers seeking innovative approaches to enhance students' language proficiency and creative expression. Future research endeavors could further unpack the nuances of these interventions, exploring the long-term sustainability and broader implications for language education in a technologically driven era.

Recommendations

Recommendations for Using Research Results:

The findings of this study presented practical implications for educators, policymakers, and stakeholders involved in shaping language education, particularly in the context of Thailand. To leverage the research results effectively, the following recommendations were proposed:

1) Integration of Generative AI in Writing Curriculum: Educators are encouraged to integrate Generative AI-assisted writing tools, such as ChatGPT, into the writing curriculum. The positive impact observed in enhancing students' creative writing skills suggests that incorporating these tools can contribute to more dynamic and effective language instruction.

2) Professional Development for Educators: Given the transformative nature of technology in education, it is recommended that educators receive training and professional development opportunities to familiarize themselves with Generative AI tools. This will empower them to effectively integrate these tools into their teaching methodologies and maximize the benefits for students.

3) Adaptive Learning Environments: Schools and educational institutions should consider creating adaptive learning environments that leverage Generative AI to cater to individual learning needs. The personalized and contextually relevant nature of AI tools can enhance the overall learning experience for students, allowing for tailored approaches to language instruction.

Recommendations for Future Research:

While this study shed light on the positive impact of Generative AI on creative writing skills, there were avenues for further exploration and research. The following suggestions guide future research endeavors:

1) Long-Term Effects and Sustainability: Future research should focus on investigating the long-term effects and sustainability of incorporating Generative AI in language education. Understanding the durability of the observed improvements over extended periods will provide insights into the lasting impact of these interventions.

2) Exploration of Student Perceptions: Examining students' perceptions and attitudes toward Generative AI-assisted writing tools can provide valuable qualitative insights. Future research could employ surveys, interviews, or focus group discussions to understand how students perceive and engage with these tools in the learning process.

3) Comparative Studies Across Educational Levels: While this study focused on eleventh-grade students, future research could explore the impact of Generative AI tools across different educational levels. Comparative studies can provide a nuanced understanding of how these tools influence language learning at various stages of academic development.

4) Cross-Cultural Studies: Given the global applicability of Generative AI, cross-cultural studies can broaden the understanding of its impact on language learning. Comparative analyses across different cultural and linguistic contexts will contribute to a more comprehensive view of the effectiveness of these tools.

5) Exploration of Different AI Models: This study focused on ChatGPT; however, future research could explore the impact of other Generative AI models on language education. Comparing various AI models may reveal nuanced differences in their effectiveness and suitability for specific educational objectives.

References

- Anderson, J., & White, E. (2020). Rethinking the Writing Classroom: A Comparative Analysis of Generative AI and Traditional Teaching Approaches. *Journal of Educational Technology, 45*(2), 123-145.
- Anderson, M., et al. (2021). The Role of AI in Shaping Modern Educational Landscapes. *Journal of Educational Technology, 34*(2), 215-230.
- Angsilapittayakom School. (2023). *Methodology and results report according to the international standard school quality award criteria (ScQA) of the year 2023*. The Office of the Secondary Education Service Area Chonburi - Rayong. (In Thai)
- Brown, R., et al. (2019). Advancements in AI for Education: A Comprehensive Review. *Educational Technology Research & Development, 67*(3), 789-812.
- Clark, R., & Jones, A. (2018). Augmentation Effect: Technology as a Means to Enhance Human Capabilities. *Educational Research Quarterly, 22*(1), 45-61.
- Davis, L., et al. (2021). Exploring the Impact of Generative AI on Student Engagement in Creative Writing. *Journal of Interactive Learning Research, 32*(4), 521-543.
- Garcia, C., et al. (2022). Longitudinal impact of incorporating Generative AI platforms into language classrooms. *Journal of Applied Linguistics, 30*(1), 24-39.
- Johnson, E., & Smith, G. (2019). Language Learning in the Digital Age: A Comprehensive Overview. *Journal of Educational Technology, 45*(4), 567-582.
- Johnson, M. (2020). Harnessing the Power of ChatGPT for Creative Writing Instruction. *Journal of Writing Technology, 18*(1), 76-92.
- Johnson, M. (2020). Utilization of ChatGPT for creative writing instruction. *Journal of Language Education, 25*(2), 67-82.
- Johnson, R., & Martinez, S. (2019). The Pedagogical Potential of AI: A Quasi-Experimental Study on Creative Writing Skills. *Journal of Educational Psychology, 41*(5), 621-635.
- Kim, D., et al. (2024). Perceptions and attitudes of language educators towards integrating Generative AI technologies. *Language Teaching Research, 35*(2), 118-134.
- Ministry of Education. (2018). *Basic Education Core Curriculum 2008 (Revised 2017)*. http://academic.obec.go.th/images/document/1525235513_d_1.pdf (In Thai)
- Padmawadi, K. (2018). The Development of English Teaching Package on Basic English Grammar for Grade 5 Students. *Journal of Graduate Studies Chiang Rai Rajabhat University, 2*(11). (In Thai)

- Patel, R., & Gupta, S. (2024). Comparative analysis of traditional versus AI-supported language teaching methods. *International Journal of Applied Linguistics*, 10(1), 45-62.
- Smith, A., & Jones, B. (2021). The efficacy of AI-generated feedback in language learning tasks. *Language Learning and Technology*, 19(4), 56-71.
- Smith, A., & Williams, B. (2018). Personalized Learning with AI: Implications for Writing Instruction. *Educational Research Quarterly*, 22(3), 301-318.
- Somkid, P. (2020). *Techniques for Project Assessment*. (7th edition). Bangkok: Dan Suttha Phim. (In Thai)
- Taylor, J., & Martinez, M. (2020). ChatGPT and Creative Writing Instruction: A Novel Approach. *Journal of Writing Technology*, 17(3), 112-128.
- Thompson, C. (2022). Ethical Considerations in AI-Assisted Education: A Framework for Educators. *Educational Ethics Review*, 15(2), 189-208.
- Wang, X., & Li, Y. (2023). Cognitive processes involved in learner interactions with AI-generated language models during writing tasks. *Applied Psycholinguistics*, 42(3), 189-204.

ผลของการใช้โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม
ต่อการพัฒนาทักษะการเขียนในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
Effect of a Writing Program by Augmented Reality Technology
on Writing Skill in Children With Learning Disability

ณัฐบดินทร์ ประสมศรี^{1*} และ ปารณีย์ วิสุทธิพันธ์²
Natbordin Prasomsri^{1*} and Paranee Visuthiphan²

Received: February 08, 2024; Revised: April 19, 2024; Accepted: June 13, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของชุดโปรแกรมการฝึกการเขียนด้วยเทคโนโลยีภาพเสมือนจริงที่มีต่อการรับรู้ทางสายตาในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวน 25 คน อายุระหว่าง 7 ปี ถึง 10 ปี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่มแบบจับฉลาก คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 13 คน ได้รับโปรแกรมการฝึกเขียนด้วยเกมที่ใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม และกลุ่มควบคุม จำนวน 12 คน ได้รับโปรแกรมการฝึกกิจกรรมบำบัดด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ทางคลินิกโดยนักกิจกรรมบำบัด ทำการทดลองจำนวน 20 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เครื่องมือที่ใช้ประเมิน ได้แก่ 1. แบบประเมินการรับรู้ทางสายตา (DTVP-3) ประเมินก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง 2. แบบประเมินความสามารถด้านการเขียนด้วยแบบประเมินความสามารถทักษะด้านการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหว (VMI) 3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (WRAT-Thai) ประเมินก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีการรับรู้ทางสายตา หลังให้ชุดโปรแกรมการฝึกการรับรู้ทางสายตาด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสามารถทักษะด้านการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหวและความสามารถด้านการเขียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังให้โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม จากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กมีการเขียนที่ดีขึ้น ดังนั้น

1 นักศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ภาควิชาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ สถาบันราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

1 Student, Program in Assistive Technology, Department of Rehabilitation, Ratchasuda Institute, Mahidol University

2 อาจารย์ ดร. ภาควิชาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ สถาบันราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

2 Lecturer, Department of Rehabilitation, Ratchasuda Institute, Mahidol University

*Corresponding Author e-mail: api_177@hotmail.com

ผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน สามารถนำไปฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กได้

คำสำคัญ: เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การรับรู้ทางสายตา ทักษะการเขียน เทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม

Abstract

The purpose of this study was to investigate the effects of a visual perception training program using Augmented Reality technology on visual perception in children with Learning Disabilities and to examine the results of a writing training program using Augmented Reality technology in children with Learning Disabilities. The sample group consisted of 25 individuals aged between 7 to 10 years, who were then randomly divided into 2 groups. The experimental group consisted of 13 children who received a writing training program through Augmented Reality technology games, while the control group comprised 12 children who underwent a training program involving general occupational therapy. All group underwent the experiment 22 times. Visual perception was assessed using the Developmental Test of Visual Perception Assessment (DTVP-3), which was evaluated before, during, and after the experiment. Additionally, writing ability was assessed using the Visual-Movement Integration Skills Assessment (VMI) and the Writing Achievement Assessment writing subtest (WRAT-Thai), which were evaluated before and after the experiment. The results of the study were showed after experiment. The results of the study showed that visual perception improved significantly with the use of Augmented Reality technology games, with statistical significance observed at the 0.05 level. The Visual-motor integration skills and writing abilities also increased significantly, statistically significant at the 0.05 level, following the provision of a writing practice program utilizing virtual reality technology. This study shows that children with learning disabilities exhibit enhanced writing abilities, thereby indicating that parents of such children may expect improved write skills. This training package can be implemented under the guidance of an assistive technologist or occupational therapist.

Keyword: Learning Disabilities, Visual Perception, Writing skill, Augmented Reality

บทนำ

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning disability) เป็นความพิการ 1 ใน 7 ประเภทตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ซึ่งเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึงเด็กที่มีความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยา (Psychological Process) อย่างหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษา การพูด หรือการเขียน ทำให้บุคคลที่มีความผิดปกติดังกล่าวด้อยความสามารถในการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน หรือการคำนวณทางคณิตศาสตร์ คำนี้มีความหมายรวมถึง ความบกพร่องทางการรับรู้จากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง ความบกพร่องในการฟังและพูด (Aphasia) ความบกพร่องทางการอ่าน (Dyslexia) ด้วย แต่ไม่ครอบคลุมไปถึงเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อันเนื่องมาจาก ความบกพร่องทางสายตา ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางร่างกาย ความบกพร่องทางสติปัญญา การด้อยโอกาสทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

ศรียา นิยมธรรม (2546) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการจำคำปกติจะมีความบกพร่องในการสะกดคำแต่เด็กบางคนสามารถอ่านคำได้ดี แต่สะกดคำไม่ได้ ความยุ่งยากในการสะกดคำมักรวมถึงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ เช่น เขียนอักษรกลับด้าน เขียนโยไปโยมา สะกดผิด ลำดับอักษรผิดในคำต่าง ๆ สลับตัวอักษรในคำต่าง ๆ สะกดผิดในคำพ้องเสียง ไม่เขียนตัวอักษรบางตัว เขียนสะกดการันต์ไม่ถูกต้อง เขียนไม่ได้ใจความหรือเขียนววน และ วินัดดา ปิยะศิลป์ (2552) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาบกพร่องด้านการเรียนและส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียน คือ กลุ่มโรคที่มีความผิดปกติอันเกิดจากการทำงานของสมองเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ ทำให้การอ่านหนังสือ การสะกดคำ การเขียนหนังสือ หรือการคำนวณมีปัญหาและทำให้ปฏิบัติตามตัวอย่างไม่ได้ หรือทำได้บ้างทำไม่ได้บ้าง มีทักษะการเรียนรู้ ระดับสติปัญญาต่ำกว่า 2 ชั้นเรียนในเด็กปกติทั่ว ๆ ไป ทั้งที่ระดับเขาวินิจฉัยอยู่ในเกณฑ์ปกติแต่มีความยากลำบากในการเรียนรู้

ฟรอสติกส์ (Frostics) ได้ศึกษาด้านการรับรู้ทางสายตานิ ซึ่งมีความสนใจเกี่ยวกับความสามารถของการรับรู้ทางสายตาที่มีความจำเป็นต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้และฟรอสติกส์ได้แบ่งรูปแบบการรับรู้ทางสายตาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. สหสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ (Eye-hand coordination) เป็นความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อเล็กโดยการใช้การรับรู้ทางสายตา
2. การแยกภาพจากพื้น (Figure ground) เป็นความสามารถในการจ้องมองส่วนใดส่วนที่สำคัญของภาพออกจากพื้น ทักษะนี้จะช่วยให้เด็กรับรู้รายละเอียดต่าง ๆ โดยไม่มีการสับสน
3. การรับรู้รูปร่าง (Form constancy) เป็นความสามารถในการจดจำรูปร่าง ลักษณะ ผ่าน รูปร่าง ขนาด สี หรือแม้แต่ว่าความสว่างที่เปลี่ยนไป

4. การรับรู้ตำแหน่ง (Position in space) เป็นความสามารถของการรับรู้ทางสายตาที่เกี่ยวกับตำแหน่ง ซึ่งส่งผลไปยังพื้นที่ว่าง เช่น ซ้าย-ขวา บน-ล่าง หน้า-หลัง

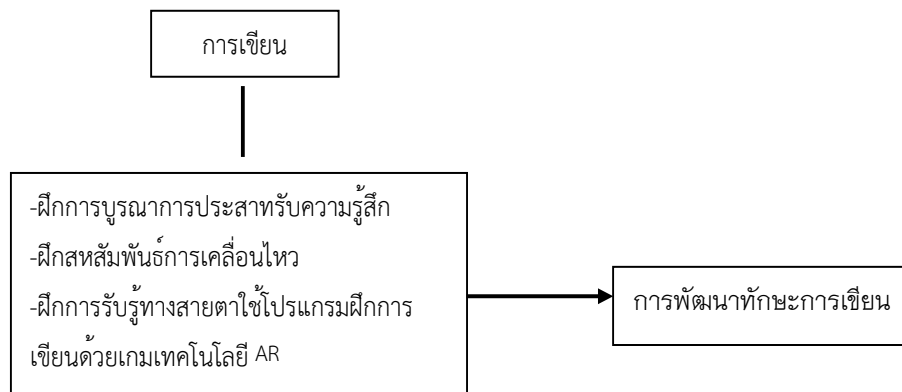
5. มิติสัมพันธ์ (Spatial relation/Spatial orientation) เป็นความสามารถในการรับรู้ ความเข้าใจ และจัดการกับตำแหน่งของวัตถุตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป การไม่รับรู้ตำแหน่ง และทิศทางจะส่งผลให้มีการหมุนหรือกลับด้านของตัวหนังสือ ตัวเลข และคำศัพท์ ในลำดับต่อไปก็ทำให้มีความยากลำบากในการอ่านแผนที่ กราฟ นานาฬิกา และการมองภาพ 3 มิติ

จากงานวิจัยของ Natalia Fusco (2015) พบว่า การบำบัดรักษาด้านการรับรู้ทางสายตา (Visual perception) และทักษะการใช้สายตา (Visual motor skill) ได้แก่ ด้านสหสัมพันธ์การใช้สายตา (Visual-motor coordination), การแยกแยะภาพ (Visual discrimination), การจดจำภาพ (Visual memory), มิติสัมพันธ์ (Spatial relation/Spatial orientation), การรับรู้รูปร่าง (Form constancy), การลำดับขั้น (Sequential memory), การรับรู้ภาพจากพื้น (Visual figure-ground), และการรับรู้ภาพที่สมบูรณ์ (Visual closure) มีผลต่อการปรับปรุงพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียนในเด็กที่

การเขียนหนังสือ (Hand writing skill) เป็นทักษะที่สำคัญและค่อนข้างยากเพราะมีความสลับซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ เนื่องจากการเขียนต้องอาศัยข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ จากทักษะการฟัง การมองเห็น การพูด และการอ่านเป็นพื้นฐาน เพ็ญศรี สิงห์พันธ์ (2561) ได้กล่าวว่า กรอบแนวคิดของการพัฒนาความสามารถทางการเขียนประกอบด้วยกระบวนการหลัก 2 กระบวนการ คือ 1. กระบวนการรับรู้และการเคลื่อนไหว (Perceptual –motor process) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการเขียน (Handwriting) ความพร้อมทางการเขียน (Handwriting readiness) และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเขียน และ 2. กระบวนการความคิดความเข้าใจ (Cognitive process) เป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสะกดคำ (Spelling) และการสร้างคำ (composition)

เทคโนโลยี AR (Augmented Reality) เป็นเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นเพื่อนำโลกในความเป็นจริงมารวมเข้ากับโลกเสมือนผ่านซอฟต์แวร์และเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นการสร้างข้อมูลใหม่อีกแบบหนึ่งที่เป็นส่วนประกอบของโลกเสมือน เช่น ภาพกราฟิก วิดีโอ รูปร่าง 3 มิติ ข้อความและตัวอักษร ให้ทับซ้อนและผนวกเข้ากับโลกจริงที่ปรากฏบนกล้อง ซึ่งเทคโนโลยี AR (Augmented Reality) แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. แบบใช้ภาพสัญลักษณ์ 2. แบบที่ใช้ระบบพิกัด ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะเป็นการสร้างข้อมูลบนโลกจริง ภาพสัญลักษณ์ที่ใช้โดยทั่วไปทางเทคนิค จะนิยมเรียกว่า “Marker” หรืออาจเรียกว่า “AR Code” ก็ได้ โดยใช้กล้องเว็บแคมในการรับภาพ เมื่อซอฟต์แวร์ที่ทำการประมวลผลเจอรูปภาพสัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ก็จะแสดงข้อมูลภาพ 3 มิติ ที่ถูกระบุไว้ในโปรแกรมให้เห็น ทำให้สามารถหมุนดูภาพที่ปรากฏได้ทุกทิศทางหรือเรียกว่า หมุน 360 องศา

กรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผู้ทำการศึกษาหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) หรือ AR กับการรับรู้เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ในเด็กไว้หลาย ๆ ประเด็นดังนี้ วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2556) ได้พัฒนาเกมแทนแอมร่วมกับเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) หรือ AR นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ผลการสอบถามความคิดเห็นการสัมผัสภาพพบว่า ผู้เรียนมีความตื่นตัว มีความกระตือรือร้น มีความสนใจเป็นพิเศษ รู้สึกชอบ ตั้งใจเรียน รู้สึกแปลกใหม่ สนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้เคลื่อนไหวและลงมือปฏิบัติ รูปภาพที่นำเสนอมีลักษณะคล้ายกับของจริง ผู้เรียนรู้สึกสนุก ได้เห็นรูปภาพคล้ายกับของจริง ภาพสามมิติมีที่สวยงาม ขนาดภาพมองเห็นได้ง่ายเหมาะสมกับแท็บเล็ต แอปพลิเคชันใช้งานง่าย Chien-Yu Lin (2014) ได้ศึกษาวิธีโดยมีแอปพลิเคชันแสดงภาพที่เหมือนจริงบนจอโทรศัพท์มือถือและสามารถโต้ตอบได้ เรียกว่า Augmented Reality หรือ AR ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เรขาคณิตในเด็กนักเรียนพิการระดับประถมศึกษาจำนวน 21 คน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าระบบ AR สามารถช่วยให้เด็กนักเรียนสามารถเล่นเกมปริศนาโดยที่ครูไม่ต้องช่วยเหลือเลย นักเรียนที่เข้าร่วมยังมีความสามารถที่ดีขึ้นในการเล่นปริศนาเมื่อเทียบกับการใช้แบบเดิมซึ่งใช้กระดาษในการช่วยเหลือ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การใช้เทคโนโลยี AR สามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพิ่มความอดทนได้ในเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อ การศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งการเรียนการสอนได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีช่องทางในการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น มีการคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เช่น การใช้ E-Learning ในการเรียนการสอน การทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดต่าง ๆ บนเว็บไซต์ หรือการสอนบทเรียนใน

คอมพิวเตอร์ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันมีเทคนิคชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) เป็นเทคนิครูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้ โดยหลักการของเทคนิคความเป็นจริงเสริมนั้น คือ การพัฒนาเทคโนโลยีที่ผสมผสานโลกแห่งความเป็นจริงและความเสมือนจริงเข้าด้วยกัน ผ่านซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่าง ๆ เช่น กล้องวีดีโอ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมเพื่อพัฒนาให้ใช้ประโยชน์ในด้านการเป็นสื่อการสอนสำหรับนักเรียนผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน และนำมาประยุกต์ใช้ในการฝึกทักษะด้านการเขียนภาษาไทยในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามวัยและพัฒนาการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเกมกระตุ้นพัฒนาการด้านการรับรู้ทางสายตาด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในเด็กวัยเรียน
2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาจากการฝึกด้วยชุดโปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนจากการใช้โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

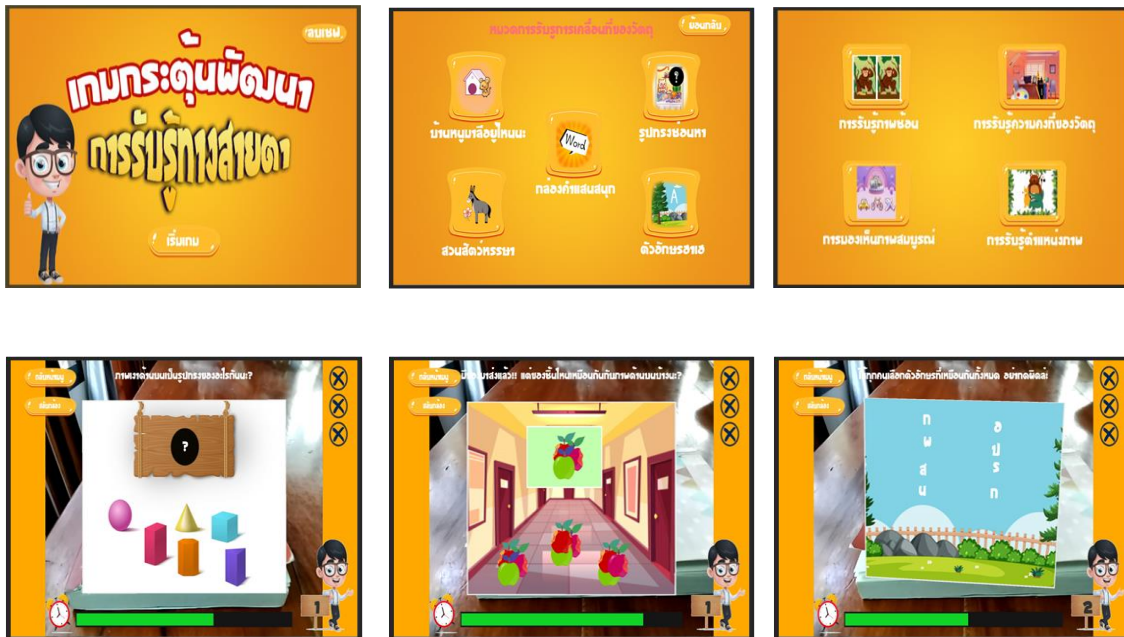
วิธีการวิจัย

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มารับบริการในสถาบัน หรือโรงพยาบาล สังกัดกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
2. กลุ่มตัวอย่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มารับบริการในสถาบัน หรือโรงพยาบาล สังกัดกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*power 3.1 ทำการคำนวณและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นเด็กที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญว่ามีความบกพร่องทางการเรียน โดยมีความบกพร่องด้านการเขียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 13 คน และกลุ่มควบคุม 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมหรือ AR เป็นโปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการการรับรู้ทางสายตา เป็นโปรแกรมด้านที่ไม่ใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหว (Motor – Reduced) โปรแกรมจะประกอบไปด้วยโปรแกรมย่อยที่ฝึกการรับรู้ทางสายตา 4 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ตำแหน่ง (Position in space) ด้านการแยกภาพจากพื้น (Figure ground) ด้านการรับรู้ภาพที่สมบูรณ์ (Visual closure) และ ด้านความคงที่ของวัตถุ (Form constancy) และโปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการการรับรู้ทางสายตาที่ต้องใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหว (Motor – enhanced) โดยการพัฒนาจากชุดโปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการการรับรู้ทางสายตาในเด็กวัยเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 (สุภาพร ชินชัย และคณะ, 2557) ซึ่งเป็นเกมคอมพิวเตอร์มาพัฒนาเกมในรูปแบบเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม หรือ AR จากนั้นทำการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำมาทดลอง ค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC ได้ค่า 0.84

ภาพที่ 1 ตัวอย่างเกมจากชุดโปรแกรมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม

2. แบบประเมินการรับรู้ทางสายตา (Developmental Test of Visual Perception Third Edition, DTVP-3) แบ่งการประเมินเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1. การประสานสัมพันธ์กันระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา 2. การเขียนคัดลอกรูปภาพ 3. การรับรู้และแยกภาพออกจากพื้น 4. การรับรู้ถึงรูปทรงของภาพถึงแม้ว่าจะไม่เห็นภาพที่สมบูรณ์ 5. การรับรู้รูปร่างวัตถุสิ่งของ
3. แบบประเมินความสามารถทักษะการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหว (VMI) เป็นการลอกแบบรูปทรงเรขาคณิต สำหรับช่วงอายุ 2-100 ปี มี 30 ข้อ

4. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียน (Wide Range Achievement Test, WRAT-Thai) เป็นแบบประเมินความสามารถด้านการเขียนจากคำศัพท์มาตรฐานของเด็กประถมศึกษา

การดำเนินการทดลอง

1. เด็กในกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกการรับรู้ทางสายตา โดยใช้โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมหรือ AR ในแอปพลิเคชันและการฝึกประสบการณ์ด้านการเขียน เช่น การวาดภาพ การเขียนบรรยายภาพ การเขียนจดหมาย ฯลฯ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้ง ละ 60 นาที เริ่มวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ถึง วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2565 รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง

2. เด็กในกลุ่มควบคุมจะได้รับการฝึกการรับรู้ทางสายตาจากนักกิจกรรมบำบัด เช่น การร้อยลูกปัดตามแบบ การปักหมุด การต่อภาพ puzzle และการฝึกประสบการณ์ด้านการเขียน เช่น การวาดภาพ การเขียนบรรยายภาพ การเขียนจดหมาย ฯลฯ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที เริ่มวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2565 ถึง วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2565 รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง

โดยเด็กทั้งหมดจะถูกประเมินความสามารถก่อนและหลังทำการทดลองจากแบบประเมิน ดังนี้

1. แบบประเมินการรับรู้ทางสายตา (Developmental Test of Visual Perception Third Edition, DTVP-3) ในครั้งที่ 1, 12 และ 21 โดยนักกิจกรรมบำบัด ใช้เวลาในการประเมิน 30-60 นาที

2. แบบประเมินความสามารถทักษะการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหว (VMI) ทดสอบในครั้งที่ 1 และ 22 โดยนักกิจกรรมบำบัด ใช้เวลาในการประเมิน 30-60 นาที

3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Wide Range Achievement Test, WRAT-Thai) ด้านการเขียน ใช้เวลาในการประเมิน 30 นาที ทดสอบในครั้งที่ 1 และ 22 โดยนักจิตวิทยาคลินิก

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

1. ใช้สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมชุดโปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในกลุ่มทดลองและการฝึกกิจกรรมบำบัดในกลุ่มควบคุม

2. ใช้สถิติ Mann Whitney U Test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	รวม
จำนวน (คน)	12	13	25
อายุเฉลี่ย (ปี)	7.67	8.38	
เพศ (คน)			
-ชาย	10	10	20
-หญิง	2	3	5

จากการเข้าร่วมวิจัยมีผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 25 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 13 คน กลุ่มควบคุม 12 คน อายุเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง 8.38 ปี กลุ่มควบคุม 7.67 ปี เป็นชาย 20 คน เป็นหญิง 5 คน ทั้งหมดเป็นเด็กที่มีปัญหาด้านการเขียน

ผลการวิจัย

1. ผลการรับรู้ทางสายตา เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจากการประเมินด้วยแบบประเมินการรับรู้ทางสายตา (Developmental Test of Visual Perception Third Edition, DTVP-3)

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจากการประเมินก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง

คะแนนเฉลี่ย DTVP-3	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลอง	33.90	31.00
ระหว่างการทดลอง	37.80	33.70
หลังการทดลอง	45.00	36.70

จากการวิจัยครั้งนี้ คะแนนความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ย 31.00 คะแนน 33.70 คะแนน และ 36.70 คะแนน ตามลำดับ ส่วนคะแนนความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาของกลุ่มทดลอง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 33.90 คะแนน 37.80 คะแนน และ 45.00 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตา ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง

DTVP-3	กลุ่มควบคุม(N=12)			กลุ่มทดลอง(N=13)		
	ค่าเฉลี่ย	Z	p-value	ค่าเฉลี่ย	Z	p-value
ก่อนการทดลอง	31.00	-2.316	0.021*	33.90	-2.952	0.003*
ระหว่างการทดลอง	33.70			37.80		
ระหว่างการทดลอง	33.70	-1.697	0.900	37.80	-2.298	0.220
หลังการทดลอง	36.70			45.00		
ก่อนการทดลอง	31.00	-2.315	0.021*	33.90	-3.082	0.002*
หลังการทดลอง	36.70			45.00		

* Significant p-value < 0.050

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนการทดลองกับระหว่างการทดลอง p = 0.021 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการทดลองกับหลังการทดลอง p = 0.900 ไม่มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง $p = 0.021$ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนการทดลองกับระหว่างการทดลอง $p = 0.003$ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการทดลองกับหลังการทดลอง $p = 0.220$ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง $p = 0.002$ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตา กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

DTVP-3	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	Z	p-value
	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ย		
ก่อนการทดลอง	31.00	33.90	-0.845	0.398
ระหว่างการทดลอง	33.70	37.80	-1.716	0.086
หลังการทดลอง	36.70	45.00	-1.552	0.121

คะแนนความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลอง $p = 0.398$ คะแนนระหว่างการทดลอง $p = 0.086$ และคะแนนหลังการทดลอง $p = 0.121$ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลความสามารถด้านการเขียน

จากการวิจัยครั้งนี้คะแนนความสามารถด้านทักษะการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหวจากแบบประเมินความสามารถทักษะการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหว (VMI) และคะแนนความสามารถด้านการเขียนจากแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียน (Wide Range Achievement Test, WRAT-Thai)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถด้านทักษะการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหว

VMI	ค่าคะแนนเฉลี่ย(Mean)		Z	p-value
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง		
ก่อนการทดลอง	13.42	12.77	-0.382	0.703
หลังการทดลอง	14.83	15.54	-0.273	0.785
Z	-1.074	-3.071		
p-value	0.283	0.002*		

* Significant p -value < 0.050

คะแนนก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย 13.42 คะแนน และ 12.77 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.703$ และหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย 14.83 คะแนน และ 15.54 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.785$ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองเมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.283$ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง เปรียบเทียบ $p = 0.002$ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียน

WRAT-Thai	ค่าคะแนนเฉลี่ย(Mean)		Z	p-value
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง		
ก่อนการทดลอง	79.08	76.23	-1.172	0.241
หลังการทดลอง	80.83	84.46	-0.339	0.734
Z	-1.826	-3.077		
p-value	0.068	0.002*		

* Significant p -value < 0.050

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย 79.08 คะแนน และ 76.23 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.241$ และหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ย 80.83 คะแนน และ 84.46 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.734$ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองเปรียบเทียบ $p = 0.068$ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง เปรียบเทียบ $p = 0.002$ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการทดลอง

1. สามารถใช้เกมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมกระตุ้นพัฒนาการด้านการรับรู้ทางสายตาในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้
2. ความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาเพิ่มขึ้นจากการใช้ชุดโปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
3. ความสามารถด้านการเขียนเพิ่มขึ้นจากการใช้โปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อใช้เกมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) ในกลุ่มทดลองเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการทดลองกับระหว่างการทดลอง ($p = 0.003$) และก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง ($p = 0.002$) หลังได้รับโปรแกรมการฝึกเขียนโดยใช้เกมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีผลคะแนนการรับรู้ทางสายตาเพิ่มขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสาลชมเชย (2558) พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีปัญหาการรับรู้ทางสายตา ได้รับการฝึกจากชุดโปรแกรมการพัฒนาการรับรู้ทางสายตาในเด็กวัยเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จะช่วยกระตุ้นให้เด็กสามารถมีพัฒนาการการรับรู้ทางสายตาได้ดียิ่งขึ้นและเร็วขึ้นกว่าพัฒนาการที่เกิดจากพัฒนาตามช่วงวัย

อย่างไรก็ตามคะแนนความสามารถด้านการรับรู้ทางสายตาหลังใช้โปรแกรมการฝึกเขียนโดยใช้เกมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) ในกลุ่มทดลองและคะแนนความสามารถการรับรู้ทางสายตาที่ใช้กิจกรรมการฝึกกิจกรรมบำบัดในกลุ่มควบคุมนั้น พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับการศึกษาของ กรพินธุ์ ดวงทองพล (2560) ที่พบว่าการพัฒนาการรับรู้ทางสายตาเป็นผลอันเนื่องมาจากการฝึกกิจกรรมบำบัด ส่งผลให้การรับรู้ทางสายตาในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นได้เช่นกัน แม้ยังไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนถึงระยะเวลาและความถี่ในการฝึกการเพิ่มทักษะต่าง ๆ แต่มีหลักฐานจากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ว่าเด็กพัฒนาการรับรู้ทางสายตาได้โดยการฝึกประมาณ 8-14 สัปดาห์

คะแนนด้านการเขียน คะแนนเฉลี่ยของความสามารถด้านทักษะการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหว คะแนนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองเมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.002$ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองเมื่อเปรียบเทียบ $p = 0.002$ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คะแนนด้านการเขียนพบว่ามีความเพิ่มขึ้นหลังได้รับโปรแกรมการฝึกทั้ง 2 กลุ่ม โดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะรูปแบบแนวทางการบำบัดการเขียนนี้ได้ใช้รูปแบบการบำบัดของ สุภาภรณ์ คำดวงดาว (2561) ซึ่งได้ออกแบบขั้นตอนการบำบัดที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐานด้านการเขียนและฝึกฝนการเขียนโดยตรง แต่มีความแตกต่างกันในด้านการฝึกการรับรู้ทางสายตาเท่านั้น ทำให้ผลคะแนนเพิ่มขึ้นทั้ง 2 กลุ่ม สำหรับองค์ประกอบพื้นฐานด้านการเขียนนั้นคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ Hoy et al. (2011) ที่พบว่ารูปแบบการบำบัดที่มีประสิทธิผลที่ช่วยเพิ่มความสามารถด้านการเขียนได้นั้นต้องเป็นรูปแบบการฝึกการเขียนร่วมกับใช้เทคนิคการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหว และการฝึกการเขียนโดยใช้เทคนิคการฝึกด้านความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นรูปแบบที่นิยมใช้ซึ่งรู้จักกันในชื่อว่า Handwriting Practice นอกจากนั้นแล้ว Schneck & Amundson (2010) ยังกล่าวว่า การเขียนต้องอาศัยกระบวนการบูรณาการด้านการรับรู้การเคลื่อนไหวเบื้องต้น เช่น

การบูรณาการด้านการมองเห็นและการเคลื่อนไหว การรับรู้ทางสายตา สหสัมพันธ์การเคลื่อนไหว และกระบวนการรู้การเข้าใจ เช่น ความจำ สมาธิ นอกจากนี้ความสามารถด้านการเขียนเพิ่มขึ้น เนื่องมาจากมีการเรียงลำดับเริ่มจากง่ายไปยาก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการปรับระดับกิจกรรมดังที่ Hersch, Lampert และ Coffey (2005) ได้กล่าวไว้ว่า การปรับระดับกิจกรรมจะทำหายความสามารถของผู้รับบริการโดยจะทำการเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับในเรื่องของขั้นตอน อุปกรณ์ วัสดุ หรือสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมนั้น การปรับเพิ่มนี้จะทำให้เกิดโอกาสในการปรับปรุงและมีการพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล

การใช้เกมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) เป็นชุดโปรแกรมการฝึกมีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนในกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.050 ($p = 0.002$) และจากการสังเกตจากการใช้เกม พบว่ากลุ่มตัวอย่างรู้สึกตื่นเต้น มีความกระตือรือร้น มีความสนใจเป็นพิเศษ รู้สึกชอบ ตั้งใจเรียน รู้สึกแปลกใหม่ สนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้เคลื่อนไหวและลงมือปฏิบัติทำให้เกิดการเรียนรู้ และมีความสุขกับการร่วมกิจกรรม โดย Adams (2004) กล่าวว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ที่แท้จริงของมนุษย์เกิดขึ้นจากการที่มนุษย์ได้ปฏิบัติ สอดคล้องกับ Gregory Kipper and Joseph Rampolla (2013) ที่ได้อธิบายถึงเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) ในด้านการเรียนการสอนว่าเป็นเครื่องมือเสริมสร้างการเรียนรู้ ช่วยสร้างความน่าสนใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน สร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายให้กับผู้เรียน เมื่อได้สัมผัสกับเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) ผู้เรียนจะเกิดจินตนาการที่จะนำความรู้ใหม่ ๆ ไปต่อยอดพัฒนาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ต่อไปได้ จากการศึกษาของ สุภาภรณ์ คำดวงดาว (2561) กล่าวว่า ความสามารถการรับรู้ทางสายตาจากการฝึกเขียนเด็กได้รับการฝึกฝนด้วยกิจกรรมที่มีการออกแบบและจัดลำดับกิจกรรมตามที่กล่าวมาลักษณะนี้ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จนเกิดการเรียนรู้และเกิดเป็นทักษะที่ดีขึ้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการของความสามารถด้านการเขียนทั้งการเขียนที่อ่านออก ความเร็วของการเขียน และการบูรณาการการมองเห็นและการเคลื่อนไหวดังปรากฏตามผลการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ Acquisitional Approach Schneck & Amundson (2010) ที่นักกิจกรรมบำบัดนำมาใช้อธิบายการฝึกทักษะการเขียนที่ได้เสนอว่า การเขียนเป็นทักษะการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อนคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ นันท์ณี เสถียรศักดิ์พงศ์ (2545) ที่พบว่ากับการรับรู้ตำแหน่ง (Position in space) มีความสัมพันธ์มากที่สุดกับความสามารถด้านการเขียน การได้มาซึ่งทักษะดังกล่าวสามารถทำได้ โดยการส่งเสริมให้เด็กลงมือทำผ่านการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและให้เด็กได้ทำซ้ำ ๆ ผ่านวิธีการสอนโดยตรงและเฉพาะเจาะจงแก่เด็กแต่ละราย ร่วมกับการส่งเสริมให้เด็กนำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกสอนไปใช้ในชีวิตจริง การบำบัดปัญหาด้านการเขียนทางผู้วิจัยได้สรุปว่า การบำบัดหรือการฝึกเขียนจะต้องฝึกอย่างน้อย 20 ครั้ง จึงจะทำให้เกิดประสิทธิผลในการเพิ่มทักษะความสามารถด้านการเขียน Hoy et al. (2011) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Case-Smith et al. (2014) ที่ศึกษาประสิทธิผลโปรแกรมการฝึกเขียนในห้องเรียนของเด็กใน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคนเข้ารับการฝึกเขียนอย่างน้อย 20 ครั้ง และมีความสามารถด้านการเขียนที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ปรับรูปแบบเกมเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) ให้เป็นภาพ 3 มิติแบบลอยตัวจะทำให้เกมมีความน่าสนใจ เพิ่มขนาดตัวอักษรให้มีความชัดเจน เพิ่มแรงจูงใจและมีสมาธิเพิ่มขึ้น เพราะเกมมีความสมจริง มีการตอบสนองอย่างต่อเนื่อง

2. นำโปรแกรมฝึกเขียนด้วยเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมไปทดลองวิจัยใช้กับเด็กพิเศษกลุ่มอื่น ๆ ว่าสามารถทำให้ทักษะด้านการเขียนเพิ่มขึ้นหรือไม่

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรพิณัฐ ดวงทองพล. 2560. ผลของแบบฝึกหัดการรับรู้ทางสายตาต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาการมนุษย์) มหาวิทยาลัยมหิดล

ดารณี ณะภูมิ. 2543. การสอนเด็กปัญญาอ่อน. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข .

นนทณี เสถียรศักดิ์พงษ์. 2545. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในด้านการเขียนของเด็กปกติก่อนวัยเรียน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. http://archive.lib.cmu.ac.th/full/res/2545/treshsc520059_45_full.pdf

นิศาชล ชมเชย. 2558. ประสิทธิภาพของโปรแกรมการบำบัดการรับรู้ทางสายตาในนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พีรดา อุ่นไพร. 2554. ความจำในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหิดล.

เพ็ญศรี สิงพันธ์. 2561. ประสิทธิภาพของแนวทางส่งเสริมทักษะความพร้อมทางการเขียนสำหรับเด็กก่อนอนุบาลอายุ 4-6 ปี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มานิกา วิเศษสาธิต. 2547. การศึกษาเปรียบเทียบผลการทดสอบด้านกระบวนการรับรู้ทางสายตาระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้กับเด็กปกติ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล

- วินัดดา ปิยะศิลป์. 2552. *คู่มือ พ่อแม่ คุณครู ตอน ความบกพร่องด้านการเรียน (Learning Disorders: LD)*. กรุงเทพฯ: สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2556). *การพัฒนาเกมแทนแกรมร่วมกับเทคโนโลยีออกเมนต์เรียลลิตี้ DEVELOPMENT OF TANGRAMS WITH AUGMENTED REALITY*. พิษณุโลก: วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(4), 56-66. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/70956/57609
- ศรียา นียมธรรม. 2546. *การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สุภาภรณ์ คำดวงดาว. 2561. *ประสิทธิผลของแนวทางบำบัดการเขียนสำหรับเด็กสมาธิสั้นที่มีความบกพร่องด้านการเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาอังกฤษ

- Adams, Mike. 2004. *The Top Ten Technologies: #3 Augmented Realities*. <http://www.naturalnews.com/001333.html>
- Beery, K. E., Buktenica, N. A., & Beery, N. A. 2010. *The Beery-Buktenica Developmental Test of Visual Motor Integration, Sixth Edition*. Bloomington, MN: Pearson.
- Case-Smith, J., Weaver, L., & Holland, T. 2014. *Effects of a classroom-embedded occupational therapist- teacher handwriting program for first-grade students*. American Journal of Occupational Therapy, 68, 690–698. <http://dx.doi.org/10.5014/ajot.2014.011585>.
- Gregory Kipper and Joseph Rampolla. (2013). *Augmented reality: an emerging technologies guide to AR*. Waltham: Syngress.
- Hersch, G. I., Lamport, K. N. & Coffey, M. S. 2005. *A systematic review of interventions to improve handwriting*. Canadian Journal of Occupational Therapy, 78, 13–25.
- Hoy, M. M. P., Egan, M. Y., & Ferder, K. P. 2011. *A systematic review of interventions to improve handwriting*. Canadian Journal of Occupational Therapy, 78(1), 13-25.
- Natalia Fusco. 2015. *Efficacy of a perceptual and visual-motor skill intervention program for students with dyslexia*. School of Philosophy and Sciences, Universidade Estadual Paulista "Júlio de Mesquita Filho" - UNESP - Marília (SP), Brazil.
- Schneck, C. M. .2010. A frame of reference for visual perception. In Kramer P, Hinojosa J (Ed.), *Frames of Reference for Pediatric Occupational Therapy* (3rd ed., pp. 349-386). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. พิจารณาประเภทของบทความ ขอบเขตของวารสาร และรูปแบบการเขียนบทความ ให้ครบถ้วน ตรวจสอบเนื้อหาของบทความที่เขียนขึ้นว่าเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาเบื้องต้นของวารสารหรือไม่
2. หากประสงค์จะส่งบทความ บทความนั้นจะต้องไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่นหรืองานประชุมวิชาการอื่น และไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น บทความย่อ ผลการวิจัย หรือบทความฉบับเต็มในวารสารหรือเอกสารสืบเนื่องจากงานประชุมวิชาการ
3. ผู้แต่งจะต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) หรือคัดลอกผลงานของตนเอง (Self-Plagiarism)
4. งานวิจัยและบทความวิชาการที่เป็ตรับ ได้แก่ งานวิจัยและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการทดสอบ นโยบายการศึกษา การบริการจัดการทดสอบ การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษานวัตกรรมเกี่ยวกับระบบการทดสอบ เทคนิคด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา บทความที่เป็นศาสตร์ทางการศึกษาในแขนงที่เกี่ยวข้อง อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
5. การจัดส่งบทความจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานของวารสาร หากสงสัยในการดำเนินงานของวารสารให้ติดต่อสอบถามก่อนทำการจัดส่งผ่านระบบ ThaiJO กรุณาสอบถาม นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล บรรณาธิการวารสาร โทร 085 -332-6338
6. ผู้แต่งจะต้องติดตามบทความผ่านระบบ ThaiJO จนจบสิ้นกระบวนการวารสาร

โปรดสแกนเพื่อเข้าสู่เว็บไซต์ส่งบทความวารสาร

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นางกมลภากร สวัสดิ์โกมล

หรือโทร 085-332-6338

รายละเอียดในการส่งบทความ

1. ภาษา สามารถนำเสนอได้ทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษโดยจะต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในผลงานวิชาการนั้น ๆ

2. หัวข้อในการเขียนบทความ

2.1 บทความวิจัย ควรมีหัวข้อดังนี้

- ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - ชื่อ-สกุล/สถานภาพผู้เขียน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - บทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - คำสำคัญ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - บทนำ
 - วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - กรอบมโนทัศน์ของการวิจัย
 - นิยามเชิงปฏิบัติการ
 - วิธีดำเนินการวิจัย
 - ผลการวิจัย
 - อภิปรายผล
 - ข้อเสนอแนะ
 - เอกสารอ้างอิง
- (อ้างอิงภาษาไทยต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ตามรูปแบบ APA 7th Edition)

2.2 บทความวิชาการ ควรมีหัวข้อดังนี้

- ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - ชื่อ-สกุล/สถานภาพผู้เขียน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - บทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - คำสำคัญ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - บทนำ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - เนื้อหา/ประเด็นที่ต้องการนำเสนอ
 - สรุป
 - การวิเคราะห์/วิจารณ์
 - เอกสารอ้างอิง
- (อ้างอิงภาษาไทยต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ตามรูปแบบ APA 7th Edition)

3. การพิมพ์

3.1 พิมพ์ผลงานทางวิชาการจะต้องจัดพิมพ์ด้วย Microsoft word for Windows บนกระดาษขนาด A4 หน้าเดียว ตั้งค่าน้ำกระดาษสำหรับการพิมพ์ห่างจากขอบกระดาษทุกด้าน ๆ ละ 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร) และจัดรูปแบบเป็นหนึ่งคอลัมน์เท่านั้น ใช้อักษร TH SarabunPSK ตัวเลขไทย (ยกเว้นบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และหนังสืออ้างอิงฉบับภาษาอังกฤษ) ขนาดของตัวอักษรเท่ากับ 16-16-16-12 (ชื่อบทความ-ชื่อผู้แต่ง-เนื้อหา-เลขเชิงบรรณ) และใส่เลขหน้าตั้งแต่ต้นจนจบบทความ ยกเว้นหน้าแรก จำนวนไม่เกิน 8-15 หน้าตาม Template ของวารสาร รวมเอกสารอ้างอิง

3.2 บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษ ให้จัดพิมพ์เป็น 1 คอลัมน์ มีความยาวประมาณ 200 คำ หรือบทคัดย่อภาษาไทยมีความยาวไม่เกิน 12 บรรทัด จะต้องพิมพ์คำสำคัญทั้งในบทคัดย่อภาษาไทย และพิมพ์ Keywords ในบทคัดย่อภาษาอังกฤษของบทความเรื่องนั้นด้วย จำนวนไม่เกิน 5 คำ

3.3 เนื้อหา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ให้พิมพ์เป็น 1 คอลัมน์ตามรูปแบบที่วารสารกำหนด ถ้ามีรูปภาพตารางประกอบ ควรมีภาพที่ชัดเจน ต้องมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างถูกต้อง ชัดเจน และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น รูปภาพต้องมีความคมชัดสามารถอ่านได้ง่าย โดยกำหนดให้ไฟล์รูปภาพ แผนภูมิ ตาราง ตาราง และ ภาพ ใช้คำว่า ตารางที่ 1 และ ภาพที่ 1

3.4 บรรณานุกรมแยกผลงานภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

3.5 ผลงานวิชาการที่ส่งมาต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ที่ใดมาก่อน การส่งต้นฉบับ จะต้องส่งเอกสาร 2 ไฟล์ คือ 1) บทความตามแบบฟอร์มที่วารสารกำหนด ชนิดไฟล์เวิร์ด จำนวน 1 ไฟล์ 2) แบบฟอร์มการสมัครตีพิมพ์บทความ ชนิดไฟล์เวิร์ด จำนวน 1 ไฟล์ แนบเข้ามาในระบบตามขั้นตอน พร้อมระบุข้อความถึงบรรณาธิการให้ชัดเจน

3.6 บรรณาธิการพิจารณาบทความเบื้องต้น และส่งให้กองบรรณาธิการพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ และส่งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินคุณภาพความเหมาะสมของบทความก่อนการตีพิมพ์ ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้เขียนจะต้องดำเนินการแก้ไขในระบบให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด นับจากวันที่ได้รับผลการประเมินบทความ

3.7 ผู้แต่งที่แก้ไขบทความตามผู้ประเมินเรียบร้อยแล้ว จะต้องดำเนินการส่งบทความฉบับแก้ไขของตนไปเข้าสู่ระบบตามขั้นตอนโดยส่งเข้าสู่ระบบออนไลน์ให้กองบรรณาธิการดำเนินต่อไป

3.8 รูปแบบการเขียนอ้างอิงมีรายการอ้างอิงครบถ้วน สมบูรณ์ ตามหลักการเขียนการอ้างอิงเอกสารแบบ APA 7th Edition

แบบฟอร์มการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์

วารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

(กรุณาส่งมาพร้อมกับบทความ โดยกรอกรายละเอียดให้ครบถ้วนและอีเมลมาที่ journal.niets@gmail.com)

เรียน บรรณาธิการวารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

เรื่อง ขอตีพิมพ์บทความวารสารการวัดผลการศึกษา วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ชื่อผู้ส่งบทความ (ภาษาไทย)
(ภาษาอังกฤษ)

2. ชื่อวุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด ชื่อย่อ.....

3. ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

4. สถานภาพผู้ส่งบทความ

4.1 () นักการศึกษา/นักวิชาการ ที่ทำงานปัจจุบัน.....

4.2 () อาจารย์ () อื่น ๆ ระบุ คณะ..... สถาบัน.....

4.3 () นักศึกษา ระดับ () ปริญญาเอก () ปริญญาโท หลักสูตร.....

สาขา คณะ..... สถาบัน.....

โปรดระบุชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

4.3.1 ชื่อ..... ที่ทำงานปัจจุบัน.....

4.3.2 ชื่อ..... ที่ทำงานปัจจุบัน.....

4.4 อื่นๆ ที่สนใจ ที่ทำงานปัจจุบัน.....

5. ประเภทของบทความ

() บทความวิจัย () บทความวิชาการ () บทวิจารณ์หนังสือ () บทความปริทัศน์

6. ชื่อบทความ (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

7. ที่อยู่ผู้ส่งบทความที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....

8. เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้..... โทรสาร..... E-mail.....

9. บทความที่ส่งให้พิจารณาเพื่อเผยแพร่ในวารสารนี้ ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน และจะไม่นำส่งไปเพื่อพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารอื่น ๆ อีก นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้มายังกองบรรณาธิการวารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ

ลงนาม..... ผู้ส่งบทความ

www.niets.or.th

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
128 อาคารพญาไท พลาซ่า ชั้น 36 แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 02-217-3800 โทรสาร 02-219-2996
อีเมล : journal.niets@gmail.com